RNI No. : ODIODI/2015/64435
P.R. No. : ÇK(C)/96/2016-2018
www.pracheevoice.in
ବାସ୍ତବତାର୍ ପରିପ୍ରକାଶ
ପ୍ରାଚୀ
Prachee
ଅପ୍ରେଲ ୨୦୧୭
ମୂଲ୍ୟ : ୨୫ ଟଙ୍କା

[illegible] ପରିପ୍ରକାଶ

ପ୍ରାଚୀ

ସମ୍ପାଦକ :
[illegible]

ଜୀବନର ପରିଭାଷା ହେଉଛି ସାହିତ୍ୟ, ସୃଜନଶୀଳତା ଓ ବାସ୍ତବତା ନଥିଲେ ସାହିତ୍ୟ ବା ସଂସ୍କୃତି ଉତ୍କର୍ଷ ଲାଭ କରିପାରେନା । ସାହିତ୍ୟର କ୍ରମ ବିବର୍ତ୍ତନ ଅଛି । ଏହି ବିବର୍ତ୍ତନ ଜୀବନର ପରିବର୍ତ୍ତନ ସହିତ ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ । ସାହିତ୍ୟକୁ ବୁଝିବାକୁ ହେଲେ ଆବଶ୍ୟକତା ପଡେ ପ୍ରୟାସର । ପ୍ରୟାସ ହେଉଛି ଜାଣିବାର ବୁଝିବାର ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ମାଧ୍ୟମ । ସତଃସ୍ଫୁର୍ତ୍ତଭାବେ ମନଗହନରୁ ଭାସିଆସି ଲୋକମନକୁ ଝଙ୍କୃତ କରିପାରିଲେ ସାହିତ୍ୟ ସାର୍ଥକତା ପାଇଥାଏ । ସାହିତ୍ୟ ହେଉଛି ସମୁଦ୍ରପରି ଅପରିସୀମ ଓ ପରିବ୍ୟାପ୍ତ । ବିଭିନ୍ନ ରତ୍ନରେ ରତ୍ନଗର୍ଭା ମହାରଣ୍ୟ ପରି ସେ ଗଳ୍ପ, କବିତା, ନାଟକ, ପ୍ରବନ୍ଧ ରୂପକ ବୃକ୍ଷରାଜିରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ । ସ୍ରଷ୍ଟାର ଭାବ ଓ ଚେତନା ଉଭୟ ନିବିଡ ଭାବରେ ଛନ୍ଦାଛନ୍ଦି ହୋଇ ରହିଥାନ୍ତି । ଉଭୟ ଜଗତରୁ ଉପାଦାନ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଏ । ଯାହାକେବଳ ଭୌତିକ ଜଗତରୁ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇ ପାରେନା । ତା'ର ସୃଷ୍ଟି ସମୁଦ୍ରର ଢେଉଭଳି ଶତଛନ୍ଦ ଭରା ଜହ୍ନଆ ଆକାଶ ଭଳି ସ୍ନିଗ୍ଧ ଓ ପ୍ରାଞ୍ଜଳ । ଛାଇ ଯେପରି ବସ୍ତୁର ସ୍ଥିତିକୁ ସୂଚାଇ ଦିଏ, ସ୍ରଷ୍ଟାର ସୃଷ୍ଟି ସୂଚାଇ ଦିଏ ସମାଜର ବ୍ୟକ୍ତିର ମନ ଆଉ ଭାବନାର ସ୍ଥିତିକୁ । କେହି କେବେ ଜନ୍ମରୁ ସ୍ରଷ୍ଟା ହୋଇନଥାଏ । ସାଧନା ଓ ପ୍ରୟାସର ମହାମିଳନରେ ଜଣେ ସ୍ରଷ୍ଟା ସଫଳରୂପାୟିତ ହୋଇଥାଏ । ସୃଜନଶୀଳତାର ଦ୍ୱିତଳ ପ୍ରାସାଦରେ ନିଜକୁ ହଜାଇ ସ୍ରଷ୍ଟା ସମାଜକୁ, ଦେଇଥାଏ ନୂତନ ସାହିତ୍ୟ, ଜୀବନର ସତ୍ୟ ଓ ବାସ୍ତବତାକୁ ସାହିତ୍ୟ କେବଳ ପ୍ରକାଶ କରେ ନାହିଁ, ଅଧିକନ୍ତୁ ଜୀବନକୁ ସତ୍ୟାଶ୍ରୟୀ ଓ ବାସ୍ତବ ବାଦୀ ହେବାକୁ ଶିକ୍ଷାଦିଏ ।

ମଣିଷର ହୃଦୟ ପ୍ରେମର ହୃଦୟ । ଯେତେବେଳେ ମାନବର ପ୍ରାଣସିନ୍ଧୁରେ ସୃଷ୍ଟିହୁଏ ସେବାର କଲ୍ଲୋଳ, ସେତେବେଳେ ମାନବର ହୃଦୟ ହୋଇଯାଏ ପ୍ରସାରିତ । ବିଶ୍ୱପ୍ରେମର ମନ୍ତ୍ରରେ ସେ ହୋଇଯାଏ ଅଭିମନ୍ତ୍ରିତ । ଭୁଲିଯାଏ ନିଜ ଜୀବନର ମାୟା ଓ ମମତା । ଦୀନ, ଦୁଃଖୀ, ରଙ୍କୀ, ଦଳିତ ନିଷ୍ପେସିତ ଆର୍ତ୍ତଚିତ୍କାର ତା'ର ବ୍ୟଥାବିଦ୍ଧ ପ୍ରାଣରେ ସୃଷ୍ଟିକରେ ସେବାର କଲ୍ଲୋଳ । ମାନବ ହେଉଛି ଭଗବାନଙ୍କର ଅମୂଲ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି । ପ୍ରକୃତିକୁ ଉପଭୋଗ କରିବାକୁ ସ୍ରଷ୍ଟା ସୃଷ୍ଟି କଲେ ମାନବ । ମାତ୍ର ନିଜର ସୁଖ ସୁବିଧା ନିମିତ୍ତ ମାନବ ପ୍ରକୃତିକୁ ଧ୍ୱସ୍ତବିଧ୍ୱସ୍ତ କଲା । ପ୍ରକୃତି ଏବେ ବିନାଶର ଦ୍ୱାରରେ । ଏହି ମାନବ ଓ ପ୍ରକୃତିର ରକ୍ଷା ନିମି□ ଆମର ସଂସ୍ଥା ସଂକଳ୍ପ ବଦ୍ଧ ।

ଅନନ୍ତ ସମୟର ଉତ୍‌ଥାନ ପତନ ସହ ଜଡିତ ଆମ ପତ୍ରିକା **'ପ୍ରାଚୀ'** ର ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷର ପ୍ରଥମ ଅର୍ଘ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ପାଇବାକୁ ଯାଉଛି । ପ୍ରାଚୀର ଅର୍ଥ ପୂର୍ବଦିଗ । ପୂର୍ବଦିଗର ଉଦିତ ସୂର୍ଯ୍ୟ ପରି **'ପ୍ରାଚୀ'** ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ସାହିତ୍ୟ ଆକାଶରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ରୂପେ ପ୍ରତିଭାତ ହେଉ ଏହାହିଁ ଆଶା ।

ନିଜର ବଳିଷ୍ଠ ଲେଖନୀ ମାଧ୍ୟମରେ ଓଡ଼ିଶାର ବାଣୀଭଣ୍ଡାର ବୀଣାକୁ ଝଙ୍କୃତ କରିଥିବା କିଛି ସ୍ରଷ୍ଟାଙ୍କ ଦ୍ୟୁତିମନ୍ତ ସୃଷ୍ଟିକୁ ନେଇ **'ପ୍ରାଚୀ'**ର ଜନ୍ମ, ବାଗ୍ ଭୂଷଣରେ ଭୂଷିତ ଏହି ଶବ୍ଦ ସମ୍ରାଟମାନେ ଏକ ନୂତନ ଯୁଗର ଆହ୍ୱାନରେ ଶବ୍ଦ ଶଙ୍ଖର ଧ୍ୱନି ନାଦ କରିଛନ୍ତି ।

ସମଗ୍ର ଓଡ଼ିଶାବାସୀ ଭାଇ ଓ ଭଉଣୀମାନଙ୍କର ଶୁଭେଚ୍ଛା ଓ ଶୁଭକାମନାକୁ ନେଇ **'ପ୍ରାଚୀ'** ସାରା ଓଡ଼ିଶାରେ ପାଠକୀୟ ଆଦୃତି ଲାଭକରିବ ବୋଲି ଆଶା ।

ସଂପାଦକ

'ପ୍ରାଚୀ'ର କଲମ

ପ୍ରାଚୀର ଗୋଟିଏ ଜିଦ୍ ଆମେ ମାଙ୍କଡ଼ମାନଙ୍କୁ ପାଠ ପଢ଼ାଇବା । ମୁଁ ସବୁବେଳେ ତା ଜିଦ୍ ଆଗରେ ହାର ମାନେ । ସେ ଭୁଲ କହିଲେ ବି ମୁଁ ତାକୁ ମୁଣ୍ଡପାତି ଶୁଣେ ଏବଂ ତା ବିଷୟରେ ବହୁତ ଭାବେ । କାରଣ ତା' ପ୍ରତି ବିଶ୍ୱାସ ଏବଂ ଭଲପାଇବା ଏତେ ଥାଏ ଯେ, ମୁଁ ସବୁବେଳେ ତାଭୁଲ୍‌ରୁ ଠିକ୍‌କୁ ଖୋଜି ବୁଲେ । ସେମିତି ଏହି ମାଙ୍କଡ଼ କଥା ମୁଁ ଭାବି ଭାବି ବହୁଦିନ ବିତିଗଲା । ମନକଥା ମନରେ ରହିଲା । ମନକୁ ପୁଣି ଆସିଲା, ଯଦି ମାଙ୍କଡ଼ମାନଙ୍କୁ ପଢ଼ାଇପାରିବା ନାହିଁ, ଆମେ କ'ଣ ମାଙ୍କଡ଼ ପାଇଁ କଥା କହିପାରିବା ନାହିଁ ? ତେଣୁ ପ୍ରାଚୀର କଥାରୁ 'ପ୍ରାଚୀ' ର ସୃଷ୍ଟି ହେଲା । ଏହି ପତ୍ରିକାଟି କଥା କହିପାରୁନଥିବା ମାନବ ଓ ମାନବେତର ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ଆଶର କିରଣ ସୃଷ୍ଟି କରିବ, ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ବାସ୍ତବତାକୁ ଗଳ୍ପ ଆକାରରେ ପରିପ୍ରକାଶ କରିବା ଆମର ମୂଳ ଲକ୍ଷ୍ୟ । ଗୋଟିଏ ବାସ୍ତବ ଚରିତ୍ରର ହୃଦୟ ଆବେଗକୁ ନେଇ ସମାଜରେ ସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି କରି ସମାଜକୁ ସୁସ୍ଥ, ସବଳ କରିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟନେଇ ପ୍ରାଚୀ ଆଗେଇ ଚାଲିଛି । ଏହି ପତ୍ରିକାର ପ୍ରଥମ ସୃଷ୍ଟିରେ ୧୨ଟି ଚରିତ୍ରର ହୃଦୟୋଚ୍ଛ୍ୱାସ ଦିଆଯାଇଛି ।

ମୁଁ ଗାଁ ମୁଣ୍ଡ ବୁଢ଼ା ବରଗଛ କହୁଛି । ମୁଁ ଜନ୍ମରୁ ମଣିଷର ସେବାରେ ଅଛି । କିନ୍ତୁ ଆଜି ମନୁଷ୍ୟ ତା'ର ସୁବିଧା ପାଇଁ ମୋ

- ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟରେ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ନରହି, ମତେ କାଟି ତାର ଗର୍ବକୁ ଚରିତାର୍ଥ କରୁଛି । ....

ମୁଁ ଲତାଟିଏ ହେଲେ ବି, ମୋ ପତ୍ରରେ ଥିବା ଗୁଣରେ ଅନେକ ଉପକୃତ ହୋଇଥାନ୍ତି ଏବଂ ମୋ ଫଳକୁ ଖାଦ୍ୟ ରୂପେ

- ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ କିନ୍ତୁ ଆଜି ମୁଁ ଅବହେଳିତ କାରଣ, ମତେ ବଞ୍ଚି ରହିବା ପାଇଁ ....

ମୁଁ ମହାନଦୀ, ମୋ ବକ୍ଷରେ ଅନେକ ପରିମାଣରେ ଜଳ ଅଛି । ସୃଷ୍ଟିର ଆରମ୍ଭରେ ଜଳର ଆବଶ୍ୟକତା ରହି ଆସିଛି ।

- ମୋ ଜଳରେ ସଂସାରର ଆରମ୍ଭ ହେଉଥାଏ କିନ୍ତୁ ସେ ଜଳକୁ ବିଷାକ୍ତ କରି ....

ମୁଁ ମଳୟ ପବନ କହୁଛି । ସକାଳୁ ସକାଳୁ ମୋର ପ୍ରବାହରେ ପୃଥିବୀ ଉପରେ ଶାନ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେଉଥାଏ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରଦୂଷଣ

- ଆଜି ମତେ ....

ମୁଁ ବୁଢ଼ା ବଳଦ କହୁଛି, ଆମ ପରିବାରର ପୀଢ଼ି ପରେ ପୀଢ଼ି ମଣିଷ ସେବାରେ ଲାଗିଥାନ୍ତି । ମୋ ପରି ଅନେକ

- ଜୀବଜନ୍ତୁ ଏହି ଦୁନିଆରେ ଅଛନ୍ତି । ସେମାନେ ପ୍ରକୃତିରେ ସ୍ଥିରତା ରକ୍ଷା କରିଥାନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଦିନକୁ ଦିନ ବହୁତ ଜୀବ ପ୍ରାୟ ବିଲୁପ୍ତ, ବୁଝି ପାରେନା.......

ମୁଁ ଗୋଟିଏ ଟିକି ଚଢ଼େଇ, ସକାଳୁ, ସକାଳୁ ମୋ ଚେଁ ଚେଁ ଶବ୍ଦରେ ପ୍ରକୃତି ମାତା ଆଖି ଖୋଲିଥାଏ । ଆଜି ପରିବେଶ

- ପ୍ରଦୂଷଣ ପାଇଁ ଆମ ଜାତିର ଅନେକ ପକ୍ଷୀ ପ୍ରାୟ ବିଲୁପ୍ତ, ଏଥିପାଇଁ ଦାୟୀ କିଏ ? ମୋ ଛୋଟ ମୁଣ୍ଡରେ ଏହାର କଳ୍ପନା କରିପାରେନା ....

ମୁଁ ମନି ପୋଇଲି । ମୁଁ ଗୋଟିଏ ମଣିଷ, ମୋର ଗୋଟିଏ ନାଁ ଅଛି କିନ୍ତୁ, ମୋ ନାଁ ପରେ ମୋ ସାଙ୍ଗିଆ ପୋଇଲି ଡକା

- ହୁଏ । ପେଟ ପାଇଁ କାମକରେ କିନ୍ତୁ ବୁଝି ପାରେନା, ଏତେ କାମ କରିସାରିଲା ପରେ ମଧ ମୋ ଉପରେ ଅତ୍ୟାଚାର ହୁଏ କାହିଁକି ....

ମୋ ନାମ ମକରା ପାଗଳ । 'ପାଗଳ' ଶବ୍ଦଟି ମୋର ପିତୃଦତ୍ତ ନୁହେଁ, ସମାଜ ମତେ କାହିଁକି କେଜାଣି ଏହି ପାଗଳ

- ଶବ୍ଦଟି ଲଦି ଦେଇ ମତେ ଅଣନିଃଶ୍ୱାସୀ କରିଦେଉଛି । ମୁଁ ଜାଣେନା ....

ମୁଁ ଛୋଟା ହେଲେ ମଧ ମୁଁ ତ ମୋର ସବୁକାମ ଠିକ୍ ଠିକ୍ କରୁଛି । ତା ହେଲେ, ମତେ ସମାଜର ଗୋଡଥିବା

- ଲୋକମାନେ କାହିଁକି ନ୍ୟୁନ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖନ୍ତି, ଏହାର କାରଣ କ'ଣ ହୋଇ ....

ବିଧାତାର ବିଧାନ ସାମୀ ଚାଲିଗଲା, ମୁଁ ବିଧବା ହେଲି, ଏଥିପାଇଁ ମୁଁ ହେଲି ଦାୟୀ, ସମାଜରେ ମୁଁ ଡାହାଣୀ, ଘରେ

- ବାହାରେ ଖାଲି ଛି, ଛି, ଆଉ କେତେ ଦିନ ....

ମୁଁ ପରା ଚୂଇଁ, ଆମ ବାବୁଘରେ ସମସ୍ତଙ୍କର ଆପଣାର, ଟିକେ ଭୁଲ୍ କଲେ , କଥା ବଡ ହୁଏ । ଛୋଟ ଠାରୁ ବଡ଼

- ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତେ ପଚାରନ୍ତି ଏବଂ କୈଫତ୍ ମାଗନ୍ତି, ଟିକେ ଭୁଲ ପାଇଁ ଏତେ କଥା ....

ମୁଁ ଦିନହୀନ ଗୋବିନ୍ଦ, ମୋର ଦାଣ୍ଡରୁ ଆଣିଲେ ହାଣ୍ଡିରେ ପଡେ । ମାଗିବା ବ୍ୟତୀତ ମୋର ଅନ୍ୟଉପାୟ ନାହିଁ । ଘରେ

- ପୁଣି ରୋଗିଣା ମା', ଅନ୍ୟଲୋକଙ୍କର ବଳକା ଖାଇ ଖାଇ ମୋ ପେଟ ଚାଖଣ୍ଡଟା ପୂରଣ କରିଥାଏ । ସେଥିପାଇଁ ମତେ ସମସ୍ତେ ହାଁଉଆ ବୋଲି ଡାକି ଥାନ୍ତି । ଭାରି ଇଛା ହୁଏ ପେଟଭରି ଖିରି, ଆରିଶା ଖାଇବା ପାଇଁ ଅପେକ୍ଷାକରେ ସମୟକୁ, ସମୟ ଆସିବ ......

ବାସ୍ତବତାର ପରିପ୍ରକାଶ

ପ୍ରାଚୀ

Vol.-2, April 2016, Issue No. I
RNI No. : ODIODI/2015/64435
Postal Regd. No. : CK(C)/96/2016-2018

ପ୍ରାଚୀ ପରିବାର :
ଉପଦେଷ୍ଟା :
କୃଷ୍ଣ ପ୍ରସାଦ ଦାସ
ସମ୍ପାଦକ :
ବିଭୁଦତ୍ତ ଖଣ୍ଡାୟତରାୟ
ସମ୍ପାଦନା ସହଯୋଗୀ :
ପ୍ରାଚୀ ପ୍ରଯୁକ୍ତା
ସହ ସମ୍ପାଦକ :
ଡ. ନିରୋଦ କୁମାର ମନ୍ତ୍ରୀ
ପରିଚାଳନା ସମ୍ପାଦିକା :
ପ୍ରଜ୍ଞା ପରିମିତା
ଉପସ୍ଥାପନା :
ମମତା ଖଣ୍ଡାୟତରାୟ
ଡିଟିପି :
ମନୋଜ କୁମାର ଦାସ
ପ୍ରଚ୍ଛଦ ଓ ଅକ୍ଷରସଜ୍ଜା :
ବିଭୁପ୍ରସାଦ ନାୟକ
ମୋ: ୮୯୦୮୫୫୪୯୫୬
ଅଳଙ୍କରଣ :
ବିଜୟ କୁମାର ସାହୁ
ବିଜ୍ଞାପନ ଅଧିକାରୀ :
ରାମଚନ୍ଦ୍ର ବିଶ୍ୱାଳ
ବିତରଣ ଅଧିକାରୀ :
ପ୍ରଦୀପ୍ତ କୁମାର ପାଢ଼ୀ
ମୁଦ୍ରଣ :
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଅଫ୍‌ସେଟ୍ ପ୍ରେସ୍
ନୂଆବଜାର, କଟକ - ୪

ପ୍ରାଚୀ ସାହିତ୍ୟ ସମାଜ
ସଭାପତି :
ଡ. ଆର୍ଯ୍ୟ କୁମାର ହର୍ଷବର୍ଦ୍ଧନ
କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସମ୍ପାଦିକା:
ଡକ୍ଟର ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରଭା ମିଶ୍ର

ପ୍ରାଚୀ ସାହିତ୍ୟ ସମାଜର ସଭ୍ୟ ହେବା ପାଇଁ www.pracheevoice.in ରେ ଲଗ୍‌ଇନ୍ କରନ୍ତୁ ।

Declaration
Edited, Published & Owned by :
Dr. Bibhudatta Khandayatray
Cuttack - 4
E-mail
rediffmail.com

ଏଇ ସଂଖ୍ୟାରେ...

❑ ପମି ଅପା

ବନଲତା ସିଂହ ୭

❑ ପ୍ରତୀକ୍ଷା

ଡ. ବିଭୁଦତ୍ତ ଖଣ୍ଡାୟତରାୟ ୧୬

❑ କଳଙ୍କ

ପ୍ରାଚୀ ପ୍ରଯୁକ୍ତା ୧୯

❑ ପ୍ରତାରଣା

ଗୋପାଳ ଚନ୍ଦ୍ର ଦୋବାଇ ୨୧

❑ ଗାଁ ମୁଣ୍ଡ ବରଗଛ, ପାଳଭୂତ ଓ ଅଫେରା ଅତୀତ

ନଳିନୀପ୍ରଭା ମିଶ୍ର ୨୫

❑ ନିରାଶ୍ରୟ ମାଂ ଜଗଦୀଶ ରକ୍ଷ

ବିପଦ ଭଞ୍ଜନ ମିଶ୍ର ୨୮

❑ ଭଗ୍ନାମନ

ସୁଭାଷ ଚନ୍ଦ୍ର ଦାଶ ୩୦

ପ୍ରାଚୀର ନିୟମାବଳୀ

- **"ପ୍ରାଚୀ"** ଏକ ମାସିକ ଗଳ୍ପ ପତ୍ରିକା । ଏହି ପତ୍ରିକାରେ ବାସ୍ତବ ଚରିତ୍ରକୁ ନେଇ ଗଳ୍ପ ମାଧ୍ୟମରେ ପରିପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଥାଏ । ସମାଜର ଦଳିତ ଓ ଅବହେଳିତମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସ୍ୱର ଉଠେଇବା ଏହି ପତ୍ରିକାଟିର ଲକ୍ଷ୍ୟ ।
- ଏହି ପତ୍ରିକାଟିରେ କେବଳ ମାତ୍ର ଗଳ୍ପ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଥାଏ ।
- ପ୍ରାଚୀ ନୂତନ ଲେଖକ ଲେଖିକାମାନଙ୍କୁ ଅଗ୍ରାଧୀକାର ଦେଇଥାଏ । ଲେଖାରେ ଯଦି ସମାଜ ପ୍ରତି କୌଣସି ବାର୍ତ୍ତା ଥାଏ ତାହା ଏଥିରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ ।
- ଲେଖକଲେଖିକାମାନେ 'ପ୍ରାଚୀ'ରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କ ହାତଲେଖା ବା କମ୍ପ୍ୟୁଟର ପ୍ରସ୍ତୁତ ପାଣ୍ଡୁଲିପି ପଠାଇବେ । ଲେଖାଟି କୌଣସି ଆକ୍ଷେପ ମୂଳକ ଏବଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରଣୋଦିତ ନହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଲେଖାଟି ପ୍ରକାଶ କରିବା ସମ୍ପାଦନା ମଣ୍ଡଳୀ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥାଏ । ଲେଖାଟି ପ୍ରକାଶ ପାଇବା ପରେ ଡାକ ଯୋଗେ ଲେଖକ ଲେଖିକାଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଆଯିବ ।
- ପ୍ରାଚୀକୁ ପଠାଇଥିବା ଲେଖାଗୁଡିକୁ ଫେରାଇବାର କୌଣସି ସୁବିଧା ନାହିଁ । ତେଣୁ ଲେଖକ ଲେଖିକାମାନେ ନିଜର ପାଖରେ ନିଜ ପାଣ୍ଡୁଲିପିର ନକଲଟିଏ ରଖିବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ଲେଖକ ଲେଖିକାମାନେ ନିଜ ଲେଖା ସହ ଗୋଟିଏ ରଙ୍ଗିନ୍ ପାସ୍‌ପୋର୍ଟ ଫଟୋ ପଠାଇବାକୁ ଅନୁରୋଧ ଏବଂ ଏକମାସ ପୂର୍ବରୁ ଲେଖାଟି ପହଞ୍ଚିବା ଜରୁରୀ ।
- ଏହି ପତ୍ରିକାଟି ସମାଜର ନିଷ୍ପେଷିତ ଚରିତ୍ରମାନଙ୍କର କାହାଣୀକୁ ନେଇ ଗଢ଼ିଉଠୁଥିବାରୁ ଆପଣଙ୍କ ଲେଖାଟି ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉତ୍ସର୍ଗୀକୃତ କରାନ୍ତୁ ।
- କୌଣସି ଲେଖା ସମ୍ପର୍କରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଡାକ ଯୋଗେ ଯୋଗାଯୋଗ କରାଯିବ । ପ୍ରାଚୀ ପାଇଁ ପଠାଉଥିବା ଲେଖା ଗୁଡିକ ଏଇ ଠିକଣାରେ ପଠାଇବେ, ସମ୍ପାଦକ, ପ୍ରାଚୀ, ନିଳାଦ୍ରୀ ବିହାର, ନୂଆବଜାର, କଟକ, ଓଡ଼ିଶା, ପିନ୍ - ୭୫୩୦୦୪ କିମ୍ବା ପାଠକପାଠିକା ମାନେ pracheepatrika@rediffmail.com **ଯୋଗେ ସମ୍ପର୍କ ସ୍ଥାପନ କରିପାରିବେ ।**

ଆପଣ "ପ୍ରାଚୀ" ପତ୍ରିକାର ବାର୍ଷିକ ଗ୍ରାହକ ହେବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି !!!

ଏହାକୁ କାଟି ଆମ୍ଭ ନିକଟକୁ ପଠାନ୍ତୁ

ଶ୍ରୀମତୀ/ଶ୍ରୀ ....

ଜିଲ୍ଲା... ପିନ୍‌କୋର୍ଡ଼ ....

ମୋବାଇଲ୍ ନମ୍ବର .... ଇ-ମେଲ୍ ....

ଏଥିସହିତ ମୁଁ ୨୫୦ଟଙ୍କା ପଠାଉଛି । (ମନିଅର୍ଡର)

ବାସ୍ତବତାର ପରିପ୍ରକାଶ "ପ୍ରାଚୀ"

ନିଳାଦ୍ରୀ ବିହାର, ନୂଆ ବଜାର, କଟକ-୪, ମୋବାଇଲ୍ ନଂ : ୯୧୨୪୮୮୭୬୦୫, ୯୫୮୩୩୯୦୭୭୬
E-mail : pracheepatrika@rediffmail.com, Web. : www.pracheevoice.com

ପମି ଅପା

- ବନଲତା ସିଂହ

ପମି ଅପା, ସମ୍ପର୍କରେ ପଡ଼ୋଶୀ ଝିଅ । ଭଉଣୀ ହିସାବ ହେବ । ବୟସ ପ୍ରାୟ ସମାନ । ମାସେ କି ଦେଢ଼ମାସ ସେ ବଡ଼, ଆଉ ମୁଁ ସାନ । ପିଲାଟି ଦିନୁ ତାଙ୍କର ମୋର ସାଙ୍ଗ । ଏକାଠି ବାଲିଘର କରି ଖେଳୁ । ପୁଣି ବୋଉ ଚୋରୀ, ରୁମାଲ ଚୋରୀ ସବୁପ୍ରକାର ଖେଳରେ ଆମେ ଆଗୁଆ । ଆମ ଦୁଇଜଣଙ୍କୁ ଯେ ଦେଖିବ ସେ ଭାଇ-ଭଉଣୀ କହିବ । ସେ ମୋ ନାଁ ଧରି ରାଜୁ ବୋଲି ଡାକନ୍ତି । ଆଉ ମୁଁ ଥରେ ପମି ବୋଲି ଡାକିଲାରୁ ମୁରବିମାନେ ଗାଳି କଲେ, କହିଲେ ଦିନକର ବଡ଼ ହେଲେ ବି ସେ ବଡ଼ । ତୁ ପମି ଅପା ଡାକିବୁ, ବାସ୍ ସେହିଦିନ ଠାରୁ ସେ ମୋର ପମି ଅପା । ପମି ଅପା ଦେଖିବାକୁ ବହୁତ ସୁନ୍ଦର । ଗୋରା ଦେହ । କୁଞ୍ଚିକୁଞ୍ଚିକିଆ ଚୁଟି, ଢଳ ଢଳ ଆଖି, ବହୁତ ଭଲ ଲାଗେ, ଶାନ୍ତଶିଷ୍ଟ, ଟିକେ ନାକ କାନ୍ଦୁରି । ଏକାଠି ପଢୁ, ସ୍କୁଲ ଯାଉ, ପୁଣି ସାଥୀ ହୋଇ ଘରକୁ ଫେରିଆସୁ । ପମି ଅପା ଅନାଦି ମଉସାଙ୍କର ଗୋଟିଏ ବୋଲି ଝିଅ । ମଉସା ମାଉସୀ ବହୁତ ସ୍ନେହ କରୁଥିଲେ । ମୋତେ ବି ଭଲ ପାଆନ୍ତି । ପମିର ସାଙ୍ଗ ହିସାବରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପୁନେଇ ପରବରେ ମୋର ଖାଇବା ତାଙ୍କ ଘରେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ କାମରେ ମଉସା ରାଜୁ ରାଜୁ ବୋଲି ପାଣି ପିଇବେନି । ଆଉ ଏହି ସ୍ନେହରେ ମୁଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଛି ପମି ଅପା ଖୁସି ହେବାର । ଧିରେ ଧିରେ ବଡ଼ ହେଲୁ । ସ୍କୁଲ ପାଠ ସରି ସରି ଆସିଲା । ବା'ର କି ତେର ବର୍ଷ ହେଲାରୁ ପମି ଅପା କାହିଁକି ମୋତେ ଦେଖିଲେ ଲାଜ କରନ୍ତି, ଆଗ ପରି ଆଉ ମୋ ସାଥୀରେ ମିଶୁ ନାହାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ବହୁତ ସୁନ୍ଦର ଦିଶୁଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ମୁରୁକା ହସ ମୋ ଅନ୍ତରରେ ଭରିଦିଏ ଅସୀମ ଆନନ୍ଦ । ଏମିତି ଦିନ ଗୁଡ଼ିକ ଗଡି ଗଡି ଚାଲିଲା । ହାଇସ୍କୁଲ ପାଶ୍ ପରେ ସେ ଘରେ ରହିଗଲେ । ଆଉ ମୁଁ ସହରକୁ ଚାଲିଆସିଲି

ପାଠ ପଢ଼ିବାକୁ । ଯେଉଁ ଦିନ ମୁଁ ସହର ଆସିଲି ସେଦିନ ଯାଇଥିଲି ଅନାଦି ମଉସା ଘରକୁ ବିଦାୟ ଆଣିବାକୁ । ମଉସା ମାଉସୀ କୁଣ୍ଢାଇ ପକାଇ କହିଲେ ରାଜୁରେ ବହୁତ ପାଠ ପଢ଼ିବୁ । ବଡ଼ ହାକିମ ହେବୁ । ମୋ ମୁଣ୍ଡ ଆଉଁସି କହିଲେ ଧନରେ ଚିଠି ଲେଖି ଭଲମନ୍ଦ କଥା ଜଣାଇବୁ । ମୁଁ ମୁଣ୍ଡ ଟୁଙ୍ଗାରି ହଁ କହିଲି । ଆଉ ପମି ଅପାଙ୍କୁ ଚାହିଁଲି । ସେ ନୀରବ । ମୁଁ କହିଲି ପମି ଅପା ମୁଁ ଯାଉଛି ତୁମେ କିଛି କହିବନି ? ସେ ଟିକେ ମୁରୁକି ହସି ମୋତେ ଟିକେ ଚାହିଁ ପୁଣି ତଳକୁ ମୁହଁ ପୋତି ଠିଆ ହେଲେ । ସେହି ଟିକେ ଚାହାଣୀ ମୋର ଅନ୍ତରଟାକୁ ଘାଣ୍ଟି ଚକଟି ପକାଇଲା । ବସ୍ ସମୟ ହୋଇଗଲା । ମୁଁ ଚାଲିଆସିଲି ସୁଦୂର କଟକ । ବାପା ବସ୍ ଷ୍ଟାଣ୍ଡ୍ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆସିଥିଲେ । ଆଉ ବୋଉ ମୁହଁରେ ଲୁଗା

ଦେଇ ଆଖି ଛଳ ଛଳ କରି ଚାହିଁ ମୋତେ ବିଦାୟ ଦେଉଥିଲା । ଏଠାରେ ପହଞ୍ଚି କିଛିଦିନ ମନ ଭଲ ରହିଲାନି । ତା'ପରେ ପାଠପଢ଼ାରେ ମନ ଦେବାକୁ ସ୍ଥିର କଲି । ରେଭେନ୍‌ସା କଲେଜରେ ମୋର ଆଡ଼ମିଶନ ହୋଇଗଲା । ମୁଁ ପାଠ ପଢ଼ିଲି ଗୋଟିଏ ଭଡ଼ା ଘରେ ରହି । ମାସକୁ ଥରେ ବାପା ଆସି ଚୁଡ଼ା, ଚାଉଳ ପ୍ରଭୃତି ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଜିନିଷ ଦେଇ ଚାଲିଯାଆନ୍ତି । ମୁଁ ପଚାରେ ଅନାଦି ମଉସା, ମାଉସୀ ଓ ଶେଷରେ ପମି ଅପା କଥା । ସେସବୁ ଭଲ ବୋଲି କହିଦିଅନ୍ତି । ମୁଁ ଧୀରେ ଧୀରେ ଭୁଲିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲି । ଭାବେ ସେ ତ ମୋର କିଛି ନୁହଁ । ସେ ପଡ଼ିଶା ଝିଅ । ମୁଁ କାହିଁକି ଏତେ କଥା ଭାବୁଛି ? ରାତିରେ ଶୋଇଲା ବେଳେ ସେ ଶାନ୍ତ-ଶିଷ୍ଟ ସରଳ ମୁହଁଟି ମୋ ଆଖି ଆଗରେ ନାଚି ଯାଏ । ମନଟା ବ୍ୟଥିତ ହୁଏ, କିନ୍ତୁ କାହିଁକି ସେ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ମୁଁ ନିଜେ ଜାଣିନି ।

ବେଳେ ବେଳେ ଚିଠି ଲେଖେ । ମଉସା ମାଉସୀ ମଧ୍ୟ ଚିଠିର ଉତ୍ତର ଦିଅନ୍ତି । କିନ୍ତ ପମି ଅପା ଦିନକ ପାଇଁ କିଛି ଲେଖନ୍ତିନି । ମାଉସୀ ବେଳେ ବେଳେ ପମି ଏଇଠି ବସିଛି ବୋଲି ଚିଠିରେ ଲେଖନ୍ତି । ଚିଠି ପଢ଼ି ମୋତେ ଲାଗେ ତାଙ୍କର ଦେହର ବାସନା ଯେମିତି ସେ ଚିଠିରେ ଲେସି ହୋଇଯାଇଛି । ହେଉ ଆସନ୍ତା ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଛୁଟିରେ ଗାଁକୁ ଗଲେ ଜଣାପଡ଼ିବ । ତାଙ୍କର ଇଚ୍ଛା କ'ଣ ? ମନେ ପଡ଼େ, ରଜ ସମୟରେ ଗାଁକୁ ଅପେରା ଆସିଲେ ମୁରବି ମାନଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଆମେ ଦୁଇଜଣ ଯାତ୍ରା ଦେଖିବାକୁ ଯାଉ । ସବା ଆଗରେ ଆମେ ଦୁଇଜଣ ବସୁ । ଯଦି ଦୁଃଖ କିମ୍ବା ଡ଼ର ସିନ୍ ଆସେ ତେବେ ସେ ମୋତେ କୁଣ୍ଢାଇ ପକାନ୍ତି । ମୁଁ କହେ ଡରନି ପମି ଅପା ମୁଁ ପରା ଅଛି ? ଯଦି କିଛି ଲଭ୍ ସିନ୍ ଆସେ ସେ ଲାଜରେ ତଳକୁ ମୁହଁ ପୋତି ଦିଅନ୍ତି । ମୋତେ ଭଲ ଲାଗେ ତାଙ୍କର ସେ ଲାଜୁଆ ମୁହଁଟା ଆମ୍ବ ତୋଟାରେ ଆମ୍ବ ତୋଳୁ ତୋଳୁ କେଇଥର ସେ ମୋ ଉପରେ ପଡ଼ି ଯାଇଛନ୍ତି । କଣ୍ଟେଇ କୋଳି, ବରକୋଳି ମୁଁ ତୋଳି ନେଇ ତାଙ୍କୁ ଦିଏ । ସେ ଭାରି ଖୁସି ହୁଅନ୍ତି । ବେଶୀ ଖୁସି ହୁଅନ୍ତି ଭାଲୁକୁଣୀ ଓଷାରେ କଇଁ ଫୁଲ, ପଦ୍ମ ଫୁଲ ପାଣିରେ ବୁଡ଼ି ତୋଳିକରି ଆଣି ତାଙ୍କୁ ଦେଲେ । ଧୂଳି ଖେଳରେ ମୁଁ ବର ସେ କନିଆ ସାଜି, କେତେ ବାଲିରେ ଭାତ ରାନ୍ଧି ମିଛି ମିଛିକା ଖାଉ । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କର କ'ଣ ହୋଇଛି ? ସେ ଏତେ ନୀରବ କାହିଁକି ?

ଯେତେବେଳେ ବସନ୍ତ ଆସି ପଲ୍ଲବିତ କରନ୍ତା, ସେତେବେଳେ କେଉଁ ନିଦାଘ ଆମ ମଝିରେ ଆସି ପାଚିରି ହୋଇ ଶୁଷ୍କ କରୁଛି, ମୋ ପାଖରେ କିଛି ଉତ୍ତର ନାହିଁ । ଜାଣିବାକୁ ବହୁତ ଚେଷ୍ଟା କରିଛି । କିନ୍ତୁ ଆଶାଜନକ ଉତ୍ତର ପାଇନି । ସେ ଯାହାବି ହେଉ, ଏଇଥର ଗାଁକୁ ଗଲେ ସବୁ ପଚାରିବି । ନିଶ୍ଚୟ ପଚାରିବି । ଏମିତି ଭାବି ଭାବି କେତେ ରାତି ବିତି ଯାଇଛି । ଏବେ ବି ବିତୁଛି । ଅପେକ୍ଷାର ଦିନ ସରିଯାଇଛି । ପରୀକ୍ଷା ଶେଷ ହୋଇଛି, ଗାଁକୁ ଯିବି ।

ମନରେ ଅଫୁରନ୍ତ ଆନନ୍ଦ । ରାତି ପାହିଲା । ନିତ୍ୟକର୍ମ ସାରି ବସ୍‌ରେ ବସି ବାହାରିଲି ଗାଁକୁ । ଠିକ୍ ଦି'ପହର ସମୟରେ ପହଞ୍ଚିଗଲି । ଘରେ ବ୍ୟାଗ୍‌ଟି ରଖି ଦଉଡ଼ିଗଲି ପମି ଅପା ଘରକୁ । ଦେଖିଲି ପମିଅପା ଦୁଆରେ ପଛ କରି ବସି ମାଛ କାଟୁଛନ୍ତି । ପିଠିରୁ କିଛି ଲୁଗା ଖସି ଯାଇ ତାଙ୍କର ଆବୃତ ଅଂଶଟି ବାହାରକୁ ଦେଖାଯାଉଛି ଗୋରା ଗୋରା ପିଠି ବହୁତ ସୁନ୍ଦର ଦିଶୁଛି । ମୁଁ ଖଣ୍ଡିକାଶ ମାରି ଇସାରା ଦେଲି । ସେ ଚମକି ପଡ଼ି ଚାହିଁଦେଲେ, ଆଉ ଲାଜରେ ଲୁଗା ଟାଣିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ । କିନ୍ତୁ ଆଇଁସ ହାତରେ କିଛି କରିପାରିଲେନି । ମଉସା-ମାଉସୀ ଦଉଡ଼ି ଆସିଲେ, ମୁଁ ମୁଣ୍ଡିଆ ମାରିଲି । ସେ ମୋ ମୁଣ୍ଡ ଆଉଁସି କହିଲେ- ବୁଢ଼ାଟିଏ ହୋଇଥା । ପ୍ରଭୁ ତୋତେ କୋଟି ଆୟୁଷ ଦିଅନ୍ତୁ ।

ମୁଁ ଚାହିଁଲି ପମିଅପାଙ୍କୁ, ସେ କହିଲେ ଭଲ ଅଛି । ମୁଁ ହସି ହସି କହିଲି ତୁମେ ଜାଣିଥିବ ? ମାଉସୀ କହିଲେ ରାଜୁ ତୁ ଆଜି ଦି'ପହର ଖାଇବା ଆମ ଘରେ ଖାଇବୁ । ମୁଁ ହଁ କହି ଆମ ଘରକୁ ଚାଲିଆସିଲି । ରୋଷେଇ ସରିବାରୁ ମାଉସୀ ଆସି ଡାକି ନେଇଗଲେ, ମୋ ବୋଉ କିଛି କହିପାରେନି । ଏହା ତ ପିଲାଟି ଦିନରୁ ଏମିତି ଚାଲେ, ବୋଉ ଖାଇବା ବାଢିଥିବ, ମାଉସୀ ଡାକି ନେଇଯିବେ ।

ବୋଉ ଖାଲି ହସେ । ଖିଆପିଆ ସରିଲା । ମୁଁ ଘରେ ଆସି ଶୋଇପଡ଼ିଲି । ଉଠିଲାବେଳକୁ ସଞ୍ଜ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ଜହ୍ନ ପଡ଼ି ଚାରିଆଡ଼େ ଛାଇ ଆଲୁଅର ଲୁଚକାଳି ଖେଳ ଖେଳୁଥାଏ । ମୁଁ ଟିକେ ସାହି ଆଡ଼େ ବୁଲିବାକୁ ଗଲି ସାଙ୍ଗସାଥୀ ମେଳରେ ଗପୁ ଗପୁ ଟିକେ ଡେରି ହୋଇଗଲା । ମୁଁ ଘରକୁ ଫେରିଲି । ଦେଖିଲି ପମି ଅପା ଦାଣ ବାରଣ୍ଡାରେ ବସିଛନ୍ତି । ଜହ୍ନ ଆଲୁଅରେ ତାଙ୍କ ମୁହଁଟା ବହୁତ ସୁନ୍ଦର ଦିଶୁଥିଲା । ଭାବିଲି ଏଇଟା ଠିକ୍ ମଉକା । ଆଜି ପଚାରିବି ଭାବି ତାଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲାରୁ ସେ ଉଠି ଚାଲିଯାଉଥିଲେ । ମୁଁ ତାଙ୍କ ହାତ ଧରି ପକାଇ ଡାକି ଦେଲି ପମିଅପା- ସେ ଠିଆ ହୋଇ ମୋ ମୁହଁକୁ ଚାହିଁଲେ । ମୁଁ କହିଲି.... କିଛି ତ କୁହ, ମୋ ରାଣ.... କିଛି ତ କୁହ.... ।

ସେ ହାତ ଛଡ଼ାଉ ଛଡ଼ାଉ କହିଲେ.... ମୋତେ ଛୁଅଁନା ରାଜୁ । ଏ ସ୍ପର୍ଶ ବଡ଼ ଯନ୍ତ୍ରଣାଦାୟକ । ଆଖିରୁ ନିଦ ହଜାଇ ଦିଏ । ଭୋକ ଶୋଷ ସବୁ ଛାଆଁକୁ ଉଭାନ ହୋଇଯାଆନ୍ତି । ଏଣୁ ନୀରବରେ ଅକୁହାକଥାକୁ ଅନୁଭବ କରିବାକୁ ମୋତେ ସୁଯୋଗ ଦିଅ... କହି ଘର ଭିତରକୁ ଚାଲିଗଲେ । ଏକ ଦୀର୍ଘ ନିଃଶ୍ୱାସ ପକାଇ ମୁଁ ଘରକୁ ଫେରିଆସିଲି । ଘରେ ଖାଇ ପିଇ ଶୋଇକରି ଭାବୁଥିଲି... ଏ କି ପ୍ରକାର ସମ୍ଭାଷଣ ? ଏ କ'ଣ ପ୍ରେମ ? ଏ କି ପ୍ରକାର ବନ୍ଧନ ? ଏକ ରହସ୍ୟମୟ ଜାଲ ଭିତରେ ଛନ୍ଦି ହୋଇ ଛଟପଟ ହେବାକୁ ଲାଗିଲି । କ'ଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପମିଅପାଙ୍କର ସେ କ'ଣ ଚାହାଁନ୍ତି ? ତାଙ୍କ ଭାବନା ରାଜ୍ୟର ମୁଁ କ'ଣ ରାଜକୁମାର ? ନାଁ ଆଉ କିଏ ? ମୁଁ କିପରି ଜାଣିବି ? ଭଲ ଲାଗିଲାନି କିଚି । ଶୋଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲି... । ଖରାଦିନ ଛୁଟି ଦୁଇମାସ ସରି ଆସୁଛି । ପମିଅପା ଘରେ ବସି ମଉସା ମାଉସୀଙ୍କ ସାଥୀରେ ଗପସପ ହସଖୁସିରେ କଟିଯାଉଥାଏ । ସେ କେବଳ ନୀରବ ଦର୍ଶକ ହୋଇ ବସନ୍ତି । ସତେ ଅବା ପ୍ରେମର ଏକ ମୂକ ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତିଟିଏ । ଗପୁ ଗପୁ ଆଖିରେ ଆଖି ମିଶିଗଲେ ସେ ଅପ୍ରତିଭ ହୋଇ ଲାଜରେ ତାଙ୍କ ମୁହଁଟା ନାଲି ପଡ଼ିଯାଏ । ବହୁତ ଭଲ

ସରିଗଲା ଛୁଟି । ଫେରିଆସିଲି କଟକ । ପୁଣି ପାଠ ପଢ଼ା । ପଢ଼ିବାକୁ ନିଶ୍ଚୟ ପଡ଼ିବ । କାରଣ ପାଠପଢ଼ି ଚାକିରୀ କଲେ ମୁଁ ପମିଅପାର ପ୍ରସ୍ତାବ ମୋ ପାଇଁ ନିଜେ ଯାଇ ମଉସା ମାଉସୀଙ୍କୁ କହିବି । ସେ ନିଶ୍ଚୟ ରାଜି ହୋଇଯିବେ । .... ହେଲେ .... ପମିଅପା : ତାଙ୍କ ମନରେ କ'ଣ ଅଛି ? .... ମୁଁ ବି କାହିଁକି ତାଙ୍କ ପଛେ ପଡ଼ିଛି କେଜାଣି ? କଲେଜରେ କେତେ ସୁନ୍ଦରୀ ଝିଅ ମୋ ଚାରି ପାଖରେ ଘୂରି ବୁଲୁଛନ୍ତି । କାହିଁକି କେଜାଣି ମୋ ଆଖିରେ ପମିଅପା ଛଡ଼ା ଆଉ କେହି ସୁନ୍ଦର ଦେଖାଯାଉ ନାହାନ୍ତି.... ଛାଡ଼....ଦେଖାଯିବ ଆଗକୁ କ'ଣ ହେଉଛି ।

କିଛିଦିନ ପରେ ବାପା ଆସିଲେ ଜିନିଷପତ୍ର ଧରି । ସେ କହୁଥିଲେ, ପମିଅପାର ବାହାଘର ପାଖ ଗାଁର ଗୋକୁଳି ରାଉତର ପୁଅ ଅନିରୁଦ୍ଧ ସହିତ ଠିକ୍ ହୋଇଯାଇଛି । ଚମକି ପଡ଼ିଲି ମୁଁ । ଏ କ'ଣ ? ମୁଁ ଭାବୁଛି କ'ଣ ? ହେଉଛି କ'ଣ ? ମୁଁ ପଚାରିଲି... ପମିଅପା ରାଜି ଅଛନ୍ତି ? ବାପା କହିଲେ, କାହିଁକି ? କିଛି କହିଲିନି । ଅନିରୁଦ୍ଧକୁ ମୁଁ ଜାଣେ, ହାଇସ୍କୁଲରେ ମୋ ସହିତ ପଢୁଥିଲା । ଦେଖିବାକୁ ମନ୍ଦ ନୁହେଁ । ଏବେ ସେ କ'ଣ କରୁଛି ମୁଁ ଜାଣିନି । ତେବେ ପମିଅପା... ଛିଃ... ମୁଁ କାହିଁକି ଏତେ ଭାବୁଛି ? ତାଙ୍କ ସହିତ ମୋର ସମ୍ପର୍କ କ'ଣ ? ତଥାପି ଅନିରୁଦ୍ଧ ଉପରେ ମୋର କାହିଁକି ହିଂସା ଆସିଲା । ତାଙ୍କୁ ଯଦି ଦେଖନ୍ତି.... ଏମିତି ମନ ଖରାପ କରି ବସିଛି । ପୋଷ୍ଟ୍ ପିଅନ ଖଣ୍ଡେ ଚିଠି ଦେଇଗଲା । ଚିଠିଟି ଗୋଟିଏ ଲଫାପା ଥିଲା । ଭୟ ଓ ଆଗ୍ରହରେ ଲଫାପାଟି ଖୋଲିଲି । ଦେଖିକରି ଚମକି ପଡ଼ିଲି । ପମିଅପା ମୋ ପାଖକୁ ଚିଠି ଲେଖିଛନ୍ତି । ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ, ଯିଏ ଦେଖିଲେ ପଦେ କଥା କହନ୍ତିନି ସେ ପୁଣି ଚିଠି ଲେଖିଛନ୍ତି ? ପୁଣି ମୋ ପାଖକୁ ? କ'ଣ ବାହାଘର ନିମନ୍ତ୍ରଣ ? ମୋର ଯିବାର ନାହିଁ । ମୁଁ ଏ ସବୁ ଦେଖିପାରିବିନି । ପମିଅପା କାୟ-ମନ-ବାକ୍ୟରେ ସେ କେବଳ ମୋର ମୁଁ କେମିତି ଦେଖିବି ସେ ଆଉ କାହା ସାଥୀରେ ଯାଉଛନ୍ତି, ଅସମ୍ଭବ । ତଥାପି ଚିଠିଟିକୁ ଖୋଲି ପଢ଼ିଲି । ସେଥିରେ ଏହିପରି ଲେଖାଥିଲା.... ଅତି

ଆଦରରେ....

କ'ଣ ସମ୍ବୋଧନ କରିବି ? ଜାଣିପାରୁନି, ଯାହାବି ଲେଖୁଛି ତାହା ହାସ୍ୟାସ୍ପଦ ଭାବରେ ଅଣଦେଖା କରିବନି । ଆଜି ମୁଁ ମୋର ଅନ୍ତରର କଥା ତୁମକୁ କହିବି । ବହୁତ ଥର ତୁମେ କ'ଣ କହିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଛ କିନ୍ତୁ ମୋର ପ୍ରବଳ ଇଚ୍ଛା ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ମୁଁ ସେ ସବୁକୁ ଆଡେଇ ଦେଇଛ କାରଣ ମୁଁ ଜାଣିଛି, ଦେଲେ ଧରା କଥା ସରେ... ଥାଏ ମଜା ଦୂରେ ଦୂରେ... ଏହି କଡାଟି ନିରାଟ ସତ୍ୟ । କାରଣ ତୁମେ ପାଠ ପଢୁଥିଲ । ମନଟା ଚଞ୍ଚଳ ହୋଇଗଲେ ତୁମେ ବହୁତ ପଛେଇ ଯିବ । ସେଇଥିପାଇଁ ମୁଁ ଅପେକ୍ଷା କରୁଥିଲି । ତୁମେ ନିଜ ଗୋଡ଼ରେ ଠିଆ ହୋଇଗଲେ ମୁଁ ମୋ ନିଜ ଆଡୁ ତୁମକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥାଆନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଭଗବାନଙ୍କର ଇଚ୍ଛା ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ମୋତେ ମୋର ଲକ୍ଷ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚାଇବାରେ ବାଧା ପ୍ରାପ୍ତ କଲା । ମୋ ବୋଉ ମଧ୍ୟ ମୋ ଅନ୍ତର ବୁଝି ସେ ତା ଅନ୍ତର ଭିତରେ ତୁମକୁ ରଖିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ମୋର ତନ, ମନ ସବୁକିଛି ମୁଁ ତୁମକୁ ଦେଇ ଦେଇଛି । ଏବେ ଯିଏ ମୋ ଜୀବନକୁ ଆସିବେ ସେ କେବଳ ମୋ ଶରୀରକୁ ପାଇବେ, ତୁମେ ତ ଜାଣ, ମୁଁ ବାପାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯାଇ ପାରିବିନି । ଏଣୁ ନୀରବରେ ମୁଣ୍ଡ ପାତି ଏତେ ବଡ଼ ବିଚ୍ଛେଦକୁ ସାମନା କରିବାକୁ ଯାଉଛି । ଜାଣେନା ଆଗାମୀ ଦିନ ମୋ ପାଇଁ କି ପ୍ରକାର ଖେଳ ନେଇ ଆସିବ କିନ୍ତୁ ସତ କହୁଛି ରାଜୁ, ତୁମ ପାଖରେ ମୋ ମନ ରହିଗଲା । ମୋତେ କ୍ଷମା କରିବ । ମୁଁ ତୁମକୁ ବହୁତ ନିରାଶ କରିଛି । ସେ ଯାହା ହେଉ ତୁମେ ବାହାଘରକୁ ନିଶ୍ଚୟ ଆସିବ । ମୁଁ ଟିକେ ତୁମକୁ ଆଖି ପୂରାଇ ଦେଖିବି । ନିଜର ତ କରିପାରିଲିନି.... ତଥାପି.... ଇତି ତୁମର....

ଚିଠିଟି ପଢି ମୁଁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଗଲି । ପମିଅପା, ତୁମେ ଏପରି କାହିଁକି କଲ ? ମୁଁ କେତେଥର ଚେଷ୍ଟା କରି ବିଫଳ ହୋଇଛି, ହେଉ ଜାଣିକରି ଖୁସି ହେଲି ଯେ ତୁମେ ମୋତେ ଭଲପାଅ ବୋଲି । ତୁମର ଯେଉଁଥିରେ ଖୁସି ମୋର ସେଇଥିରେ ଖୁସି । ଏଣୁ ମୁଁ ସ୍ଥିର କଲି ପମିଅପା ବାହାଘରକୁ ନିଶ୍ଚୟ ଯିବି । ମୋ ଭିତରେ ଯେତେ ଦୁଃଖ ଥାଉ ପଛେ, ମୁଁ ପମିଅପାକୁ ନିଶ୍ଚୟ ଖୁସି କରିବି । ରାତି ବହୁତ ହେଲାଣି । ଶୋଇପଡ଼ିଲି ।

ତା'ପରଦିନ ସଅଳ ସଅଳ ବାହାରି ପଡିଲି ଗାଁ ଅଭିମୁଖେ । ବାଟରେ ବଜାରରୁ ମୋ ପେଟରୁ କାଟି ରଖିଥିବା କିଛି ଟଙ୍କା ଥିଲା, ସେଥିରେ ଗୋଟିଏ ନାଲି ଶାଢୀ କିଣିଲି । କ'ଣ ବା ଦେଇପାରିବି ମୁଁ ତାଙ୍କୁ । କିନ୍ତୁ ମୋର ବିଶ୍ୱାସ ପମିଅପାଙ୍କୁ ଶାଢୀଟି ଭାରି ସୁନ୍ଦର ଦିଶିବ । ଗାଁରେ ପହଞ୍ଚିଲି ଠିକ୍ ଆଠଟାରେ । ଗାଁଟି ଗହଳ ଚହଳ ହୋଇପଡିଛି ବାହାଘର ପାଇଁ । ମୁଁ ଗୋଟିଏ ଆଢୁଆଳ ଜାଗାରେ ଠିଆ ହୋଇଚାହିଁଲି । ସାଜସଜ୍ଜା ଭିତରେ ପମିଅପା ସଜ ହୋଇ ବସିଥାଆନ୍ତି । ଇସ୍ କି ସୁନ୍ଦର ଦିଶୁଛନ୍ତି । ମନରେ ଭାବିଲି ଅନିରୁଦ୍ଧ ତୁ କେତେ ଭାଗ୍ୟବାନ୍ । ଛାଡ.... ଯାହା ଭାଗ୍ୟରେ ଥିଲା । ଘରକୁ ଚାଲିଆସିଲି । ବୋଉ ମୋ ମୁହଁକୁ ଚାହିଁଲା । ମୁଁ କୃତ୍ରିମ ହସ ହସି ବୋଉକୁ ମୁଣ୍ଡିଆ ମାରିଲି । ସେ ହଉ କହି ଚାଲିଗଲା । ବର ଆସିଲା ଧୁମ୍‌ଧାମରେ ବାହାଘର ସରିଲା । ଝିଅ ବିଦାୟ ସମୟ ଆସିଲା । ବୋଉ କହିଲା... ରାଜୁରେ.... ପମିଅପା ଶାଶୁ ଘରକୁ ଯାଉଛି, ଯା' ଦେଖାକରି ଚାଲିଆ । ଇଚ୍ଛା ନ ଥିଲେ ବି ମୋର ଦୁର୍ବଳ ପାଦ ପକାଇ ଦେଖିବାକୁ ଗଲି । ଅନିରୁଦ୍ଧକୁ ଦେଖି ରାଗରେ ମୋ ଦେହ ଥରି ଉଠୁଥାଏ । ଯେମିତି ସିଂହର ଖାଦ୍ୟକୁ ଶୃଗାଳ ନେଇଯାଉଛି । ପୁଣି ଭାବିଲି ତା'ର ଦୋଷ କ'ଣ ? ପମିଅପା ମୋତେ ଦେଖିଛନ୍ତି କି ନାହିଁ । ମୁଁ ଜାଣିନି । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଲୁଚି କରି ଘରକୁ ଚାଲିଆସିଲି ।

କାନ୍ଦ ଗୋଳ ଭିତରେ ପମିଅପା ବିଦାୟ ହୋଇ ଶାଶୁ ଘରକୁ ଚାଲିଗଲେ । ଆଉ ମୁଁ କଟକ ଚାଲିଆସିଲି । ମୋର ଆଉ କେହି ନାହାନ୍ତି । ଯାହା କଥା ମୁଁ ଭାବିବି ଆଉ ଚିନ୍ତା କରିବି । କିଛିଦିନ ବହୁତ ଖରାପ ଲାଗିଲା । ତା'ପରେ ନିଜକୁ ଭୁଲାଇବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଲି । ହଠାତ୍ ଦିନେ ବାପା ଆସି ପହଞ୍ଚିଗଲେ । ମୁଁ ପଚାରିଲି 'ବାପା' ହଠାତ୍ କ'ଣ ଚାଲି ଆସିଲ ? କ'ଣ କଥା କ'ଣ ? ବାପା କହିଲେ-

ତୁ କିଛି ଶୁଣିନୁ ? ମୁଁ କହିଲି କେଉଁ କଥା ? ବାପା କହିଲେ ଆରେ ତୋ ପମିଅପା କଥା । ମୁଁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପଚାରିଲି ପମିଅପାର ପୁଣି କ'ଣ ହେଲା ? ବାପା କହିଲେ- ଚତୁର୍ଥୀ ଦିନ ଅନିରୁଦ୍ଧ ଇଲେକ୍ଟ୍ରି ଲାଇଟ୍ ସଜାଡ଼ିଲା ବେଳେ କରେଣ୍ଟ ଲାଗି ମୃତ୍ୟୁବରଣ କଲା । ଅନାଦି ମଉସା ପମିକୁ ନେଇ ଘରକୁ ପଳାଇ ଆସିଲେ । ସେହିଦିନ ଠାରୁ ମଉସା ବିଛଣା ଧରିଛନ୍ତି । ଆଉ ଆଖି ଖୋଲୁନାହାନ୍ତି । ଯେମିତି ଲାଗୁଛି ସେ ଆଜିକାଲି ଭିତରେ ଚାଲିଯିବେ ।

ଏକଥା ଶୁଣି ମୋର ମୁଣ୍ଡରେ ବଜ୍ରପାତ ହେଲା ପରି ଲାଗିଲା । ମୁଁ ବହୁତ ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ିଲି । ବାପାଙ୍କ ସାଥୀରେ ମଉସାଙ୍କୁ ଦେଖିବାକୁ ଗାଁକୁ ଗଲି । ଗାଁରେ ମାଉସୀ ମୋତେ ଦେଖି କୁଣ୍ଢାଇ ଧରି କାନ୍ଦିଲେ । କହିଲେ, ରାଜୁରେ ମୋ ସଂସାର ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ବୁଝାଇ ବୁଝାଇ ଆଖି ପଡ଼ିଗଲା ମଉସାଙ୍କ ଉପରେ । ସେ ମୋତେ କ'ଣ କହିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ । ମୁଁ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଗଲି । ସେ ମୋତେ ଠାରି କରି କହିଲେ, ପମି ତୋତେ ଲାଗିଲା । ଏତିକି କହି ସେ ଚିରଦିନ ପାଇଁ ନୀରବ ହୋଇଗଲେ । କାନ୍ଦକଟାରେ ଘର ଫାଟି ପଡ଼ିଲା । ଗାଁଟା ସାରା କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ଲୋଟି ଯାଉଥାଆନ୍ତି । ମୁଁ ବା କାହାକୁ କେତେ ବୁଝାଇବି ? ତେବେ ଯାହାହେଉ ଦୁଃଖ କାନ୍ଦ ଭିତରେ ଶୁଦ୍ଧିଘର କାମ ସରିଲା । ମୁଁ ପୁଣି କଟକ ଫେରିଆସିବି ବୋଲି ଭାବି ପମିଅପା ଘରକୁ ଗଲି ଦେଖାକରି ଆସିବାକୁ । ମାଉସୀ କହିଲେ- ରାଜୁ....ରେ ମୋର ଆଉ କିଏ ଅଛି ? ତୁ ପମି କଥା ଟିକେ ଭାବିବୁ । ମୁଁ କିଛି କହିପାରିଲିନି । ପମିଅପାଙ୍କୁ ଅନାଇବାକୁ ସାହସ ହେଉନଥାଏ । ତଥାପି ମୋ ଅଜାଣତରେ ଆଖି ପଡିଗଲା ତାଙ୍କ ଉପରେ । ସେ ମଧ୍ୟ ମାଉସୀଙ୍କ କଥା ସମର୍ଥନ କରୁଥିଲେ ନୀରବ ଛଳ ଛଳ ଆଖିରେ । ମୁଁ ଅସରନ୍ତି ଦୁଃଖକୁ ଛାତିରେ ରଖି ବାପା ବୋଉଙ୍କ ପାଖକୁ ଆସିଲି । ମୁଁ କିଛି କହିବା ପୂର୍ବରୁ ବୋଉ ମୋତେ ତାଗିଦ୍ କଲା... ରାଜୁ ପେଟରୁ କାଟି ପଇସା ଦେଉଛୁ ତୁ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ । ଏଣିକି ତୁ ପଢ଼ାପଢ଼ିରେ ମନ ଦେ । ଏ ବେକାର କଥାରେ ମୁଣ୍ଡ ଖେଳାନା । ମୁଁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଚାହିଁଲି । ବୋଉର ପୁଣି କ'ଣ ହେଲା ?

ମୁଁ ଚାଲିଆସିଲି କଟକ । କ'ଣ କରିବି, ମୋ ମୁଣ୍ଡ କିଛି କାମ କରୁ ନଥାଏ । ତେବେ ମୋତେ ପାଠ ପଢ଼ିବାକୁ ହେବ । ମୁଁ ଭଲ ଚାକିରୀଟିଏ କଲେ ସିନା, ପମିଅପା ମୁଣ୍ଡରେ ସିନ୍ଦୂର ଦେଇ ତାଙ୍କୁ ସିମନ୍ତିନୀ କରାଇବି । ଛାଡ଼... ମୁଁ ପାଠପଢ଼ାରେ ବ୍ୟସ୍ତ ରହିଲି । ଆଉ ମାଉସୀ କି ପମିଅପାର ଖବର କିଛି ରଖିପାରିନି । ଦିନେ କାହିଁକି ମନ ଭାରି ବ୍ୟସ୍ତ ଲାଗିଲା । ମୁଁ କାହାକୁ ନ ଜଣାଇ ସିଧାଯାଇ ପମିଅପା ଘରେ ପହଞ୍ଚିଗଲି । ମାଉସୀ ଗାଁ ଆଡ଼େ ବୁଲିଯାଇଥିଲେ । ମୋତେ ଦେଖି ପମିଅପା ଅପ୍ରତିଭ ହୋଇ କହି ଉଠିଲେ.... ତୁମେ ? ମୁଁ କେବଳ ଚାହିଁ ରହିଥିଲି । ଏ କ'ଣ... ପମିଅପା । ଧଳା ଶାଢ଼ୀ ପିନ୍ଧି ହାତ ଖାଲି କରି ଏକ ବିଧବା ପରି ବେଶ ହୋଇଛନ୍ତି । ମୋ ଛାତି ଭିତରଟା କରତି ହୋଇଗଲା । ସେ ମୋତେ ଦେଖି ପରଶୁଣିରେ ଚିନି ଲୁଣ ପାଣିରେ ପକାଇ ହାତରେ ଗୋଳାଇ କାଗିଜି ଲେମ୍ବୁପତ୍ରକୁ ମଳି ଦେଇ ପିଇବାକୁ ଦେଲେ । ଆଃ ଅମୃତ ପରି ଲାଗିଲା । କି ଶାନ୍ତି.... ସତରେ ଯେମିତି ତାଙ୍କ ହାତରେ ଅମୃତ ଅଛି । ମାଉସୀ ଆସି ମୋତେ ଦେଖି ଖୁସି ହୋଇଗଲେ । ମୁଁ ଆଖିର ଇଙ୍ଗିତରେ ଜଣାଇଦେଲି ଜମା ବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅନା । ମୁଁ ଅଛି । ଏତିକି କହି ଘରକୁ ନଯାଇ କଟକ ଫେରିଆସିଲି ।

ଏହି କଥାରେ ପଛରେ ଗାଁରେ ତୁମୂଳ କାଣ୍ଡ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲା । ମୋ ବୋଉ ଭୀଷଣ ରାଗି ଯାଇ ପମିଅପା ମାଉସୀଙ୍କୁ ଯାହା ଇଚ୍ଛା କହି ଗାଳିଗୁଲଜ କଲା । ଗାଁ ଲୋକ ମଧ୍ୟ ବୋଉକୁ ସପଟ କଲେ । କାରଣ ପମିଅପା ଗୋଟିଏ ବିଧବା । ଏକଥା ଶୁଣି ମୋ ମନରେ ଝଡ଼ ଉଠୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ମୁଁ ନୀରବ ହୋଇ ରହିଗଲି । କାରଣ ମୋର ସ୍ୱାଧୀନତା ନଥିଲା । ବାପାଙ୍କ ପଇସାରେ ପାଠ ପଢୁଥିଲି । କିନ୍ତୁ ମନରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଆସେ । ପମିଅପା ଆଉ ମାଉସୀଙ୍କର ଦୋଷ କ'ଣ ? ଗାଁ ବାଲା ତ ବୁଝିଲେ ନାହିଁ । ମୋ ବୋଉର ବୁଝିବା ନିହାତି ଦରକାର ।

ଏମିତି କଥା ଭାବି ଭାବି କେତେ ବିନିଦ୍ର ରଜନୀ ପାହିଛି, ତା'ର ହିସାବ ନାହିଁ । ବିଚାରି ପମିଅପା ବିନା ଅପରାଧରେ ଅପରାଧିନୀ । ସେ ସ୍ୱାମୀ ମୁହଁ ଦେଖିନି । ତାକୁ ଛୁଇଁନି । ତା'ର ମୃତ୍ୟୁରେ ସେ ବିଧବା ହେଲା କିପରି ? ଧନ୍ୟ ଏ ସମାଜ । କେଡ଼େ ଅନ୍ଧ ସତେ ଏ ସମାଜ ? ଯୁଆଡ଼େ ବର୍ଷା ସେ ଆଡ଼େ ସେ ଛତା ଦେଖାଏ । ତା'ର ନିଜର ବିଧାନ କିଛି ନାହିଁ । ଛାଡ଼.... ମୁଁ ମୋ ଲକ୍ଷପଥରେ ପହଞ୍ଚିସାରେ.... ତା'ପରେ ଏ ସମାଜ ଦେଖିବ ଗୋଟାଏ ନୂତନ ଅଧ୍ୟାୟ । ନୂତନ ସଂସ୍କାର ପାଇବ । ଏମିତି କେତେ ଦିନ ଚାଲିଗଲାଣି । ମୁଁ ଗୋଟିକ ପରେ ଗୋଟିଏ ପାହାଚ ପାଠକୁ ଅତିକ୍ରମ କରିସାରିଲିଣି ।

ଆଉ ଗାଁକୁ ଯାଇନି କି ଯିବିନି ବୋଲି ଶପଥ କରିଛି । ଯେଉଁଦିନ ପମିଅପା ମୁଣ୍ଡରେ ସିନ୍ଦୂର ଦେବି ସେହିଦିନ ଗାଁକୁ ଯିବି । ମୋ ରାଣ ପମିଅପା ମୋତେ ଖରାପ ଭାବିବନି । ଠିକ୍ ସମୟରେ ମୁଁ ପହଞ୍ଚିବି । ଆଇ.ଏ.ଏସ୍. ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଥିଲି । ଦିନେ ବାପା ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ । ତାଙ୍କ ମୁହଁଟା ଶୁଖି ଯାଇଥିଲା । ଖରାରେ ଆସିଛନ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ ବୋଧେ କ୍ଳାନ୍ତ ହୋଇଯାଇଛନ୍ତି । ଗୋଡ଼ ହାତ ଧୋଇ ଖାଇପିଇ ସାରି ବିଶ୍ରାମ ନେବାକୁ ଗଲା ବେଳକୁ କହିଲେ ରାତ୍ରୁରେ ଅନାଦି ମଉସାର ଘରଟା ଛାରଖାର ହୋଇଗଲା । ମୁଁ ବ୍ୟଗ୍ର ହୋଇ ପଚାରିଲି.... କାହିଁକି.... କ'ଣ କିଛି ଅଘଟଣ ଘଟିଛି କି ? ବାପା କହିଲେ.... ହଁ.... ରେ ତୁ କିଛି ଶୁଣିନୁ ? ମୁଁ କହିଲି ବାପା ଶୀଘ୍ର କୁହ କ'ଣ ହୋଇଛି ?

ଆରେ... ଗାଁ ବାଲାଙ୍କର କଟୁ କଥା ଥଟ୍ଟା ତାମସୀ ଟାହି ଟାପରା ସହି ନପାରି ପମି ଘର ଛାଡ଼ି କୁଆଡ଼େ ପଳାଇଲା ଚିଠିରେ ଲେଖି ଦେଇଗଲା.... ମୋ ମରଣ ପାଇଁ କେହି ଦାୟୀ ନୁହନ୍ତି । ତୋ ମାଉସୀ ଏକଥା ସହିପାରିଲାନି । ତା'ର ହାର୍ଟ-ଫେଲ୍ ହୋଇଗଲା । ସବୁ ଚାଲିଗଲା । ସବୁ ସରିଗଲା । ଖାଲି ନିଅଁସିଆ ଡିଅଟା ଠିଆ ହୋଇରହିଛି । ..... ଏ କଥା କହି ବାପା ଆଖି ପୋଛିଲେ । କାରଣ ସେ ପମିଅପା ଆଉ ତାଙ୍କ ପରିବାରକୁ ବହୁତ ଭଲ ପାଉଥିଲେ ।

ମୋ ମୁଣ୍ଡରେ ବଜ୍ର ପଡ଼ିଲା ପରି ଲାଗିଲା । ମୁଁ କହିଲି ଏତେ କଥା ହୋଇଗଲା । ମୋତେ ଟିକେ ଜଣାଇଲନି ? ବାପା କହିଲେ.... ତୋ ବୋଉ ମନା କଲା, ତୋତେ ନ ଜଣାଇବାକୁ, କହିଲା.... ତା' ପାଠ ପଢ଼ା ଡିଷ୍ଟର୍ବ ହେବ । ମୋ ଜୀବନଟା ବି ବିଶୃଙ୍ଖଳା ହୋଇଗଲା । ବୋଉକୁ କହିଦେବ ତା'ପାଇଁ ମୁଁ ମରିଗଲି । ବାପା ଟିକେ ବିଶ୍ରାମ ନେଇ କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ଗାଁକୁ ଚାଲିଗଲେ । ଆଉ ମୋ ଦେହରୁ ଜୀବନଟାକୁ ନେଇଗଲେ । କିଛି ଭଲ ଲାଗୁ ନ ଥିଲେ ବି କାହିଁକି ମୋ ମନଟା ଅସ୍ଥିର ହେଉ ନଥିଲା । ଯେପରି ଲାଗୁ ଥିଲା ପମିଅପା ମରିନାହାନ୍ତି । ସେ ନିଶ୍ଚୟ ବଞ୍ଚିଥିବେ । କେବଳ ମୋ ପାଇଁ, ଦେଖାଯାଉ ପ୍ରଭୁ କ'ଣ ଲେଖିଛନ୍ତି ମୋ ଭାଗ୍ୟରେ ।

ପ୍ରଭୁଙ୍କର ଆଶୀର୍ବାଦରୁ ମୁଁ ଆଇ.ଏ.ଏସ୍. ପାଇଗଲି । ଆଉ କଟକ ଜିଲ୍ଲାର ଉଚ୍ଚପଦସ୍ଥ ଅଫିସର ପୋଷ୍ଟରେ ଚାକିରୀ ପାଇଗଲି । ମୋତେ ଗାଡ଼ି, ବଙ୍ଗଳା, ଚାକର, ପିଅନ ସବୁ ମିଳିଲା । ଏ ଆନନ୍ଦ ଯାହା ପାଇଁ ମହା ଆନନ୍ଦରେ ପରିଣତ ହୋଇଥାଆନ୍ତା ସେ ଆଜି ମୋ ପାଖରେ ନାହାନ୍ତି । ଶୟନେ ସପନେ ମନ କେବଳ ପମିଅପାଙ୍କୁ ଖୋଜୁଥିଲା । କିଛିଦିନ ପରେ ଗୋଟିଏ ସ୍କୁଲର ଜୟନ୍ତୀ ଉତ୍ସବ ଉଦ୍‌ଘାଟନ କରିବାକୁ ମୋତେ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ଆସିଲା । ମୁଁ ସରକାରୀ ସହକାରୀଙ୍କ ସହିତ ଉତ୍ସବରେ ଯୋଗ ଦେବାକୁ ଗଲି । କଟକ ଜିଲ୍ଲାର ଖଣ୍ଡାୟତ ପାଇକରା ଗ୍ରାମଟି ଚଳଚଞ୍ଚଳ ହୋଇଉଠିଛି । ଠାଏ ଠାଏ ତୋରଣ ମାନ ସଜା ହୋଇଛି । ଗ୍ରାମଟି ପରିଷ୍କାର ପରିଚ୍ଛନ୍ନ । ଗ୍ରାମ ଭିତରେ ପଶିଗଲାରୁ ସଂସ୍କାରର ଗନ୍ଧ ବେଶ୍ ଅନୁଭବ ହେଉଥାଏ । ଗାଁ ପରିମଳ ଧୋବା ତୁଠରୁ ବୋଲି ଆମରି କଥାରେ ଅଛି । ଏକଥା ସତ୍ୟରେ ପରିଣତ କରିଛନ୍ତି ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ଠିକ୍ ସମୟରେ ଉତ୍ସବ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ଶେଷ ହୋଇଗଲା । ଆଉ ଗୋଟିଏ ଅନାଥ ଆଶ୍ରମ ପରିଦର୍ଶନ କରିବାକୁ ଗ୍ରାମବାସୀ ଅନୁରୋଧ କଲେ । ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଗଲି । ଅନାଥ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଦେଖି ମୋର

ହୃଦୟ ତରଳି ଗଲା । ମୁଁ କିଛି ଅନୁଦାନ ଦେବି ବୋଲି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଲି ।

ଆଉ ଟିକେ ଆଗକୁ ଗଲି । ଦେଖିଲି ଗୋଟିଏ ପରିତ୍ୟକ୍ତ ଘରର କାନ୍ଥରେ ଅନାଥ ଆଶ୍ରମ ଦୁଇ ବୋଲି ଲେଖାଯାଇଛି । ମୁଁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପଚାରିଲି ଏ ଅନାଥା ଆଶ୍ରମ ଦୁଇ କ'ଣ ? ସେ କହିଲେ ଆଜ୍ଞା ତିନିଚାରି ବର୍ଷ ହେବ ଗୋଟିଏ ବିଧବା ଝିଅଟିଏ ଦୁଇଟି ଅନାଥ ପିଲାଙ୍କୁ ଧରି ଆସି ଏହି ଗ୍ରାମରେ ଭିକ୍ଷାବୃତ୍ତି କରି ଛୋଟ ଛୋଟ ପିଲାଙ୍କୁ ପାଠପଢ଼ାଇ ନିଜ ପେଟ ପୋଷୁଛନ୍ତି । ଭାରି ଭଲଝିଅଟିଏ ଆଜ୍ଞା । ଭଦ୍ର, ସରଳ ସଂସ୍କାରୀ, ଟିକକରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଆପଣାର କରିନେବ । କି ବୁଢା କି ପିଲାଙ୍କ ମୁହଁରେ ଝିଅଟିର ପ୍ରଶଂସା ଶୁଣି ତାଙ୍କୁ ଦେଖିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହେଲା, ମୁଁ କହିଲି ସେ ମହିୟସୀ ମହିଳାଙ୍କୁ ମୁଁ ଟିକେ ଦେଖିପାରିବିକି ? ....ହଁ .... ହଁ ଚାଲନ୍ତୁ କହି ଆଗରେ ସେମାନେ ଗଲେ । ଆଉ ମୁଁ ପଛରେ ଗଲି । ଘର ଭିତରଟି ଭାରି ସଫାସୁତୁରା । ଗୋଟିଏ ପୁଅ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଝିଅକୁ ନେଇ ସେ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଟି ଭାରି ଖୁସି ଥିଲେ । କାରଣ ସୁନ୍ଦର କଣ୍ଠରେ ଗୀତ ଗାଇ ଗାଇ ପିଲାଙ୍କୁ ଖୁଆଉ ଥାଆନ୍ତି । ସେ କଣ୍ଠ ଶୁଣି ମୁଁ ଚମକି ପଡ଼ିଲି । ମୋ ଛାତି ଧଡ଼ ଧଡ଼ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା । ମୋର ଆଉ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ରହୁ ନଥାଏ । କିପରି ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟିର ମୁହଁ ଦେଖିବି । ଗ୍ରାମ ମୁରବି ଡାକିଲେ ଆରେ ମା', ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ବାବୁ ଆସିଛନ୍ତି ଦେଖିଲୁ ।

ସେ ସଙ୍କୋଚ ହୋଇ ବୁଲି କରି ଚାହିଁ ଦେଲେ । ତାଙ୍କ ଆଖି ମୋ ଆଖି ଏକାଠି ହୋଇଗଲା । ଚମକି ପଡ଼ିଲି.... ଏଁ.... ପମି ଅପା ? ସେ ମଧ ଚମକି ପଡ଼ିଲେ । କିନ୍ତୁ ନ ଚିହ୍ନିଲା ପରି ଅଭିନୟ କରି ମୋତେ ନମସ୍କାର କଲେ । ପିଲା ଦୁଇଟିକୁ ମଧ ନମସ୍କାର ହେବାକୁ କହିଲେ । ମୁଁ ମଧ ସେହିପରି ଅଭିନୟ କଲି । ମୁଁ ପଚାରିଲି ଏ ଗ୍ରାମରେ ତ ଗୋଟାଏ ଅନାଥ ଆଶ୍ରମ ଅଛି । ତୁମେ ପୁଣି ଅଲଗା କାହିଁକି କରିଛ ? ପୁଣି କାହାର ସାହାଯ୍ୟ ନ ନେଇ, ସେ କହିଲେ ମୁଁ ଚାହୁଁନି କେହି କହୁ ମୋ ଦାନରେ ଅନାଥ ଆଶ୍ରମ ହୋଇଛି ବୋଲି । ବହୁତ ଭଲ ଲାଗିଲା । ଭାବିଲି ସେ ମୋ ପମିଅପାଟି ? ... ନ ହେଲେ ଏପରି ଉଦାର ହୃଦୟ କାହାର ହୋଇଥାଆନ୍ତା । ମୁଁ ଫେରିଆସିଲି, ଆଜି ଯେମିତି ମୋତେ ସ୍ୱର୍ଗର ଚାନ୍ଦ ମିଳିଯାଇଛି । ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କ ଠାରୁ ପମିଅପାଙ୍କର ଠିକଣା ନେଇ ମୁଁ ବିଦାୟ ନେଲି । ଗ୍ରାମବାସୀ ଅତି ଆନନ୍ଦ ଉତ୍ସାହ ଭିତରେ ମୋତେ ବିଦାୟ ଦେଲେ । ମୁଁ ଛାତିରେ ଛାତିଏ ଆନନ୍ଦ ନେଇ କଟକ ଆସିଲି ମୋ ବଙ୍ଗଳାକୁ .... ।

ରାତିରେ ବହୁତ ଦିନର ଅନିଦ୍ରା ଆଜି ସୁଖ ନିଦ୍ରାରେ ପରିଣତ ହେଲା । ଚାରିଆଡ଼େ ଯେମିତି ଖୁସି ଆନନ୍ଦ ବର୍ଷା ହେଉଛି, ମୋ ମନକୁ ମନ ଲାଗୁଛି । ସମସ୍ତେ ଯେମିତି ମୋତେ ଦେଖି ଆନନ୍ଦରେ ହସୁଛନ୍ତି । ରାତିରେ ବି ଲକ୍ଷ କରିଛି 'ଚାନ୍ଦଟା ମୋତେ ଟିକିଏ ଚାହିଁ ତାରାମାନଙ୍କୁ କ'ଣ କାହାଣୀ ଶୁଣାଉଛି । ତାରାମାନେ ହସି ହସି ଗଡି ଯାଉଛନ୍ତି । ମୋତେ ଲାଜ ଲାଗିଲା । ମୁଁ ଘର ଭିତରକୁ ପଳାଇ ଆସିଲି । କିଛିଦିନ ପରେ ମୁଁ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କ ଜରିଆରେ ଗୋଟେ ଚିଠି ଲେଖିଲି । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପମିଅପାଙ୍କ ଅନାଥା ଆଶ୍ରମ ବିଷୟରେ କିଛି କଥା ହେବାକୁ ନିଜର ଅନିଚ୍ଛା ସତ୍ତ୍ୱେ ଗ୍ରାମର ମୁରବୀଙ୍କ ସହିତ ପମିଅପା ଦୁଇଟି ଛୁଆକୁ ଧରି ମୋ ଅଫିସ୍‌ରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ମୁରବୀ ଜଣଙ୍କ ଅନ୍ୟଆଡ଼େ କାମ ଅଛି କହି ଚାଲିଗଲେ । ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଗାଁରେ ପହଞ୍ଚାଇ ଦେବାକୁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଲି । ଅଫିସ୍ କାମ ଶୀଘ୍ର ସାରି ମୁଁ ସେମାନଙ୍କୁ ଧରି ବଙ୍ଗଳାକୁ ଚାଲିଆସିଲି । ଆସିବା ଠାରୁ ବଙ୍ଗଳାରେ ପହଞ୍ଚିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପମିଅପା ନୀରବ ।

ମୁଁ ପ୍ରଥମେ ଆରମ୍ଭ କଲି.... ପମିଅପା.... ତୁମେ ମୋତେ ଏତେ ପର ବୋଲି କାହିଁକି ଭାବିଲ ? ମୁଁ କ'ଣ ତୁମର ଯୋଗ୍ୟ ନୁହଁ ? ସେ ହଠାତ୍ କହିଉଠିଲେ... ରାଜୁ ପିଲାମାନେ କାହାଁନ୍ତି ? .... ମାନେ ତୁମର ସ୍ତ୍ରୀ କି ପିଲାକିଛି... । ମୋ ଆଖିର ଲୁହକୁ ଛପାଇ ରଖିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲି । କିନ୍ତୁ ପାରିଲିନି । ଅମାନିଆ ଲୁହଧାର ଦୁଇଆଖିରୁ ଗଡିଗଲା । ବାଷ୍ପରୁଦ୍ଧ କଣ୍ଠରେ ମୁଁ କହିଲି ମୋ ସଂସାର ତ ତୁମେ ଭାଙ୍ଗି ଚାଲିଗଲ । ଆଉ ମୋର ସଂସାର ଆସିବ କେଉଁଠୁ ? ମୁଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲି ସେ ମଧ କାନ୍ଦୁଥିଲେ ।

ମୁଁ ପଚାରିଲି.... ପମିଅପା କୁହ ତୁମର କ'ଣ ହେଲା ? ଏମିତି କ'ଣ ପାଇଁ କଲ ? .... ସେ ଆରମ୍ଭ କଲେ ....

ଝିଅ ଜନମର ସହଚର ହେଲା ନିନ୍ଦା, ଅପବାଦ । ତାକୁ ସହିବା ସବୁ ଝିଅଙ୍କ ପକ୍ଷେ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ମୁଁ ବହୁତ ଚେଷ୍ଟା କଲି, କିନ୍ତୁ ପାରିଲିନି । ମୋ ପାଇଁ ଏତେ ସବୁ ଘଟୁଛି ଭାବି ନିଜକୁ ଶେଷ କରିଦେବି ବୋଲି ଭାବି ମୁଁ ବୋଉକୁ କିଛି ନ କହି ଚିଠି ଖଣ୍ଡେ ଲେଖିଦେଇ ରାତି ଅଧରେ ଘରୁ ଗୋଡ଼ କାଢି ଚାଲିଆସିଲି । ଭାବିଥିଲି ନଈକୁ ଡେଇଁ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିଦେବି । ନିଶୁନ ନିର୍ଜନ ରାତିରେ ମୁଁ ଚାଲୁଥିଲି । ହଠାତ୍ ମୁଁ.... ମୁଁ.... କାନ୍ଦ ମୋ କାନରେ ପଡ଼ିଲା । ମୁଁ ଚାରିଆଡ଼କୁ ଚାହିଁଲି । କିଛି ଦେଖାଯାଉନି । ପାଖରେ ଗୋଟିଏ ଗଛ ଦେଖା ଯାଉଥିଲା । ତା'ରି ପାଖରୁ ମୋତେ କାନ୍ଦଟା ଶୁଭୁଥାଏ । ମୁଁ ଭାବୁଥାଏ କେହି ଅଶରୀରି ବୋଧେ ମୋତେ ଡରାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛି । ତଥାପି ସାହାସ ବାନ୍ଧି ଗଛ ପାଖକୁ ଗଲି । ଯାହା ଦେଖିଲି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଗଲି । ଗୋଟିଏ ସାତଆଠ ବର୍ଷର ଝିଅ ଗୋଡ଼ରେ କୁନିପୁଅଟି ଶୋଇଛି । ଆଉ ଝିଅଟି ଭୟରେ କାନ୍ଦୁଛି । ମୁଁ ତାକୁ ପଚାରିଲି । ତୁମେ କିଏ ମା' ? ସେ କହିଲା.... ମୁଁ ରଞ୍ଜୁ । ଏ ମୋର କୁନି ଭାଇ ମୁଁ ପଚାରିଲି.... ତୁମେ ଏଠି ଏ ନିଛାଟିଆ ଜାଗାରେ ଏତେ ରାତିରେ କ'ଣ କରୁଛ ? ଆଉ କାନ୍ଦୁଛ କାହିଁକି ? .... ସେ କହିଲା ମୋ ମାଆକୁ ମୋ ମଦୁଆ ବାପା ମାରିଦେଲା । ଆଉ ଆମକୁ ବାଡ଼େଇ ଘରୁ ବାହାର କରିଦେଲା । ମୁଁ ପଚାରିଲି କାହିଁକି ? ସେ କହିଲା ମୋ ବାପା ଆଉ ଗୋଟେ ବାହା ହେବ ବୋଲି ଆମକୁ ବାହାର କରିଦେଲା । ମୁଁ ଛୁଆଟାକୁ ଧରି କୁଆଡ଼େ ଏତେ ରାତିରେ ଯିବି ବୋଲି ଭାବି ଏଇଠି ବସିଥିଲି । ମୋତେ ଭାରି ଡର ଲାଗିବାରୁ ମୁଁ କାନ୍ଦୁଥିଲି । ମୋ ମାଆ କଥା ମନେପଡୁଛି । ଆମେ ଦୁଇଜଣ ଦୁଇଦିନ ହେବ କିଛି ଖାଇନୁ । ପିଲାଟା ଭୋକରେ ଶୋଇପଡ଼ିଛି ।

ଏକଥା ଶୁଣିଲା ପରେ ମୋର ଏ ସମାଜ.... ଏ ଦୁନିଆ ପ୍ରତି ରାଗ ଘୃଣାରେ ହୃଦୟ ଭରିଗଲା । ତେବେ କ'ଣ କରିବି ? ଘରକୁ ତ ଆଉ ଫେରିବିନି । ମୁଁ ଶପଥ କଲି ଆଉ ମରିବିନି । ଏ ଛୁଆ ଦୁଇଟିଙ୍କୁ ନେଇ ମୁଁ ଏକ ଅନାଥ ଆଶ୍ରମ କରି ମଣିଷ କରିବି । ପିଲା ଦୁଇଟିଙ୍କୁ ଧରି ମୁଁ ନଦୀ କୂଳକୁ ଗଲି । ସାହସର ସହିତ ଡଙ୍ଗାକୁ ଫିଟାଇ ନଦୀ ଅତିକ୍ରମ କରି ଚାଲିଆସିଲି ଏପଟ କୂଳକୁ । ଆସି ପହଞ୍ଚିଗଲି ଖଣ୍ଡାଏତ ପାଇକରା ଗାଁରେ । ଗ୍ରାମରେ ଘରେ ଘରେ ବୁଲି ମୋ ନିଜର ପରିଚୟ ଲୁଚାଇ ପିଲାଙ୍କ ଭବିଷ୍ୟତ କିପରି ଗଢା ହେବ, ଗାଁ ଲୋକଙ୍କୁ କହି ତାଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ଜନ୍ମାଇଲି । ଅଳ୍ପଦିନ ମଧ୍ୟରେ ମୁଁ ସମସ୍ତଙ୍କର ହୃଦୟ ଜୟ କରିପାରିଲି । ସମସ୍ତଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟ ସହାନୁଭୂତିରେ ମୁଁ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏ ଛୁଆ ଦୁଇଟିଙ୍କୁ ଧରି ଧୀରେ ଧୀରେ ଆଗେଇ ଚାଲିଛି । ତା'ପରେ ତୁମ ସହିତ ଦେଖା ।

ମୁଁ କେବଳ ପମିଅପା ମୁହଁକୁ ଚାହିଁ ଦୀର୍ଘ ନିଶ୍ୱାସ ପକାଉଥିଲି । କେମିତି କହିବି ଏସବୁ ଛାଡ଼ି ଚାଲିଆସ, ଆମେ ଆମ ସଂସାର ଗଢିବା । ସାହାସ ହେଉ ନଥିଲା, କିନ୍ତୁ ପମିଅପାର ହୃଦୟରେ କେବଳ ମୁଁ ଅଛି, ଏ କଥା ମୁଁ ପରିଷ୍କାର ଆଭାଷ ପାଉଥିଲି । ରାତି ଅନେକ ହୋଇଥିଲା । ମୁଁ ଇଙ୍ଗିତ ଦେଲି ଯାଇ ଶୋଇବାକୁ । ସେ ଉଠିଗଲେ ଆର ରୁମ୍‌କୁ । ଆଉ ମୁଁ ଚାଲିଗଲି ମୋ ରୁମ୍‌କୁ । ବିଛଣାରେ ପଡି ଛଟପଟ ହେଉଥିଲି । ନିଦ ଆସୁ ନଥିଲା । ଆଖି ଚାହୁଁ ନଥିଲା । ବିଶ୍ରାମ ନେବାକୁ । ପୁଣି ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିବାକୁ ପମିଅପା ଖୋରାକ ଯୋଗାଇ ଦେଲେ କିଏ ଜାଣେ ଏ ସ୍ୱପ୍ନ ସତ ହେବତ .... ? ସବୁ କଥା ଭାବୁ ଭାବୁ ମୋତେ ନିଦ ହୋଇଯାଇଛି । ପମିଅପା ଆସି ମୋତେ ହଲାଇ ଡାକି ଦେଲେ 'ରାଜୁ' ଉଠ.... ଅଫିସ୍ ଯିବ । ଡେରି ହେଲାଣି । ମୁଁ ଚମକି କରି ଉଠିପଡ଼ିଲି । ତରବରରେ ନିତ୍ୟକର୍ମ ସାରି ଆସି ଦେଖେତ ଜଳଖିଆ ପ୍ରସ୍ତୁତ । ମୁଁ ରାମୁ.... ରାମୁ.... (ତାକର ନାମ) ଡାକିଲାରୁ ପମିଅପା କହିଲେ.... ଛୁଆ ଲୋକତ ମୁଁ ତାକୁ କହିଲି ଯା' ଘର ଆଡ଼େ ବୁଲିଆସିବୁ । ସେ ଆଜି ତା'ଘରକୁ ଯାଇଛି । ଆଉ ଏସବୁ... ମୁଁ ପଚାରିଲି ।

ମୁଁ କରିଛି, କାହିଁକି ମୁଁ କ'ଣ କରିପାରିବିନି ? ମୁଁ ମୁରୁକି ହସି ଖାଇ ବସିଲି । ପମିଅପା ଜୋତା ବ୍ରସ୍ କରିବାକୁ

ଚାଲିଗଲେ । ପିଲାଦୁଇଟି ବାଧ୍ୟ ପିଲା ପରି ପମିଅପା କଥାରେ ଧୀରସ୍ଥିର ହୋଇ ବସିଥାଆନ୍ତି । ମୁଁ ପମିଅପା ଅଜାଣତରେ ତାଙ୍କୁ ଚାହିଁ ରହିଥାଏ । ପମିଅପା ତାଗିଦ୍ କଲା ପରି ଆସି କହିଲେ.... ଏ କ'ଣ ? ତୁମେ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖାଇନ ? ରହିଥା ମୁଁ ଆସୁଛି । ବେସିନ୍‌ରେ ହାତ ଧୋଇ ଆସି ପୁରି ଛିଣ୍ଡାଇ ମୋ ପାଟିରେ ଭର୍ତ୍ତିକଲାବେଳେ ମୁଁ ହାତକୁ ଧରି କାନ୍ଦି ପକାଇଲି । ସତେ ମୋର ବହୁ ପ୍ରତିକ୍ଷିତ ଆକାଶର କୁସୁମ ମୋ ହାତରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଛି । ସେ ମଧ୍ୟ କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି କହିଲେ.... ରାଜୁ.... ଭଗବାନ୍ ଆମକୁ କ'ଣ ପାଇଁ ମିଳାଇଛନ୍ତି ମୁଁ ଜାଣିନି । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ସବୁଦିନେ ତୁମର ହୋଇଥିଲି । ହୋଇଛି ଆଉ ହୋଇଥିବି ।

ମୁଁ ଆନନ୍ଦରେ ପମିଅପାଙ୍କୁ କୁଣ୍ଢାଇ ପକାଇଲି । ପିଲା ଦୁଇଟିଙ୍କ ଆଖିରୁ ଆନନ୍ଦର ଅଶ୍ରୁ ବହି ଯାଉଥିଲା । ମୁଁ ପମିଅପା ଠାରୁ ବିଦା ନେଇ ଅଫିସ୍‌କୁ ଚାଲିଆସିଲି । ମନ ଲାଗୁ ନଥାଏ ଅଫିସ୍‌ରେ । କେତେବେଳେ କାମ ସରିବ ମୁଁ ଯିବି । ଖାଇବା ଛୁଟିରେ ଅଫିସ୍‌ରୁ ବଙ୍ଗଳାକୁ ଆସିଲି । ଦେଖିଲି ପମିଅପା ମୋତେ ଅପେକ୍ଷା କରିଛନ୍ତି । ମୋତେ ଦେଖି ଖାଦ୍ୟ ପରଷି ଦେଲେ । କେତେ ପ୍ରକାର ରୋଷେଇ କରିଛନ୍ତି । ସବୁଗୁଡ଼ିକ ମୋର ପସନ୍ଦ । ତା'ହେଲେ ମୋର ପସନ୍ଦ ଅପସନ୍ଦ ବିଷୟ ସବୁ ପମିଅପାଙ୍କୁ ଜଣା । ମୁଁ କହିଲି ପମିଅପା ତୁମେ ନେଇଆସ । ସେ କହିଲେ.... ନାଇଁ.... ନାଇଁ ପିଲାମାନେ ଖାଇ ନାହାନ୍ତି । ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଖୁଆଇ ସାରିଲା ପରେ ଖାଇବି । ତୁମେ ରାତିକୁ ଆସ । ସାଥୀ ହୋଇ ଖାଇବା । ମୁଁ ଅତି ଆନନ୍ଦରେ ଚାଲିଗଲି ଅଫିସ୍‌କୁ । ସନ୍ଧ୍ୟା ଛ'ଟାରେ ମୁଁ ଘରକୁ ଆସି ଦେଖେତ ପମିଅପା ଠାକୁରଙ୍କ ପାଖରେ ସଞ୍ଜ ଦେଇ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଛନ୍ତି । ପିଲାମାନେ ମଧ୍ୟ ଅତି ଭକ୍ତି ସହକାରେ ଭଜନ ଗାଉଛନ୍ତି, ମୋତେ ଦେଖି ଠାକୁର ଘରେ ପହଡ଼ କରି ରୁମ୍‌କୁ ଆସିଲେ । ରୋଷେଇ ସାରି ଖାଇବା ପରେ ପିଲାମାନେ ଶୋଇପଡ଼ିଲେ ।

ପମିଅପା ଆସି ପାଖରେ ବସିଲେ, କହିଲେ ରାଜୁ ମୁଁ କାଲି ଗାଁକୁ ଫେରିଯାଉଛି । ମୁଁ ଚମକି ପଡ଼ିଲି । ମୋ ମୁଣ୍ଡ ଝିମି ଝିମି ହୋଇଗଲା । ମୋ ଗଳା ଶୁଖିଗଲା । ମୁଁ ଅସ୍ୱସ୍ଥି ମନେକଲି । ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲି.... ପମିଅପା ମୁଁ ମରିଗଲେ ତୁମେ ସୁଖୀ ହେବ ତ ? ତେବେ ଠିକ୍ ଅଛି ମୋ ମୁହଁ ଆଉ ତୁମେ କାଲି ଦେଖିବନି । ମୁଁ ଯାଉଛି କହି ରୁମ୍‌ର କବାଟ ବନ୍ଦ କରିଦେଲି । ପମିଅପା ଅତି ବିକଳରେ କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି କବାଟ ବାଡ଼େଇ ଡାକିଲେ । କବାଟ ଖୋଲ ରାଜୁ... ମୋର ଭୁଲ୍ ହୋଇଯାଇଛି । ମୋତେ କ୍ଷମା କର । କେତେ ସମୟ ପରେ ମୁଁ କବାଟ ଖୋଲିଲି । ପମିଅପା ମୋତେ କୁଣ୍ଢାଇ ପକାଇ କହିଲେ 'ରାଜୁ' ମୁଁ କ'ଣ ସତରେ ତୁମକୁ ଛାଡ଼ି ଚାଲିଯାଇଥାଆନ୍ତି, ମୁଁ ତୁମକୁ ପରୀକ୍ଷା କରୁଥିଲି ।

ଆକାଶରେ ଜହ୍ନ, ତା'ର ଶୁଭ୍ର ଜୋଛନା ଚାରିଆଡ଼େ ବିଞ୍ଚି ଦେଇଥାଏ । ସୁଲୁସୁଲିଆ ଥଣ୍ଡା ପବନ ଦେହ ମନକୁ ଶୀତାକ୍ତ କରିଦେଉଥାଏ । ପମିଅପା କୋଳରେ ମୁଁ ମୁଣ୍ଡ ରଖି ଶୋଇଥାଏ । ମୋ ମୁଣ୍ଡକୁ ଆଉଁସୁ ଆଉଁସୁ ପମିଅପା କ'ଣ କହିବାକୁ ଉଦ୍ୟତ ହେଲା ବେଳକୁ ମୁଁ କହିଲି ପମିଅପା ତୁମର ଏ ଦୁଇଟି ପିଲା କ'ଣ ମୋର ନୁହଁନ୍ତି ? ମୁଁ ତୁମକୁ କଥା ଦେଉଛି ଆମେ ବିବାହ ବନ୍ଧନରେ ବାନ୍ଧି ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଆମର ଏହି ଦୁଇଟି ଛୁଆ । ସେଇମାନେ ଆମର ସବୁକିଛି । ଏହା କହି ମୁଁ ପମିଅପାଙ୍କୁ କୋଳକୁ ଟାଣିନେଲି । ପମିଅପା ଧେତ୍.... କହି ମୋତେ ଠେଲି ଦେଲେ । ଦୁଇଟି ଛୁଆ ଆମ ପିଠିରେ ନାଉ ହୋଇ ଆମ କପାଳକୁ ହସି ହସି ଚୁମା ବର୍ଷଣ କରୁଥାଆନ୍ତି ।

କୁଆ-କୋଇଲିଙ୍କର ମଧୁର କାକଳିରେ ଆମ ଚେତା ଫେରିଆସିଲା । ପମିଅପା ନିଜକୁ ସଜାଡ଼ୁଥିଲେ.....।

ଗଣ୍ଡରପୁର, କଟକ

ପ୍ରତୀକ୍ଷା

ଡ. ବିଭୁଦତ୍ତ ଖଣ୍ଡାୟତରାୟ

ଜୀବନଟା ଯେତେ ସରଳ ଓ ସୁନ୍ଦର ଦେଖାଯାଏ ତାହା ବାସ୍ତବରେ ଠିକ୍ ନୁହେଁ । ଜୀବନର ବାସ୍ତବତା ବଡ଼ ନିଷ୍ଠୁର ଓ ନିର୍ଦ୍ଦୟ । ସରଳଭାବେ କହିବାକୁ ଗଲେ ଜୀବନ ରାସ୍ତାରେ ଦୌଡ଼ିବା ବହୁତ କଷ୍ଟ ସାଧ ର ଯାହାକୁ ବୋଧହୁଏ ଖୁବ୍ ପାଖରୁ ଓ ଅତି ନିକଟରୁ ଅନୁଭବ କରିଥିଲା ରତିକାନ୍ତ । କେଉଁ ଏକ ଅଜଣା ଗ୍ରାମ କମରପଦାରେ ହୋଇଥିଲା ରତିକାନ୍ତର ଜନ୍ମ । ଜନ୍ମରୁ ଅଭାବ ଅନାଟନରେ ବଞ୍ଚି ମଧ୍ୟ ଜୀବନ ରୂପକ ରାସ୍ତାରୁ ସେ କେବେହେଲେ ଓହରି ଯାଇନି । ଦୀପତଳ ଅନ୍ଧାର ପରି ନିଜ ଚତୁଃପାର୍ଶ୍ୱରେ ଅନେକ ପ୍ରାଚୁର୍ଯ୍ୟ ଥାଇ ମଧ୍ୟ ତାକୁ ବହୁ କଷ୍ଟ ସହ୍ୟକରି ବଞ୍ଚିବାକୁ ପଡେ । ସେ ଯାହା ହେଉନା କାହିଁକି ଅଳ୍ପ ବହୁତେ ତା' ଜୀବନର ଗାଡ଼ି ଗଡ଼ିଚାଲେ ।

ପାଠପଢ଼ା ସାରି ସହରକୁ ମନ ବଳାଏ ରତିକାନ୍ତ । କାରଣ ପରିବାରର ଭରଣପୋଷଣର ଦାୟିତ୍ୱ ଥିଲା ତା' ଉପରେ । ଯେଉଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ନେଇ ସିଏ ଏ ସହରକୁ ଆସେ । ସହର ଭିତରେ ବେଳେ ବେଳେ ରତିକାନ୍ତ ହଜିଯାଏ, କିନ୍ତୁ ଦାରିଦ୍ର୍ୟର ଶକ୍ତ ଧକ୍କା ତା'କୁ ପୁଣି ନେଇଆସେ ତା' ବାସ୍ତବ ଦୁନିଆକୁ । ଯେଉଁଠାରେ ପେଟକୁ ମୁଠାଏ ଦାନା ନଥାଏ କି ଦେହକୁ ଖଣ୍ଡେ କନା ନଥାଏ । କିନ୍ତୁ ସ୍ୱପ୍ନାଭିଳାସୀ ରତିକାନ୍ତ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିବା ବନ୍ଦ କରେନି । କିଛି ଫଳ ପାଉ କି ନପାଉ ସେ ସ୍ୱପ୍ନ ଭିତରେ ହଜି ଯାଇ, ତା'ପଛରେ ଧାଇଁବା ରତିକାନ୍ତର ଗୋଟଏ ନିତିଦିନିଆ ଅଭ୍ୟାସ । ସହରରେ ଭେଟହୁଏ ଅନୁପମା । ଦିନକୁ ଦିନ ଅନୁପମା ସଙ୍ଗରେ ତା'ର ନିବିଡ଼ତା ବଢ଼ିଚାଲେ । ମନେ ମନେ ସେ ଅନୁପମାକୁ ଭଲପାଇବସେ । ଅନେକଥର ଭାବିଛି ଅନୁପମାକୁ କହିଦେବା ପାଇଁ କିନ୍ତୁ ତା' ବିବେକ ତା'କୁ ବାଧାଦିଏ । ଭାବେ ନାଁ ଥାଉ କହିବିନି । ମୋତେ ନେଇ ଯଦିସିଏ ସେଇ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖୁନଥିବ ଯେମିତି ମୁଁ ତାକୁ ନେଇ ଦେଖୁଛି । ହେଲେ କାହିଁକି ଦେଖୁଛି ? କାହିଁକି ? କ'ଣ ଦେଇଛି ମୁଁ ତାକୁ ? ଆଗକୁ ଦେବି କି ନାହିଁ ସେଇଟା ବି ମୋ ପକ୍ଷେ ଅସମ୍ଭବ ବୋଲି ନିଶ୍ଚୟ ଭାବିଥିବ ଅନୁପମା । ମୁଁ କ'ଣ କରିବି ଯେ ? ବହୁତ ଥରତ ଚେଷ୍ଟା କରିଛି ଯେ ଦାରିଦ୍ର୍ୟର କଷାଘାତରୁ ମୁକ୍ତହେବା ପାଇଁ । ହେଲେ ମୁଁ କ'ଣ ପାରିଛି ? ପାରିନି । ପାରିଥିଲେ କ'ଣ ସେଦିନ ମୋ ଅନୁପମା ବଜାରରେ ଦେଖିଥିବା

ସେ ନାଲିଫୁଲ ପକା ଶାଢ଼ୀଟା କିଣି ପାରିନଥାନ୍ତି । ବାସ୍ ଏହାପରେ ରତିକାନ୍ତ ନିଜକୁ କ୍ଲାନ୍ତ ଅନୁଭବ କରେ, ଥକି ପଡେ । ଜୀବନର ଏହି କରୁଣ ଚିତ୍ର ସ୍ୱପ୍ନରେ ସମୟ ଗାଡ଼ି ଗଡିଚାଲେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ନିଶ୍ଚିହ୍ନ ଓ ସରଳ ଭାବେ ।

ଦିନେ କୌଣସି କାରଣରୁ ସକାଳ ପ୍ରହରରୁ ରତିକାନ୍ତର ଅନୁପମା ସଙ୍ଗେ ଦେଖାହୁଏ । ସକାଳୁ ଉଠି ଅନୁପମାର ମୁହଁ ଚାହିଁବ । ସେଦିନ ରତିକାନ୍ତର ଯାହାହେଉ ଭାଗ୍ୟରେ ଥିଲା । ତାର କଇଁଫୁଲିଆ ହସହସ ମୁହଁରେ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କର କଅଁଳ କିରଣ ସ୍ପର୍ଶ କରିଥିବାରୁ ଅତି ସୁନ୍ଦର ଦିଶୁଥିଲା । ସୁନ୍ଦର ଚକ୍ଷୁ ଦୁଇଟି ତା'ର ମୁହଁରେ ରୋମାଞ୍ଚପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରହେଳିକା ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିଲା । ତା'ର ସୁନେଲି ଓଠରେ ଖିଲି ଖିଲି ହସ ରତିକାନ୍ତକୁ ଅଧିକ ଆକର୍ଷିତ କରିଥିଲା । ରତିକାନ୍ତ ହଠାତ୍ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଉଠିଲା । ଯେ ସେ କଣ ସେହି ସ୍ୱପ୍ନର ନାୟିକା । ଯିଏ ରାତିପରେ ରାତି ରତିକାନ୍ତକୁ ଉଜାଗର କରିରଖୁଥିଲା । ବାସ୍ତବରେ ଇଏ କ'ଣ ହେଉଛି ? ଇଏ କି ଭାବନା ଆଜି ମନକୁ ଆସୁଛି କାହିଁକି ? ଅନୁପମାକୁ ଆଗରୁ ବାରମ୍ବାର ଦେଖି ମଧ୍ୟ ଏପରି ଭାବନା କେବେ ଆସିନଥିଲା । ଆଜି କ'ଣ ହେଇଛି ? ସେ ଆଜି ବହୁତ ସୁନ୍ଦର ଦିଶୁଛି । ଠିକ୍ ପୂର୍ଣ୍ଣିମାର ଚନ୍ଦ୍ର ପରି । ତା'ର ସରଳ ନିର୍ମଳ ମୁହଁଟା ରତିକାନ୍ତର ମନକୁ ଆନ୍ଦୋଳିତ କରୁଛି ।

ସେ ହସ ହସ ମୁହଁରେ ରତିକାନ୍ତକୁ କେତେ କଥା କହିଯାଏ । କିନ୍ତୁ ବିଚରା ରତିକାନ୍ତର ସବୁକଥା ହଁ ନାଁରେ ରହିଯାଏ । ଅନୁପମାର ଗୋଟିଏ କଥାରେ ରତିକାନ୍ତର କୋଟିଏ ଭାବନା ସଞ୍ଚାର ହୋଇଥାଏ । ସେଦିନ କେତେ ଦରଦୀ ହୃଦୟରେ ସେ ମତେ କହୁନଥିଲା, ଜାଣିଛ ଆଜି ବଜାରରେ ସବୁ ଦରଦାମ୍ ବଢ଼ିଯାଇଛି । କାଲି ଯାହା ପାଞ୍ଚଟଙ୍କା ଥିଲା ଆଜି ସେ ସାତଟଙ୍କାରେ ବିକ୍ରି ହେଉଛି । କିନ୍ତୁ ତମର ଅଧିବ୍ୟବସାୟରୁ ତ ଆମର କିଛି ଅଧିକ ଲାଭ ହେଉନାହିଁ । ରଜ ଆଉ ଦିଇଦିନ ରହିଲା । ଭାରି ଇଛା ନାଲିଫୁଲପକା ଶାଢ଼ୀ ଖଣ୍ଡେ କିଣି ରଜ ପାଳିବି । ଦୋକାନକୁ ଯାଇଥିଲି ମିତା ସହିତ କଣିବା ପାଇଁ ମିତା ତା ପାଇଁ ସେଇ ମନଲାଖି ଶାଢ଼ୀ ଖଣ୍ଡେ କିଣିଲା । କିନ୍ତୁ ମୁଁ, ମୁଁ ଶାଢ଼ୀ ପସନ୍ଦ କରି ମଧ୍ୟ ଆଣିପାରିଲି ନାହିଁ । କାଲିଆସି ନେଇଯିବି କହି ଚାଲି ଆସିଲି । ଏ ଅଭାବ ଜୀବନରେ ମଣିଷ ଆଉ କେତେଦିନ ଏ ମନକୁ ଚାପି ରଖିପାରିବ । ଜୀବନଟା ମତେ ନିଶ୍ୱ ଲାଗୁଛି । ସରିଗଲା ପରି ଲାଗୁଛି । ଉପଭୋଗ ଓ ଉପାସନାର କୌଣସି ସ୍ଥାନ ନାହିଁ । କାଲି ସକାଳେ ଆମେ ଦୁଇହାତ ହେଲେ ଯେଉଁ ନୂଆ ଅତିଥିଟା ଆସିବ ତା' ଭାଗ୍ୟରେ କ'ଣ ଥିବ ଜଣା ନାହିଁ । ଆମେ ତ ନିଜେ ଚଳିବା କଷ୍ଟକର ହେଇ ପଡୁଛି । ତାକୁ ଆମେ କ'ଣ ଦେବା । ବାସ ତା'ପରେ କହି କହି ଅନୁପମା କାନ୍ଦି ପକାଏ । ଅତି ଭାବବିହ୍ୱଳ ହୋଇ ରତିକାନ୍ତ ଜୋରକିନା ଭିଡି ଆଣିଛି ଅନୁପମାକୁ ତା ଛାତି ପାଖକୁ, ଏବଂ ଚୁମ୍ବନର ସରଳ ରେଖାଟିଏ ଆଙ୍କି ଦେଇଛି ସେ ତା କପାଳରେ । ସେହି ମୂହୁର୍ତ୍ତରେ ରତିକାନ୍ତ ଅନୁଭବ କରିପାରିଛି ସବୁଜ ଯୌବନର ପହିଲି ବସନ୍ତରେ ଗଢ଼ି ଉଠିଥିବା କଳ୍ପନାର ତାଜମହଲ ପରି ତା' ଜୀବନରେ ଏକ ବଡ଼ଧରଣର ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଲାପରି ଲାଗେ । ତା'ମନରେ ଅନେକ ଆଶା ଆଉ ସ୍ୱପ୍ନ ଆସେ ଅନୁପମାକୁ ନେଇ । ବୁଝେଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଛି ସେ ଅନୁପମାକୁ । ତା ଆଖିଲୁହରେ ହଜିଯାଇଛି ରତିକାନ୍ତର ହୃଦୟ । ଯାହା ସେ କାହାକୁ ଦେଖାଇ ପାରୁଚି ନାଁ ସେ କାହାକୁ କହି ପାରୁଛି । ଠିକ୍

ଏହି ସମୟରେ ରତିକାନ୍ତର ନିଦଭାଙ୍ଗି ଯାଏ । ଅନୁ ଅନୁ କରି ଚିତ୍କାର କରେ, ବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅନି, ବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅନି କହି ଭୋ ଭୋ ହୋଇ ଛୋଟ ପିଲାଙ୍କ ପରି କାନ୍ଦି ଉଠିଛି । ହେଲେ କାହିଁ ? ସିଏ ତ ତା ସ୍ୱପ୍ନର ନାୟିକା ନୁହେଁ । ସେ ତାକୁ ନେଇ ଏତେ ବ୍ୟସ୍ତ କାହିଁକି ? ସିଏ କାହିଁକି ବାରମ୍ବାର, ତା'ର ସ୍ୱପ୍ନ ନାୟିକାର ସ୍ଥାନ ନେଉଛି । ଥରେ ସେ ଯଦି କୌଣସି କାରଣରୁ ଅନୁପମାର ଦେଖା ପାଇଯାଏ ତା ଖୁସିର ସୀମା ରହେ ନାହିଁ । ବେଳେ ବେଳେ ତା'ଜୀବନର ସବୁକଥା ସେ ନିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱରେ ଅନୁପମା ପାଖରେ ଅଜାଡ଼ି ଦିଏ । ଯେପରି ସେ ସଂସାରର ସବୁଠାରୁ ଅତି ନିଜର ଅତି ଆପଣାର, କିନ୍ତୁ ସେ ସବୁ କେବଳ ସ୍ୱପ୍ନ । ଜୀବନର ବାସ୍ତବତା ଯେତିକି ନିଷ୍ଠୁର ସେତିକି କଠୋର ମଧ୍ୟ । ଅଭାବ ମଣିଷ ଜୀବନକୁ ଥରେ ଆସେ କିନ୍ତୁ ରହିଯାଏ ମରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ । ଯାହା ରତିକାନ୍ତ ଭାଗ୍ୟରେ ଥିଲା । ପିଲାଟି ଦିନରୁ ତା'ର ଦୁଃଖରେ ସଂସାର ଗଢ଼ା । ତେଣୁ ସେ ଅନୁପମାକୁ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିଛି ତା' ବିଶ୍ୱାସକୁ ସିଏ ସମ୍ମାନ ଦେଇଛି । ତେଣୁ ତାକୁ ନେଇ ସୁଖର ନିଜ ରଚନା କରିବା କଥା କେବେ ତା ଆଗରେ ପ୍ରକାଶ କରିପାରିନି । କିନ୍ତୁ ଆଜି ଅନୁ ତ ତା' ଘର ତା' ପରିବାରକୁ ନେଇ ବେଶ୍ ହସଖୁସିରେ ରହୁଛି । ଆଉ ସେମିତିକି ଅନୁବି ତ ପ୍ରକାଶ କରିନି କି ମୁଁ ତା ହୃଦୟର ନାୟକ ବୋଲି । ତା ହେଲେ ମୁଁ କାହିଁକି ? ଏହିସବୁ କଥା ଭାବିଲା ବେଳକୁ ରତିକାନ୍ତ ପାଇଁ ସବୁକିଛି ଅସହ୍ୟ ହୋଇପଡେ । ତା' ପାଖରେ ତା ଜୀବନର ଅତି ମୂଲ୍ୟବାନ ସ୍ୱପ୍ନ ଅନୁପମା ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେ କିଛି କହିପାରେ ନାହିଁ ।

ଯୌବନ ଅବସ୍ଥାରେ ଯୁବକ ମନରେ ଅନେକ ସୁନେଲି ସ୍ୱପ୍ନ ଆସିଥାଏ । ଦିନଯାକର କାମଧନ୍ଦା ସାରି ରାତ୍ରିର ନିଛାଟିଆ ମୂହୁ[illegible]ରେ ତା'ର ମନ ଦର୍ପଣରେ ଉଙ୍କିମାରେ ଏକ ଅଜଣା ସୁନ୍ଦରୀ ଯୁବତୀ । ଯେତେବେଳେ ସେହି ସ୍ୱପ୍ନର ନାୟିକାର ସରଳ ନିଷ୍କପଟ ଚାହାଣି ରତିକାନ୍ତ ମନକୁ ଆନ୍ଦୋଳିତ କରିଥାଏ । ସେ ତାକୁ ମନେ ମନେ ଭଲ ପାଇବାର ଅକୁହା ନିଶାରେ ବିଭୋର ହୋଇଯାଏ । ସେ କିଏ ଏବଂ କାହିଁକି ତାପାଇଁ ମନରେ ଏତେ ତତ୍ପରତା ? କ'ଣ ପାଇଁ ସେ ବାରମ୍ବାର ଆସି ରତିକାନ୍ତ ମନକୁ ବିଚଳିତ କରୁଛି । କାହିଁକି ଏ ଅଲୋଡ଼ା ଅଜଣା ଜୀବନରେ ଟିକେ ଆଶାର କିରଣ ବିଛାଇଦେଇ ଚାଲିଯାଉଛି । ଏ ପ୍ରଶ୍ନ ରତିକାନ୍ତମନକୁ ବାରମ୍ବାର ଆନ୍ଦୋଳନ କରୁଥାଏ ।

ଅନୁ ଠିକ୍ କହିଥିଲା ଦାରିଦ୍ର୍ୟର ସୀମାରେଖା ଭିତରେ ଉପଭୋଗ ଓ ଉପାସନାର ସତରେ କୌଣସି ସ୍ଥାନ ନଥାଏ । ଯାହାକି ରତିକାନ୍ତ ଖୁବ୍ ଭଲଭାବରେ ଅନୁଭବ କରିଛି । ଏହିପରି ଭାବରେ ସମୟର ସ୍ରୋତରେ ରତିକାନ୍ତର ଜୀବନ ରୂପକ ଡଙ୍ଗା ବହିଚାଲିଛି ଆଗକୁ ଆଗକୁ । ଇଏ ତ ରତିକାନ୍ତର ଜୀବନ ନୁହେଁ । ଜୀବନ ନାଁରେ ସିଏ ବଞ୍ଚିଛି ଏକ ଅସହ୍ୟ ଅଲୋଡା ଜୀବନ କୁ ପ୍ରତୀକ୍ଷା କରିଛି ତା'ର ସ୍ୱପ୍ନ ବାସ୍ତବତାର ରୂପନେବାର ଦିନକୁ ।

ନିଳାଦ୍ରୀ ବିହାର, କଟକ

କଳଙ୍କ

- ପ୍ରାଚୀ ପ୍ରଯୁକ୍ତା

ସମୟ ଆସି ସାଢ଼େ ନଅଟା ହେଲଣି । ଖରା ଦିନିଆ ଖରାରେ ଗୁଳୁଗୁଳି ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲାଣି । ଦେହରୁ ଗମଗମ ହେଇ ଝାଳ ବାହାରୁଛି । କାଶିନାଥ ଧଇଁସଇଁ ହୋଇ ଆସି ପହଞ୍ଚିଛି ହାଇକୋର୍ଟ ବାରକାଉନସିଲ୍ ଆଗରେ । ଟାଇପ୍‌ର ଟପ୍ ଟପ୍ ଶବ୍ଦରେ ଲାଇବ୍ରେରୀ ସାମ୍ନା ଯାଗାଟା ପୁରା ଗୁଞ୍ଜୁରି ଉଠୁଥିଲା । ପଛପଟେ ବରା, ଗୁଲୁଗୁଲା ବାଲା ତାର ଢଙ୍ଗରେ ଡାକୁଥିବା ଆସ ଆସ ଦଶ ଟଙ୍କାରେ ପେଟ ଫୁଲ୍ । ଆଉ ଆଗରୁ ପଛରୁ ଖାଲି ପଙ୍କା ପଙ୍କା କଳା ରଙ୍ଗର ପକ୍ଷୀ ଦଳପରି ମଣିଷଗୁଡ଼ିକ ଧାଇଁ ଆସୁଥାନ୍ତି । ଆଜି କାଶିନାଥ ସବୁ ଖୋଲି ହାକିମ ଆଗରେ କହିଦେବ । ଆଜି ସେ ନ୍ୟାୟ ପାଇବ । ସେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଦେଖେଇ ଦେବ ଯେ, ସେ କିଛି ଭୁଲ୍ କରିନି । ସେ ଗୋଟେ ମଣିଷ, ଆଉ ତା'ର ଜାତି ହେଲା ମଣିଷ ଜାତି । ପୁଣି ତାକୁ କାହିଁକି ବାସନ୍ଦ । ଘରେ ବାହାରେ ସବୁଆଡେ ଛି ଛି । ପୁଅବୋହୂ ସମସ୍ତେ ତାକୁ ଅଲଗା କାହିଁକି କରିଦେଲେ । କାଶି ଘରେ ଜମିବାଡ଼ି ସବୁ ଥାଇ ମଧ ଆଜି ସେ ନିସ୍ୱ । ସମସ୍ତଙ୍କ ଆଗରେ ସେ ଆଜି ନୀଚ ହୋଇଯାଇଛି ।

ଏହି କଥା ଭାବି ଭାବି ବାରକାଉନସିଲ୍ ଗେଟ୍ ଆଗରେ ଟିକେ ଅଙ୍କା ମାରି ବସିପଡିଛି । ହଠାତ୍ ତା ପଛରୁ କିଏ ଗୋଟେ ଜୋର୍ କରି ଡାକିଛି । ଆରେ କାଶି ତୁ କେତେବେଳେ ଆସିଲୁଣି । ବାବୁ ମୁଁ ପରା ଘଣ୍ଟେ ହେଲା ଆସି ବସିଛି । ଆପଣଙ୍କ ରାହା ଦେଖୁଛି । ବାବୁ ଆଜି କ'ଣ ମତେ ନ୍ୟାୟ ମିଳିବ ମୋ ଜମିବାଡିସବୁ ମିଳିଯିବ । ଦିଲ୍ଲୀପ୍ ବାବୁ ତାଙ୍କୁ ଦୃଢ଼ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇ କହିଲେ, ଆରେ ତୁ ଦେଖିବୁ ଆମେ ନିଶ୍ଚିତ ହାକିମଙ୍କ ଠାରୁ ନ୍ୟାୟ ପାଇବା । ଦିଲ୍ଲୀପ ବାବୁ ଘର କାଶିର ଗାଁ ବୌଦ୍ଧଜିଲ୍ଲା ରାଜିଂ ଗାଁରେ । ସେ ଜଣେ ଓକିଲ ହେଲେ ମଧ, ଜଣେ ସରଳ, ଅମାୟିକ ମଣଷ । ମାନବିକ ଅଧିକାର ପାଇଁ ଲଢ଼େଇ କରିବା ଏବଂ ସମାଜରେ ଦଳିତ ନିଷ୍ପେସିତମାନଙ୍କୁ ନ୍ୟାୟ ଦେବା ଯେମିତି ତାଙ୍କ ଜୀବନର ମୂଳ ଲକ୍ଷ୍ୟ । ଆଜି ସେ କାଶିନାଥର ହକ୍ ପାଇଁ ହାଇକୋର୍ଟ ଦ୍ୱାରସ୍ଥ ହୋଇଛନ୍ତି ।

କାଶିନାଥ ଗୋଟିଏ ଧାର୍ମିକ ଏବଂ ସରଳ ଗାଉଁଲି ଲୋକଟିଏ । ଗାଁରେ ଛୋଟ ଠାରୁ ବଡ଼ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତଙ୍କର ଅତି ଆପଣାର । ଗାଁରେ ତାର ତିନି ବଖରା ଘର ଏବଂ ଦୁଇମାଣ ସମ୍ପତ୍ତି । ଚାଷରୁ ତାକୁ ଯାହାମିଳେ ଘର ଚଳିଯାଏ । ଘରେ ସ୍ତ୍ରୀ, ପୁଅ, ବୋହୂ ଆଉ ନାତିନାତୁଣୀଙ୍କୁ ନେଇ ସଂସାର । ପୁଅ ଛୋଟ ମୋଟ କାମ କରି ଭଲ ଦିପଇସା ଆଣେ । ଛୋଟ ସଂସାର ଆରାମରେ ଚଳିଯାଏ । ଦିନେ ସେ ତା କାମରୁ ଫେରିବା ବେଳେ ତା'ର ବାଲ୍ୟବନ୍ଧୁ ମକର ତାକୁ ଡାକି ତା ଘରକୁ ନେଇଥିଲା । ମକର ଦୋଳ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ପାଇଁ ତା ଘରେ ପିଠାପଣା କରିଥିଲା । କାଶି ଆଉ ସେ ଛୋଟବେଳେ କେତେ ଯେ ବୁଲି ନାହାଁନ୍ତି ତା'ର ହିସାବ ନାହିଁ । ଆମ୍ବ ବାଡ଼ିରୁ ଆମ୍ବ ଚୋରାଇ ଖାଇବା ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ପୋଖରୀରେ ମାଛ ଧରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସବୁ କାମ କରିଥାନ୍ତି । ଗୋଟିଏ ଆମ୍ବରୁ ସେ ଖଣ୍ଡେ ଖାଇଲେ, ମକରା ଆଉ ଖଣ୍ଡେ ଖାଇଥାଏ । ସେ ପୁରୁଣା କଥାକୁ ସାଉଁଟି ସାଉଁଟି ଦୁଇ ସାଙ୍ଗଯାକ

ହସ ଖୁସିରେ ମଜିଯାଇଥାନ୍ତି । ହଠାତ୍ ମକରାର ସ୍ତ୍ରୀ ସୁଲୋଚନା ଆସି ପଚାରିଛି ।

- ହଇ ହେ ଶୁଣିଲଣି !

- କ'ଣ ହେଲା ?

- ଖାଲି ଗପୁଥିବ ନା ଆଉ କ'ଣ କରିବ ?

- ଆଉ କ'ଣ କରିବି କହୁନ !

- ଆମ ଘରେ ଆଜି ଭଲ ପିଠାପଣା ହେଇଛି ତମେ ଆଣି ତାଙ୍କୁ ଦେଉନ ।

- ଆଲୋ ହୁଣ୍ଡି ଆମେ ପରା ନୀଚଲୋକ ଶୂଦ୍ର ଜାତିର, ସେ କ'ଣ ଆମ ଘରେ ଖାଇବ । - ତମେ ଟିକେ ପଚାରି ବୁଝୁନ ମୁଁ ଆଣି ଦିଅନ୍ତି ।

କାଶିନାଥ ସବୁ ଶୁଣିଲାପରେ ଆଉ ମନା କରି ପାରିଲା ନାହିଁ । ଦୁଇ ସାଙ୍ଗ ବସି ଆରିସା, କାକରା, ମଣ୍ଡା, ପିଠା ଖାଇ ହାତ ଧୋଇବାକୁ ଗଲେ ।

କାଶିନାଥ ବନ୍ଧୁ ଘରୁ ଖାଇଲାପରେ ଘରକୁ ବାହୁଡ଼ିଲା । ଆସି ଦେଖେ ତ ଘର କବାଟ ଆଗରେ ପୁଅ, ବୋହୂ, ସ୍ତ୍ରୀ ସମସ୍ତେ ଆସି ଠିଆ ହୋଇଛନ୍ତି ।

ହତବାକ୍ ହୋଇ କାଶି ପଚାରିଲା ଆରେ କ'ଣ ହେଇଛି ତମେ ସମସ୍ତେ ଏଠି ଛିଡ଼ା ହେଇଛ ?

କାଶିର ସ୍ତ୍ରୀ ସୁକୁମାରୀ ପ୍ରଥମେ ପଚାରିଲା, ତମେ କୁଆଡେ ଯାଇଥିଲ ?

- ଆରେ ମକରା ଘରକୁ ।

- କାହିଁକି ?

- ସେ ଦୋଳ ପୁନେଇ ଭାର ଦେଖାଉ ଥିଲା, ସେ ତା ଝିଅ ଘରକୁ ଦେବବୋଲି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଛି ।

- ଖାଲି ଦେଖୁଥିଲ ନାଁ ତା ସାଙ୍ଗରେ ବସି ଖାଉଥିଲ !

- ତମେ କେମିତି ଜାଣିଲ ?

- ତମେ କ'ଣ ଭାବୁଛ ବିରାଡ଼ି ଆଖିବୁଜି ଦୁଧ ପିଇଯାଉଛି । ବୁନାପରା ଯାଇଥିଲା ତମକୁ ଖୋଜିବା ପାଇଁ ଦେଖିଆସିଲା ତମେ ତା ଘରେ ବସି ଖାଉଥିଲ ।

- ହଁ ମୁଁ ତା ଘରେ ଖାଉଥିଲି ସତକଥା, ସେ ମୋର ବାଲ୍ୟବନ୍ଧୁ । ତା' ସାଙ୍ଗରେ ଖାଇଲେ କ'ଣ ହେଲା ? ତାର ମୋର ସାଙ୍ଗରେ କେତେଥର ଛୋଟବେଳେ ଖାଇଛୁ ।

- ତମେ ବୁଢ଼ାଟିଏ ହେଲଣି ମୁଣ୍ଡରେ ଟିକିଏ ବୁଦ୍ଧିସୁଦ୍ଧି ନାହିଁ । ସେ ହେଲା ଶୂଦ୍ର ଜାତିର, ତା' ଘରେ ଖାଇଲେ ଆମ ଜାତିଗଲା । ଆଜିଠାରୁ ତମେ ଘରେ ବାହାରେ ସବୁଆଡେ ବାଛନ୍ଦ ।

କାଶିନାଥ ବିକଳ ହେଇ ତା ପରିବାରର ସମସ୍ତ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ମୁହଁକୁ ଗୋଟିଏ ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଚାହୁଁଥାଏ । ସତେ ଯେପରି ସେ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ପାପ କରିଛି । ତା'ର ଆପଣାର ଲୋକମାନେ ତା' ଠାରୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ଦୂରେଇ ଯାଇଛନ୍ତି ।

ଛୋଟକଥାଟା ବଡ଼ ହେଲା, ଗାଁ ରେ ପ□ାୟତ ବସିଲା । କାଶିନାଥକୁ ଦଣ୍ଡ ଦିଆଗଲା ଯେ, ଗାଁରୁ ବାସନ୍ଦ । କାରଣ ସେ ଶୂଦ୍ର ଘରେ ଖାଇ ତା ଜାତି ହରେଇଛି । ସେ ତା ପରେ ଏ ଗାଁରୁ ସେ ଗାଁ ମାଗିଖାଇ ବଞ୍ଚିଲା । ଓକିଲ ଦିଲ୍ଲୀପ ବାବୁଙ୍କ ସହାୟତାରେ ହାଇକୋର୍ଟର ଆଶ୍ରୟ ନେଲା କିନ୍ତୁ ତା ପୁଅ ମିଛ କେସ୍‌ରେ ତାକୁ ଫସାଇ ବାପା ପାଗଳ ହୋଇଯାଇଛନ୍ତି ବୋଲି କେସ୍‌ରେ ଡିଗ୍ରୀ ପାଇଲା

ତା' ପରେ କାଶିର ଭାଗ୍ୟ ବାରଦୁଆର ଭିକ୍ଷା କରିବା । ଏମିତି ବହୁତ ଦିନ ବିତିଗଲା କାଶି ପୁଣି ଥରେ ଗାଁକୁ ଫେରିଲା । ନିଜ ଗାଁ, ନିଜ ପରିବାରକୁ ଦେଖିବା ପାଇଁ ସେ ଆସି ତା ଗାଁରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ହେଲେ ତାର ଘର ଲେଉଟାଣି ନିଷ୍ଫଳ ହେଲା । ଖାଇବାତ ଦୂରରକଥା ପାଣି ବି ମିଳିଲା ନି । ତେଣୁ ଅନାହାରରେ ମୃତ୍ୟୁକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିବା ବିନା ତାଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଅନ୍ୟକିଛି ପନ୍ଥା ନଥିଲା ।

ଏହି କଥା ଦିଲ୍ଲୀପ ବାବୁଙ୍କ କାନରେ ପଡି ସେ ତାଙ୍କୁ ଉଦ୍ଧାର କରି ଡାକ୍ତର ଖାନାକୁ ଆଣିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଲେ । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ଚେଷ୍ଟା ନିଷ୍ଫଳ ହେଲା । କାଶିନାଥ ବହୁଦିନର ସଂଗ୍ରାମ ପରେ ଆଖି ବୁଜିଲେ । କାଶିନାଥର ଶବକୁ ନେବାକୁ ପରିବାର ଲୋକ ରୋକ୍‌ଠୋକ୍ ମନାକରିଦେଲେ । ଦିଲ୍ଲୀପ ବାବୁ କିଛି ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ସଂଗଠନ ସାହାଯ୍ୟରେ ଶବ ସତ୍କାର କଲେ । ଆଜି ମାନବିକ ଅଧିକାର ପାଇଁ ଲଢୁଥିବା ମଣିଷଟି ହାରିଯାଇଛି । ଗୋଟିଏ ମଣିଷକୁ ତା'ର ଅଧିକାର ଦେବାରେ ସେ ଅସମର୍ଥ । ତାଙ୍କ ମନରେ ପ୍ରଶ୍ନଉଠେ ଆଉ କେତେ ଦିନ, ଏଇ ଜାତି ପ୍ରଥା ....

ନୀଳାଦ୍ରୀ ବିହାର, କଟକ

ପ୍ରତାରଣା

ଗୋପାଳ ଚନ୍ଦ୍ର ଦୋବାଇ

ଅକଳ୍କ ପ୍ରସନ୍ନତା ଜ୍ୟୋସ୍ନା ବିଧୌତ ନିଶିଧିନୀ ପରମ ଶୋଭାକୁ ଧାରଣ କରି ଗର୍ବ ଶୂନ୍ୟ ହୃଦୟରେ ସୁପ୍ତା ଋତୁରାଜ ଆଗମନରେ ପ୍ରକୃତିରାଣୀ ନବବିବାହିତା କାମିନୀ ପରି ପୁଷ୍ପରାଶିରେ ଆବୃତା ମଳୟ ସମୀର ମରୁତର ମୃଦୁମନ୍ଦ ସଞ୍ଚାଳନ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକୃତି ମଦିରାପାନ କଲାପରି ପ୍ରମିଳାସକ୍ତ । ନିସ୍ତବ୍ଧ ନିର୍ଜନତାକୁ ଭେଦକରି ଘଞ୍ଚ ଅରଣ୍ୟ ଆଶ୍ରମରୁ ଭାସିଆସୁଥାଏ ମନ୍ତ୍ରରାଜା ସାଙ୍ଗୀତିକ ଆବାହନ । ନିର୍ମଳ ନିଷ୍ପନ୍ଦ ହୃଦୟରେ ଜପି ଚାଲିଛନ୍ତି ମହର୍ଷି ସୁରୁଚି ମନ୍ତ୍ରରାଜ ଧ୍ୱନିରେ ପ୍ରକୃତି କୋଡ଼ରେ ସୁପ୍ତା ସର୍ବ ଜୀବଜଗତ ସତେ ଅବା କେହି ସଙ୍ଗୀତ ମୂର୍ଚ୍ଛନୀ ତୋଳି ଗାଢ଼ ସୁଷୁପ୍ତି ଅବସ୍ଥାକୁ ଟାଣି ଆଣୁଛି ।

.... ଛମ୍.... ଛମ୍..... ଛମ୍ ।

ନୂପୁରର ନିକ୍ୱଣ ସୁରଜର ମନ୍ଦ୍ର ଧ୍ୱନିରେ ସୁପ୍ତା ପ୍ରକୃତି ପୁନର୍ବାର ଜାଗରିତ ହୋଇଉଠିଲା । ନିସ୍ତବ୍ଧ ନିଶୀର ବେପଥୁ ଶ୍ରୀହରଣ ସଙ୍ଗେ ଶ୍ରୀହରି ଉଠିଲା ସୁରୁଚିଙ୍କ ଧାନମଗ୍ନ ଅବୟନ । ନେତ୍ର ଫେଡ଼ି ଦେଖନ୍ତି ପ୍ରକୃତିର କୋମଳକମନୀୟ ମନ ବିମୋହିତ କଳେବର । ଭିଜା ଜ୍ୟୋସ୍ନାରେ କେହି ପ୍ରକୃତିକୁ ସୁଗନ୍ଧମୟ କରି ତୋଳୁଛି । ପୁନର୍ବାର ଦେଖିଲେ କିଯତ୍ ଦୂରରେ ନୃତ୍ୟରତା ଏକ ଭୁବନବିମୋହିନୀ । ଖିଲି ଖିଲି ହୋଇ ହସୁଛି । ତା'ର ସେହି ଖିଲି ଖିଲି ମଧୁରମନ୍ଦ ହସ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗକୁ ମୋହିତ କରି ଦେଉଛି । ସତେ ଅବା ସୃଷ୍ଟି ଏକ ନିର୍ଝରିଣୀ ହୋଇ ବହିଯିବ । ସେହି ହସର ପ୍ରତିଟି ଶବ୍ଦ ସୁରୁଚିଙ୍କ ପାଇଁ ସୁସ୍ପଷ୍ଟ ବୋଧଗମ୍ୟ । ଫେରିଆ ପୁତ୍ର, ସେଥିରେ ଶାନ୍ତି ନାହିଁ । ନିତ୍ୟସୁଖ ନାହିଁ, ମୋକ୍ଷ ନାହିଁ, ମୁକ୍ତି କେବଳ ଗାର୍ହସ୍ଥ୍ୟ ଜୀବନରେ ପିତାମାତାଙ୍କର ଆକୁଳିତ ଅମୀମାଂସିତ ପ୍ରଶ୍ନଟି ହସର ଧାରେ ଧାରେ ସୁରୁଚିଙ୍କ ହୃଦୟ କନ୍ଦର ମଧ୍ୟରେ ମୂର୍ଚ୍ଛିତ ବୀଣାତାରକୁ ଆଘାତ କରି ହୃଦୟକୁ ଭେଦକରି ଦେଇ ଫେରିଆସୁଥିଲା ।

ଋଷି ସୁରୁଚି ଧୀରେ ଧୀରେ ସେହି ନାରୀଟି ନିକଟକୁ ଗଲେ ।

ହେ ଦେବୀ ତୁମେ କିଏ ? ତୁମେ ସ୍ୱପ୍ନ ନା ସତ୍ୟ, ନା ତୁମେ କୌଣସି ଦେଶର ରାଜକୁମାରୀ ବାଟ ବଣା ହୋଇ ଏଠାକୁ ପଳାଇଆସିଛି । ପଚାରିଲେ ସୁରୁଚି ମୁଁ ବନରାଜ ନନ୍ଦିନୀ ନିତ୍ୟା ଆପଣଙ୍କ ତପ, ତେଜ ରୂପ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟରେ ଆକୃଷ୍ଟ ହୋଇ ଆପଣଙ୍କ ପ୍ରେମ ପାଇବାକୁ ଆସିଛି ।

ହେ ଦେବୀ ! ଜଣେ ସର୍ବତ୍ୟାଗୀ ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ତୁମକୁ କିଭଳି କି ପ୍ରେମ ଦେଇ ତୁମର ମନବା□ା ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବ । ଭଗ୍ନ ମନୋରଥ ନେଇ ଫେରିଯିବ ସିନା, ତୁମର ମନସ୍କାମନା ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ମୋ ସାଧର ବାହାରେ । ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରେମରେ ବ୍ରତୀ କହିଲେ ସୁରୁଚି ।

ପ୍ରକୃତି ପୁରୁଷ ମିଳନ ବିନା ପୂର୍ଣ୍ଣପ୍ରେମ ଅସମ୍ଭବ । ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରେମ ନ କଲେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ରହ୍ମଙ୍କର ପ୍ରାପ୍ତି ମଧ ଅସମ୍ଭବ, କହିଲେ ନିତ୍ୟା ।

ହେ ଦେବୀ ! ମୁଁ ସେ ମାୟାମୋହରେ ଆଚ୍ଛାଦିତ ହେବାକୁ ଚାହେଁନା, ମାନୁଛି ପ୍ରକୃତି ପୁରୁଷର ମିଳନରେ ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ ପୂର୍ଣ୍ଣପ୍ରେମ । ପରମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ ଦୁଃଖ । ଅନେକ ଜନ୍ମର ପୁଣ୍ୟ ଫଳରେ ମନୁଷ୍ୟ ଜନ୍ମକୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ । ସମସ୍ତ ଜୀବଜଗତରେ ଶାରୀରିକ ପ୍ରାଣୀଠାରୁ ମନୁଷ୍ୟ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଏବଂ ସର୍ବ ଦୁର୍ଲଭ ଅଟେ । ଏହି ଦୁର୍ଲଭ ଶରୀରକୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ବିଷୟ ବାସନାରେ ମଜ୍ଜି ରହି ମନୁଷ୍ୟ ଉପଭୋଗ ପରାୟଣ ହୋଇଉଠେ । ଏହି ପରଂବ୍ରହ୍ମ ପରମାତ୍ମାଙ୍କ ଠାରୁ ବିମୁଖ ରହୁଥିବା ମନୁଷ୍ୟ ନିଜକୁ କାମନା ଦ୍ୱାରା ବାନ୍ଧି ରଖେ । ସେଥିପାଇଁ ବୁଦ୍ଧ କହିଛନ୍ତି, 'କାମନାର ବିନାଶରେ ଦୁଃଖର ବିନାଶ' କହିଲେ ସୁରୁଚି । ଏମିତି ଯଦି ସମସ୍ତେ ତପସ୍ୟା ବ୍ରତରେ ବ୍ରତୀ ହେବେ ସୃଷ୍ଟି ସର୍ଜନା ଅସମ୍ଭବ ।

ଯାହା ତପସ୍ୟାରେ ପ୍ରାପ୍ତି ହେବ,ତାହା କ'ଣ ଗାର୍ହସ୍ଥ୍ୟ ଜୀବନରେ ପ୍ରାପ୍ତି ହେବନି । ଦୁଃଖ ନ ଥିଲେ ସୁଖର ସଂଜ୍ଞା ଆସିଲା କେଉଁଠୁ । ମନୁଷ୍ୟ ଜନ୍ମ ଦୁର୍ଲଭ, ଏଇଥିପାଇଁ ତା' ପାଖରେ ଦିବ୍ୟଜ୍ଞାନ ଅଛି । ଯାହା ତା'ର ସୃଷ୍ଟିକୁ ଉତ୍ତମ ରୂପେ ପରିଚାଳିତ କରିବ । ତୁମେ ଯେଉଁ ନିତ୍ୟ ସୁଖ ନିମନ୍ତେ, ସଂସାରଗତ ଲୌକିକ ସୁଖରୁ ବୀତସ୍ପୃହ ହୋଇ, କଳାଭୃଙ୍ଗ ପରି ମଧୁ ଆସ୍ୱାଦନ ନିମନ୍ତେ ତପସ୍ୟା କରିବାକୁ ଛୁଟିଆସିଛ । ତୁମେ କେବେହେଲେ ମଧୁ ପାଇପାରିବ ନାହିଁ । ମଧୁଅଛି କେବଳ ଦୁଃଖ ସୁଖମୟ ସାଂସାରିକ ସୁଖରେ । ମାୟା ଗ୍ରନ୍ଥିରେ ଏ ସାରା ବିଶ୍ୱ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ବନ୍ଧା ହୋଇଛି । ତୁମେ କ'ଣ ତପ ଶକ୍ତିରେ ମାୟାପାଖରୁ ଦୂରେଇ ଯାଇପାରିବ । ମାୟା ବିନା ଏ ସଂସାରର ସ୍ଥିତି ଅସମ୍ଭବ । ସ୍ୱଂୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ରହ୍ମ ମଧ ଏ ମାୟା କୁଣ୍ଡଳିନୀ ମଧରେ ସ୍ଥିତ । ତୁମେ ମାୟା ଭିତରେ ରୁହ । ମାୟା ତୁମକୁ ଗ୍ରାସ ନ କରୁ କହିଲେ ନିତ୍ୟା ।

ନିତ୍ୟାଙ୍କ କଥା ଶୁଣି ସୁରୁଚିଙ୍କ ସମସ୍ତ ଅବୟବ ଏକ ନୂତନ ପୁଲକରେ ପୁଲକିତ ହୋଇଗଲା । ମନେମନେ ଚିନ୍ତାକଲେ ତାହାହେଲେ ମୁଁ ଯାହା କରୁଛି ତାହା କ'ଣ ଭୁଲ୍ ? ପ୍ରକୃତରେ ଯୁଦ୍ଧ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଆସି ଯୁଦ୍ଧ ନ କରି ଡରି ପଳାଇଯିବା ଭୀରୁତାର ପରିଚୟ । ବୀର ଯଦି ଯୁଦ୍ଧ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରେ ତାକୁ ସାଧାରଣ ମୃତ୍ୟୁର ଆଖ୍ୟା ଦିଆଯାଇପାରେନା । ତାକୁ ବୀରଗତି କୁହାଯାଏ । ଏ ସଂସାରରୂପକ ଯୁଦ୍ଧ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆମେ ସମସ୍ତେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ବୀର ଯୋଦ୍ଧା । ଏ ଯୁଦ୍ଧ ସାଧାରଣ ଯୁଦ୍ଧ ନୁହେଁ, ଏ ଯୁଦ୍ଧ କାମ, କ୍ରୋଧାଦି ଷଡ଼ୈରୀ ସହିତ ଏବଂ ଏକ ଦଶ ଇନ୍ଦ୍ରିୟକୁ ଆୟତ କରିବାର ଯୁଦ୍ଧ । ଏହି କଥା ଚିନ୍ତାକରି ସୁରୁଚିଙ୍କର

ମତିଭ୍ରମ ହୋଇଗଲା । ଭୁଲିଗଲେ ସ୍ଥାନ, କାଳ, ପାତ୍ର, ତପ, ତେଜ । ନିତ୍ୟାଙ୍କ ହସ୍ତ ଧରି ଆଶ୍ରମକୁ ବାହୁଡ଼ି ଆସିଲେ । ନିତ୍ୟାଙ୍କ ସହିତ ସୁରୁଚିଙ୍କର ଦୁଇ ବର୍ଷ ଅତିକ୍ରାନ୍ତ ପ୍ରାୟ । ନିତ୍ୟାକୁ ଥରେ ନ ଦେଖିଲେ ସୁରୁଚି ପାଗଳ ପ୍ରାୟ ହୋଇଯାଉଛନ୍ତି । ଦୁଇଟି ସନ୍ତାନର ଜନକ ଆଜି ସେ । ନିତ୍ୟାଙ୍କ କଥାରେ ନିତ୍ୟ ସୁଖ ନିମନ୍ତେ ଫେରିଆସିଲେ ବାନପ୍ରସ୍ଥରୁ ଗାର୍ହସ୍ଥ୍ୟ ଆଶ୍ରମ ।

ଏକଦା ଫଳମୂଳ ସଂଗ୍ରହ ନିମନ୍ତେ ଆଶ୍ରମରୁ ବାହାରୁଛନ୍ତି । ନିଜକୁ ବହୁତ କଷ୍ଟ ଅନୁଭବ କଲେ । କ୍ରୋଧରେ ସେ ନିତ୍ୟାଙ୍କୁ କହିଲେ ମୁଁ ଦୈନନ୍ଦିନ ଫଳମୂଳ ସଂଗ୍ରହ ନିମନ୍ତେ ଅରଣ୍ୟ ଯିବି ନାହିଁ । କହିଲେ ସୁରୁଚି ।

ଆମେ ସିନା ଉପାସରେ ରହି ଦିନ କାଟିଦବା ହେଲେ ଏହି କୋମଳମତି ଶିଶୁ ଦୁଇଟିଙ୍କୁ ତ କିଛି ଦେବାକୁ ହେବ କହିଲେ ନିତ୍ୟା ।

ଶିଶୁ ଦୁଇଟିଙ୍କୁ ଦେଖିବାମାତ୍ରେ ସୁରୁଚିଙ୍କ ମୁଖମଣ୍ଡଳରେ ପ୍ରସନ୍ନତାର ଭାବ ଫୁଟିଉଠିଲା । ତା'ପରେ ସେ ଆନନ୍ଦରେ ଚାଲିଗଲେ ବନକୁ । ବନ ମଧ୍ୟରେ ପହଞ୍ଚି ଭାବିଲେ, ଦୈନନ୍ଦିନ କ'ଣ ଆସିବି ? ଲୋଭାସକ୍ତ ହୋଇ ଆଠ ଦଶଦିନ ପାଇଁ ଖାଦ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କଲେ ।

ଖାଦ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରି ଆଶ୍ରମକୁ ଫେରୁଥିବା ସମୟରେ ମାର୍ଗରେ କୁରଙ୍ଗି ନାମକ ରାକ୍ଷସ ସହିତ ତାଙ୍କର ସାକ୍ଷାତ୍ ହେଲା । କରୁଙ୍ଗି କ୍ରୁର ହେଲେ ମଧ୍ୟ ରାକ୍ଷସ ଉତ୍ତମ । ଅନ୍ୟାୟରେ ସେ କ୍ରୁର ଏବଂ ନ୍ୟାୟରେ ସେ ଧୀର । ସୁରୁଚିଙ୍କ ସହିତ ତାର ଆଗରୁ ପରିଚୟ ଥିଲା । କୁରଙ୍ଗିକୁ ସେ ବହୁତ ଭଲପାଆନ୍ତି । କୁରଙ୍ଗି ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ଭଲପାଆନ୍ତି । ଋଷିବର ଆପଣଙ୍କର ଏ ଜୀର୍ଣ୍ଣଶୀର୍ଣ୍ଣ ଶରୀର ମୁଖମଣ୍ଡଳ ଏତେଗୁଡାଏ ଫଳ, ଏସବୁ ସୂଚାଉଛି, ଆପଣ ତପ ଛାଡ଼ି ପୁଣି ମାୟା ଜାଲରେ ଛନ୍ଦି ହୋଇଯାଇଛନ୍ତି ବୋଲି ତପୋନ୍ମୁଖୀ ଆପଣଙ୍କର ଏହି କୁସ୍ୱରୂପ ସାଧନାର ପରିଚୟ ନୁହେଁ ତପଚାରୀ ଶଠତାର ପରିଚୟ କହିଲା କୁରଙ୍ଗି ।

"କ୍ଷମା କରିବେ ରାକ୍ଷସ ମହୋଦୟ, ମୋ ପାଖରେ ବାତ୍ସଲ୍ୟପ୍ରେମ ସବୁଠାରୁ ଗରୀୟାନ ଏପରିକି ଆପଣଙ୍କ ସ୍ୱେଚ୍ଛାଚାରୀ ନିତ୍ୟ ସୁଖଠାରୁ ମଧ୍ୟ, କହିଲେ ସୁରୁଚି ।

ଜଣେ ତପଚାରୀ ମୁଖରେ ଏ କଥା ଶୋଭାପାଏନା । ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ମହୋଦୟ ସାମାନ୍ୟ ମାୟାର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇ ଆପଣ ଏତେ ଶୀଘ୍ର ସବୁତ୍ୟାଗ କରିଦେଲେ । ଆପଣଙ୍କ ପିତାମାତା ତ ଦିନେ ଆପଣଙ୍କୁ ବାତ୍ସଲ୍ୟପ୍ରେମରେ ବାନ୍ଧିବାକୁ ଚାହିଁଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଆପଣ କଲେ କ'ଣ ? ବୃଦ୍ଧ ବୟସର ତାଙ୍କର ସବୁ ଆଶାକୁ ଛିନ୍ନ କରି ଚାଲିଆସିଥିଲେ ତପସ୍ୟା କରିବାକୁ । ଏତେଦିନ ବାତ୍ସଲ୍ୟ ପ୍ରେମ କଥା ମନେପଡ଼ିଲା । ଯାହା ଆପଣଙ୍କୁ ସ୍ପର୍ଶ କରିବା କଥା ନୁହେଁ । ସେ ଆପଣଙ୍କୁ ବୁଡ଼ାଇ ଦେବାକୁ ବସିଲାଣି, କହିଲା କୁରଙ୍ଗି।

ଲଜ୍ଜା ସଙ୍କୋଚରେ ସୁରୁଚିଙ୍କର ମଥା ତଳକୁ ହୋଇଗଲା । ସେ ରାକ୍ଷସକୁ କିଛି କହିବା ପୂର୍ବରୁ ରାକ୍ଷସ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାହ ହୋଇଗଲା । ରାକ୍ଷସର କଥାଗୁଡ଼ିକରେ ସୁରୁଚିଙ୍କ ହୃଦୟରେ ଦୁଃଖ ଅନୁତାପ ଭରିଗଲା ।

ଏହିପରି ଭାବୁ ଭାବୁ ଆଶ୍ରମରେ ଆସି ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ । ଦେଖିଲେ କୋମଳମତି ଶିଶୁ ଦୁଇଟି ତାଙ୍କରି ଆଡ଼କୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ନିର୍ନିମେଷ ନୟନରେ ଚାହିଁ ରହିଛନ୍ତି । ସୁରୁଚି ପୁଣି ସମସ୍ତ ଦୁଃଖକୁ ଭୁଲିଯାଇ ଆନନ୍ଦରେ ଦୁଇ ସନ୍ତାନକୁ କୋଳକୁ ନେଇ ଖେଳେଇବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ମାୟାମୋହରେ ସେ ଅନ୍ଧ ପାଲଟି ଯାଇଥିଲେ । ହଠାତ୍ ଶିଶୁ ଦୁଇଟି କାନ୍ଦିଉଠିଲେ । ତା'ଦେଖି ସୁରୁଚି, ନିତ୍ୟା ନିତ୍ୟା ବୋଲି ଡାକିଲେ, କିନ୍ତୁ ଆଶ୍ରମ ଭିତରୁ କେହି ଆସିଲେ ନାହିଁ କି ଜବାବ୍ ମଧ ମିଳିଲା ନାହିଁ । ପିଲା ଦୁଇଟିଙ୍କୁ ଶୋଇ ଦେଇ ଆଶ୍ରମ ଭିତରକୁ ନିତ୍ୟା ନିତ୍ୟା ବୋଲି ଡାକି ପ୍ରବେ କଲେ, ଦେଖିଲେ ଆଶ୍ରମ ଭିତରେ କେହି ନାହାନ୍ତି । ନିତ୍ୟା ନିତ୍ୟା ବୋଲି ଡାକି ପାଗଳ ପ୍ରାୟ ହୋଇଗଲେ ଏବଂ ଆଶ୍ରମରେ ବହୁତ ଦୂରକୁ ଡାକି ଡାକି ପଳେଇଲେ । ସନ୍ତାନ ଦୁଇଟିଙ୍କ କଥା ତାଙ୍କର ଆଉ ଖିଆଲ ନାହିଁ । ହଠାତ୍ କାହାର ଡାକରେ ସେ ଅଟକିଗଲେ । ସେ ପୂର୍ବପରିଚିତ ସ୍ୱର ।

କିଏ ନିତ୍ୟା, କହିଲେ ସୁରୁଚି ।

ଦେବରାଜାଙ୍କ ଆଜ୍ଞାରେ ମୁଁ ଆସିଥିଲି ତୁମେ ତପସ୍ୟା ଭଙ୍ଗ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ । ମୋ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସଫଳ ହୋଇ ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ୱର୍ଗପୁରକୁ ଯାଉଛି । କହିଲେ ନିତ୍ୟା ତାହାହେଲେ ତୁମେ ମୋତେ ଯାହାସବୁ କହିଲ, ତାହାସବୁ ମିଥ୍ୟା, ପ୍ରତାରଣା, କହିଲେ ସୁରୁଚି ।

ମୋ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଆଜ୍ଞା ମୁଁ ପାଳନ କଲି, ମିଥ୍ୟାରେ ହୋଇପାରେ, ତାହାକୁ ତୁମେ ମିଥ୍ୟା କହିପାର ଅବା ପ୍ରତାରଣାର ଆଖ୍ୟା ଦେଇପାର । ମୁଁ ଗୋଟିଏ ସତକଥା କହିଛି ଯାହା ମୋର ସମସ୍ତ ମିଥ୍ୟା କଥାକୁ ଧୌତ କରିପାରିବ, କହିଲେ ନିତ୍ୟା ।

ସେହି ସତ କଥାଟି କ'ଣ ଥରେ କହିବ କି, କହିଲେ ସୁରୁଚି । ତୁମେ ମାୟାରେ ରୁହ; କିନ୍ତୁ ମାୟା ତୁମକୁ ଗ୍ରାସ ନ କରୁ । କିନ୍ତୁ ତୁମକୁ ତ ମାୟା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାତ୍ରାରେ ଗ୍ରାସ କରିଛି । କହିଲେ ନିତ୍ୟା । ମୁଁ ତୁମକୁ ଅଭିଶାପ ଦେବି, କହିଲେ ସୁରୁଚି ।

ନିତ୍ୟା ଏକ ତାଚ୍ଛଲ୍ୟ ହସି ହସି କହିଲା ଅଭିଶାପ ! ବିନା ତପସ୍ୟାରେ ଅଭିଶାପ ଅସମ୍ଭବ । ପୁଣି ମାୟାଜାଲକୁ ଯାଆନ୍ତୁନି, ଫେରିଯାଅ ସନ୍ନ୍ୟାସୀ, ଯିବା ପୂର୍ବରୁ ଆହୁରି ଗୋଟିଏ କଥା କହିଯାଉଛି, କାମ, କ୍ରୋଧ, ଲୋଭାଦିକୁ ବର୍ଜନ କରି ଯିଏ ସାଂସାରିକ ହୁଏ ସେହି ପାଏ ନିତ୍ୟ ସୁଖ, ଏ କଥା କହି ନିତ୍ୟା ଉର୍ବଶୀ ରୂପ ଧରି ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ ହୋଇଗଲେ ।

ସେହିଠାରେ ଠିଆହୋଇ ଋଷି ସୁରୁଚି ନିଜର ଅତୀତ କଥା ସ୍ମରଣ କରି ଦୁଃଖ ଅନୁତାପ ଅଗ୍ନିରେ ଜର୍ଜରିତ ହେବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଆଖିରୁ ତାଙ୍କର ଧାର ଧାର ହୋଇ ଲୁହ ବହିଯାଉଥାଏ ।

ପୂର୍ବଦିଗରେ ପାଟଳ ବର୍ଣ୍ଣାଳିର ଆଭାସ ଆସନ୍ନ ପ୍ରଭାପ୍ରାୟ ନୂପୁରର ଦ୍ରୁତ ଶବ୍ଦ ଧୀରେ ଧୀରେ ମିଳାଇଯାଉଛି ଠିକ୍ ଏକ ବେଦନା ବିଷର୍ଣ୍ଣ ବିଦାୟୀ ଶିଶିରସିକ୍ତ ରାତ୍ରିପରି ।

ନୂପୁରର ଛମ୍ ଛମ୍ ଶବ୍ଦରେ ସୁରୁଚିଙ୍କର ହୃଦୟକନ୍ଦର ବିଦୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଉଠିଲା । ଦୀର୍ଘ ସମୟ ପରେ ମନେପଡ଼ିଗଲା ସେହି ନିଷ୍ପାପ କମନୀୟ ମୁଖମଣ୍ଡଳରେ ଚେନା ଚେନା ହସ, କାହାନ୍ତି ସେମାନେ ? ଲମ୍ୱା ଲମ୍ୱା ପାଦ ପକାଇ ଗହନ ଅରଣ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଗଲେ ମହର୍ଷି ସୁରୁଚି ।

ବଖାଣପୁର, ଯାଜପୁର

ଗାଁ ମୁଣ୍ଡ ବରଗଛ, ପାଳଭୂତ ଓ ଅଫେରା ଅତୀତ

- ନଳିନୀପ୍ରଭା ମିଶ୍ର

ଗାଁ ମୁଣ୍ଡ ବରଗଛ ଲୋ କୋଇଲି
ଦିଶଇ କେଡ଼େ ସୁନ୍ଦର
ପରକୁ ଆପଣା କରିଗଲେ ସିନା ଘର ହେବ ସ୍ୱର୍ଗପୁର
ପାଳଭୂତ ସାକ୍ଷୀ ତୋ'ର ଲୋ
ଚାଲିଯିବୁ ଶାଶୂଘର .....

ଅତୀତ ପାଠପଢ଼ା ସମୟର ହାତଲେଖା ସେ ଗୀତ ଧାଡ଼ିରୁ କେଇପଦ ମନେପକେଇବାକୁ ଲାଗିଲା ନମିତା । ମଝି ଅଗଣାରୁ ଖରା ଘଞ୍ଚି ଘୁଞ୍ଚି ଗଲାଣି । ଆଉକିଛି ସମୟ ପରେ ବେଳ ଲେଉଟାଣି ସମୟ ଆସିଯିବ । ଠିକ୍ ତା'ରି ବୟସର ପରିବ□ନ ଭଳି । ଆଙ୍ଗୁଠିରେ ଗଣିଚାଲିଲା । ବିଭାଘରର ପନ୍ଦରଟି ବର୍ଷ ବିତିଗଲାଣି । କାଲି ପରି ଲାଗୁଛି । ନରେଶଙ୍କ ହାତ ଧରି ବି ସେ ଏ ଘରକୁ ବୋହୂ ହୋଇ ଆସିଥିଲା । ଶୈଶବରୁ କୁମାରୀ, କୁମାରୀରୁ ଯୌବନରେ ପାଦ ଥାପି

ବୋହୂ ହୋଇ ଆସିବାର ଯେ କି ମାଦକତା ତାକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବା କଷ୍ଟକର । କୋହ ମିଶା ମନରେ ଭରି ରହିଥିଲା କିଛି ଅଜଣା ପୁଲକ । କିଛି ହଜାଇ କିଛି ପାଇବାର ଆଶା । ଗାଡ଼ି ଥୁଆ ହୋଇଥିଲା ତାକୁ ନେଇଯିବା ପାଇଁ, ହାତରେ ଆଞ୍ଜୁଳି ଚାଉଳ ଧରି ଘରୁ ବିଦା ହୋଇ ଆସି ଗାଁ' ମୁଣ୍ଡ ବରଗଛ ତଳେ ବସିଥିବା ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ପାଖରେ ମୁଣ୍ଡିଆ ମାରିଥିଲା । ଗାଡ଼ି ମାଡ଼ି ଚାଲିଲା ଆଗକୁ ଆଗକୁ । ପଛରେ ରହିଯାଇଥିଲା ଅତିଆପଣାର ଗାଁ ମାଟି, ବାପଘର, ଆଉ ଗାଁ ମୁଣ୍ଡ ବରଗଛ, ପିଲାବେଳର ଖେଳସାଥୀ, ଯେଉଁଠି ସେ ତା'ର ପିଲାବେଳର ଅଧିକାଂଶ ସମୟ ଗାଁ'ର ସାଙ୍ଗସାଥୀମାନଙ୍କ ସହିତ କଟାଉଥିଲା । ବରଗଛ ତଳେ ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ପାଖକୁ ଲାଗି ଚଉତରାଟିଏ । ସେଠି ବୋହୂବୋହୂକା, ପୁଚି, କଉଡ଼ି ଖେଳ ଭିତରେ ଭାରି ମଜା ଲାଗୁଥିଲା । ସେଠି ହେଉଥିଲା କଣ୍ଢେଇ ବାହାଘର, ମିଛିମିଛିକା ବୋହୂ, ଉଖୁଡ଼ା, ମୁଢ଼ି, ଚଣାର ଭୋଜି । ରୁଚି, ମିନି, ରାଜୀବ, ଗଗନ ଏ ସମସ୍ତେ ପିଲାବେଳର ସାଙ୍ଗ । ଖେଳ ଭିତରେ ରାଗ, ରୁଷା, ମାନ, ଅଭିମାନ, ସ୍ୱାମୀ-ସ୍ତ୍ରୀର ମିଛିମିଛିକା ଅଭିନୟ....। ଗଗନ ନାଁ'ଟା ମନେପଡ଼ିଲା ମାତ୍ରେ ଛାତି ଭିତରେ କିଛିଟା ଶୂନ୍ୟତା ଅନୁଭବ କଲା ନମିତା । ଗଗନକୁ ନେଇ ତା'ର ଏତେ ଦୁର୍ବଳତା କାହିଁକି ? ସେ ଏବେ ନରେଶଙ୍କ ଧର୍ମପତ୍ନୀ । ହିନ୍ଦୁ ନାରୀର ପତିବ୍ରତ୍ୟ ଧର୍ମ ଅନୁସାରେ ମନ ଭିତରେ ପରପୁରୁଷର ଛାଇ ମାଡ଼ିବା

ମହାପାପ । ତଥାପି.... କାଲି ଗଗନ ତା'ର ମୋବାଇଲ୍‌ରୁ ମେସେଜଟିଏ ପଠାଇଥିଲା । ଗତକାଲି ଥିଲା 'ଭାଲେଣ୍ଟାଇନ୍ ଡେ' । ତା'ହେଲେ ଏବେ ବି ଗଗନର ହୃଦୟ ଭିତରେ ସେ ଅଭୁଲା ସ୍ମୃତିଟିଏ ହୋଇ ରହିଛି । ମନେପଡ଼ିଯାଉଥିଲା ବରଗଛ ତଳର ସେହି ମିଛିମିଛିକା ଖେଳ ଭିତରେ କେତେବେଳେ ଯେ ଯୌବନ ଆସି ତା ତନୁ ବଲ୍ଲରୀକୁ ଛୁଇଁ ଯାଇଥିଲା, ଶାରୀରିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସାଙ୍ଗକୁ ଲାଜଲାଜ ଭାବ ଶିହରଣ ଏମିତି ଅନେକ କିଛି । ଗଗନ ବି ଯୁବକର ଆରମ୍ଭରେ ଉପନୀତ ହୋଇସାରିଥିଲା । ବରଗଛ ତଳର ଖେଳ ଛାଡ଼ି ତାକୁ ଏଣିକି ଆକଟର ସୀମା ଭିତରେ ରହିବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ସ୍କୁଲକୁ ଯିବା ବାଟରେ ପଡ଼େ ବିଲ । ବିଲ ଡେଇଁଲେ ସରୁ ମାଟି ସଡ଼କଟିଏ । ସଡ଼କ ଶେଷମୁଣ୍ଡେ ବିଦ୍ୟାଳୟ । ତାକୁ ଚାଲି ଚାଲି ଯିବାକୁ ପଡ଼େ । ବିଲ ମଝିରେ ଠିଆ ପାଳଭୂତଟାଏ ପବନରେ ଦୋହଲୁଥାଏ । ଗଗନ ଯାଏ ପାଖ ଗାଁ କଲେଜକୁ । ପାଳଭୂତର କଡ଼ରେ କେଉଁଠି ଲୁଚି ରହିଥାଏ କେଜାଣି ଗଳା ଖଙ୍କାର ମାରେ । ଭାରି ଡର ଲାଗେ ନମିତାକୁ । ଚମକିପଡ଼ି ଛାତିରେ ଛେପ ନେଣ୍ଡାଏ ପକେଇଦେଲାବେଳେ ଗଗନ ଫେଁ କରି ହସି ନମିତା ଆଗକୁ ଆସି ତା' ହାତଟିକୁ ଧରିପକାଏ । ଭାରି ଲାଜ ମାଡ଼େ ନମିତାକୁ, କାଳେ କିଏ ଦେଖିନେବ । କିନ୍ତୁ ସେ ଲାଜ ଭିତରେ ଥାଏ ମାଦକତା, ମନକୁ କିଣିନେବାର ଅନ୍ୟକୁ ଆପଣେଇ ନେବା ଭିତରେ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଯାଏ ଏକ ଅଯୁତ ଯୁଗର ସମ୍ପର୍କର ସେତୁଟିଏ । ହଠାତ୍ କିଛି ଖସ୍‌ଖସ୍ ଶବ୍ଦରେ ସତର୍କ ହୋଇଯାଏ ଗଗନ । ଦୁହିଁଙ୍କ ଭିତରେ ସତର୍କତା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଯାଏ । ବସ୍‌ଟାଏ ଦୂରରୁ ଧୂଳି ଉଡ଼ାଇ ଆଗେଇ ଆସେ । ଗଗନ ଚଢ଼ିଯାଏ, ଗାଡ଼ିର ଗତି ଆଗକୁ ଆଗକୁ ଅତିକ୍ରମି ଯାଏ । ନମିତାକୁ ତା'ର ରୁମାଲ୍ ହଲାଇ ବଧେଇ ଜଣାଏ ଗଗନ । ଆଉ ଦିନେ ପୁଣି ଦେଖାହେଲେ ଗଗନ ପଚାରେ ନମିତାକୁ, "ମୋ' ମୁଣ୍ଡ ଛୁଇଁ କହିଲୁ, ତୁ ମୋତେ ଭଲପାଉ ନା ନାହିଁ ।" ଜିଭ କାମୁଡ଼ିପକାଏ ନମିତା, ଏମିତି ଅଲକ୍ଷଣିଆ କଥାଗୁଡ଼ା ତୁଣ୍ଡରେ ନ ଧରିବାକୁ ମନାକରେ । ପାଳଭୂତକୁ ପଚାରି ବସେ, ଗଗନ ସତ କହିଲୁ, ପାଳଭୂତ ନମିତା ମୋତେ ଭଲ ପାଏନା ନାହିଁ । ପାଳଭୂତଟା ପବନରେ ଦୋହଲି ଦୋହଲି ହଁ ଭରିଦିଏ । ସତେଯେପରି ଏ ପାଳଭୂତଟା ତାଙ୍କ ମିଳନର ସାକ୍ଷୀ ।

ଏହିପରି ଦିନ ପରେ ଦିନ ଗଡ଼ିଚାଲେ । ଗଗନ ତା'ର କଲେଜ ପଢ଼ା ଶେଷକରି ଚାକିରି ଖଣ୍ଡିଏ ପାଇ ଚାଲିଯାଏ ତା'ର କର୍ମ କ୍ଷେତ୍ରକୁ । ଆଉ ନମିତା ଦଶମ ଶ୍ରେଣୀ ପାସ୍ କଲାପରେ ତା'ର ପୋଥିରେ ଡୋରି ବନ୍ଧା ହୋଇଗଲା । ଗଗନ ହୋଇଗଲା ପରଦେଶୀ ଓ ସେ ଥିଲା କେଉଁ ଅନାମଧେୟ ଗାଁର ନହୁଲୀ ଝିଅ । ମଝିରେ ମଝିରେ କେବେ ଗଗନ ଗାଁକୁ ଆସିଲେ ନମିତାର ଘର ଆଗଦେଇ ଥରେ ଦୁଇଥର ପାଇଁ ପଇଁତରା ମାରେ । ଦୁଇଜଣଙ୍କ ଭିତରେ କିଛିଟା ଦେଖାସାକ୍ଷାତ୍ ପାଇଁ ମନରେ ଆଶା ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସମାଜର ଲକ୍ଷ୍ମଣ ରେଖା ଡେଇଁଯିବାକୁ ଗଗନ ଓ ସେ କେବେ ବି ଦୁଃସାହସ କରିପାରୁ ନଥିଲେ । ନିଜ ନିଜର ବିବେକକୁ ଲଗାମଛଡ଼ା କରିବାକୁ ଚାହୁଁ ନଥିଲେ । ପାରିବାରିକ ଅସୁବିଧା ଯୋଗୁଁ ନମିତା ଅଧିକ ପାଠପଢ଼ି ନ ପାରି ବାହା ହୋଇ ଶାଶୂଘର ଚାଲିଆସିଥିଲା । ଚାକିରୀର ତାଡ଼ନାରେ ଗଗନ ତା' ବାହାଘରକୁ ଆସିପାରି ନ ଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଗୋଟିଏ ଆଲବମ୍ ସହ ନମିତା ଏବଂ ଗଗନର ଦାମ୍ପତ୍ୟ ଜୀବନର ଶୁଭକାମନା କରି ପତ୍ର ଖଣ୍ଡିଏ ପଠାଇଥିଲା ।

ନମିତା ଏବେ ଦୁଇ ସନ୍ତାନର ଜନନୀ । ଦୁଇଟି ପୁତ୍ରକୁ ସେ ଓ ସ୍ୱାମୀ ନରେଶ ଉପଯୁକ୍ତ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରି ଭଲ ମଣିଷ କରିବା ପାଇଁ ସତତ ଚେଷ୍ଟିତ । ଏସନ

ପୂଜାଛୁଟିରେ ଗାଁ'କୁ ଯାଇଥିଲା ନମିତା । ବାପା ବୋଉ କେବେଠୁ ଆରପାରିକୁ ଚାଲିଗଲେଣି । ଭାଇ ଚାକିରି ଖଣ୍ଡିଏ ପାଇ ସୁଦୂର ସହରରେ ରହନ୍ତି । ଘରେ କେବଳ ଅଛି ବିଧବା ପିଉସୀ ନାନୀ, ଯେ କି ବାଳବିଧବା ହୋଇ ବାପଘରକୁ ଆଶ୍ରା କରି ପଡ଼ି ରହିଥିଲା । ନମିତାକୁ ସେ ପିଲାବେଳୁ କୋଳେଇ କାଖେଇ ମଣିଷ କରିଥିଲା । ପିଉସୀ ନାନୀ ଏବେ ଚାରିକୋଡ଼ି ସରିକି ବୟସର ମଣିଷ । ହେଲେ ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ ତାଙ୍କ ମନକୁ ଛୁଇଁପାରି ନାହିଁ । ବାଡ଼ିଟିଏ ଧରି ନଇଁ ନଇଁ ଏ ଘରକୁ ସେ ଘର ବୁଲି ଆସୁଥିବେ । ଚଷମାଟିଏ ଆଖି ନାଇ କି ରାତି କି ଦିନ ଭାଗବତ ପଢ଼ି ଚାଲିଥିବେ । ବାପା ବୋଉଙ୍କୁ ମନେପକାଇ ନମିତା ବହେ କାନ୍ଦିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଗାଁ ମୁଣ୍ଡ ବରଗଛଟି ସେହିପରି ଠିଆହୋଇଛି । ଗାଁ'ର ରୂପରେଖ ଆଧୁନିକତାରେ ବଦଳି ଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ବରଗଛଟି ତା'ର କାୟା ବିସ୍ତାର କରି ସେହିପରି ଠିଆହୋଇଛି । ବରଗଛ ତଳେ ଚାନ୍ଦିନୀ ଉପରେ ବସିଥିବା ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ପାଇଁ ଛୋଟ ମନ୍ଦିରଟିଏ ତିଆରି ହୋଇଛି । ବାର ମାସରେ ସେହିପରି ତେର ପରବରେ ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ମନ୍ଦିରରେ ଭୋଗ ଲାଗୁଛି । ମନ୍ଦିର ପାଖକୁ ଗଲାବେଳେ ଚାନ୍ଦିନୀ ଉପରେ ନଜର ପଡ଼ିଲା ନମିତାର । ଚାନ୍ଦିନୀଟିର ଆୟତନ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଛି । କଡ଼କୁ ଲାଗି ସାଲୁବାଲୁ ହୋଇ ବଢ଼ି ଉଠୁଥିବା ଲାଜକୁଳୀ ଲଟା ଆଉ ନାହିଁ, ଯାହାର ପତ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ଛୁଇଁ ସେ ଓ ଗଗନ ମଜା ଉଠାଉଥିଲେ । ଶୁଣୁଥିଲା ଗଗନ କୁଆଡେ ଏବେ ବି ଅବିବାହିତ । ହେଲେ ତା' ଅବିବାହିତତାକୁ ନେଇ ନମିତା ମନରେ ଅନେକ ଅନେକ ପ୍ରଶ୍ନବାଚୀ । କାରଣ ଖୋଜି ବସିଲେ ମନରେ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଯାଏ ଜିଜ୍ଞାସା । ଜିଜ୍ଞାସା ବଳବ□ର ହେଲେ ମନ ଆନ୍ଦୋଳିତ ହୁଏ । ଭାବନାର ଅଡୁଆ ସୂତା ଭିତରେ ମନ ଛନ୍ଦି ହୋଇଯାଏ । ଦୀର୍ଘଶ୍ୱାସ ପକାଇଲା ନମିତା । ଗଗନଟା ଖରାପ ପିଲ ନୁହେଁ । ତା'ଛଡ଼ା ଗଗନ ପରି ପାତ୍ର ପାଇଁ କ'ଣ କନ୍ୟାର ଅଭାବ । କେଉଁ ଏକ ଭୀଷ୍ମ ଶପଥ ନେଇ ସେ ଆଉ ଅବିବାହିତ ରହିଯାଇନି ତ ! ଏମିତି ଅନେକ ପ୍ରଶ୍ନବାଚୀ ଭିତରୁ ଗୋଟିଏ ବି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉତ୍ତରରେ ସେ ଉପନୀତ ହୋଇପାରୁ ନଥିଲା ।

ପିଲାଦିନର ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କ ଭିତରୁ କେଇଜଣ ପୂଜା ଛୁଟିରେ ମଜା ନେବାପାଇଁ ସ୍ୱାମୀ ଓ ପିଲାମାନଙ୍କ ସହ ଗାଁ'କୁ ବୁଲିଆସିଛନ୍ତି । ସହର ଅପେକ୍ଷା ଗାଁ'ରେ ପୂଜାଛୁଟିରେ ମଜା ବେଶି ନିଆରା । ଜହ୍ନଫୁଲିଆ ସଞ୍ଜ, ଜହ୍ନ ଓଷାର ବେଳ, ଗାଁ ମନ୍ଦିରର ସଞ୍ଜ ଆଳତି, କାଶତଣ୍ଡୀର ହାଟ ସବୁକିଛି ମିଶି ତା' ମନକୁ ଆମୋଦିତ କରିଥିବାବେଳେ ଗଗନର କଥାକୁ ସେ ବେଶି ମନେପକାଉଥିଲା । ବିଶେଷକରି ତା'ର ଅବିବାହିତ ରହିବାର କଥା । ନିଜକୁ କିଛିକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଦୋଷୀ ମନେକଲା ନମିତା । ତା' ପାଇଁ ତ ଆଉ.... । ସଞ୍ଜବେଳେ ଗାଁ' ମୁଣ୍ଡର ବିଲ ଆଡ଼େ ବୁଲିଗଲା ନମିତା । ସେଠି ବିଲ ନାହିଁ କି ପାଳଭୂତ ନାହିଁ । ବିଲର ସବୁଜିମାକୁ ନଷ୍ଟ କରି ସେଠାରେ ଗଢ଼ିଚାଲିଛି ଏକ ବିରାଟ ଶିଳ୍ପ କାରଖାନା । ଗାଁର ଢଙ୍ଗ ହଜିଯାଉଛି ସହରିଆ ସଭ୍ୟତାର ହାୱାରେ । ଏକ ଭାରାକ୍ରାନ୍ତ ମସ୍ତିଷ୍କ ନେଇ ନମିତା ଫେରିଆସୁଥିଲା ଘରକୁ । କାଲି ସକାଳୁ ସେ ଚାଲିଯିବ ତା' ଶାଶୂ ଘରକୁ । ସଞ୍ଜ ନଇଁ ଆସି ଧୀରେ ଧୀରେ ରାତି ଆସିବାକୁ ବସିଲାଣି । ବରଗଛ ତଳେ ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ମନ୍ଦିରରେ ଶଙ୍ଖ, ଘଣ୍ଟାର ଶବ୍ଦ ସଞ୍ଜ ଆଳତିର ବେଳ । କୋଟି ପ୍ରଣାମ ଜଣାଇଲା ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ପାଦ ତଳେ । ବରଗଛ ଅଛି, ହେଲେ ସେ ଦିନ ହଜିଯାଇଛି ବିସ୍ମୃତିର ଗର୍ଭରେ । ପାଳଭୂତ ନାହିଁ କି ବିଲ ନାହିଁ, ସବୁକିଛି ତା' ପାଇଁ ଆଜି ହୋଇଯାଇଛି ଅଫେରା ଅତୀତ ।

ବରଗାଁ, ଆସ୍କା, ଗଞ୍ଜାମ

ନିରାଶ୍ରୟ ମାଂ ଜଗଦୀଶ ରକ୍ଷ

ବିପଦ ଭଞ୍ଜନ ମିଶ୍ର

ବାହାଘର ମାତ୍ର ଗୋଟିଏ ବର୍ଷ ପୂରିନି, କୋଳରେ ଗୋଟିଏ ଛୁଆ । ବେକାରୀ ଜୀବନରେ ନା ଅଛି ଆନନ୍ଦ, ନା ଅଛି ଉଲ୍ଲାସ । ସବୁବେଳେ କିଛି ନା କିଛି ଅଭାବ । ତେଲ ଲୁଣର ସଂସାରକୁ ଭରଣା କରିବା ବଡ଼ କଷ୍ଟ । ତା'ପରେ ଆଜି ପିଲାକୁ କାଶ ତ କାଲି ଝାଡ଼ା । ବେଢ଼ି ଉପରେ କୋରଡ଼ା ପରି ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବଙ୍କ ଜଞ୍ଜାଳ ବି ଦିନକୁ ଦିନ ବଢ଼ିବାରେ ଲାଗିଛି । ବେଳେବେଳେ ଦୟାନନ୍ଦବାବୁଙ୍କ ମନ କହୁଛି ଘରଛାଡ଼ି କୁଆଡ଼େ ପଳାଇବେ । ବିଦେଶରେ ରହି କିଛି ରୋଜଗାର କରିବେ। ଘରେ ବସିଲେ ତ ପେଟଟା ଆପେ ଆପେ ପୂରିଯିବନି, ହେଲେ ସଂସାର ଶିକୁଳିଟା ସବୁବେଳେ ପଛରୁ ଟାଣି ଧରୁଛି । ମନେପଡୁଛି ରୋଗିଣୀ ମା'ର କାନ୍ଦ କାନ୍ଦ ମୁହଁ, "ମୁଁ ଆଉ ବେଶୀଦିନ ବଞ୍ଚିବିନିରେ" । ଅସହାୟ ବାପାର ଲୁହ ଛଳଛଳ ଆଖି, ଟିକି ପିଲାର ନାଲି ଓଠର ନାଲି ଟୁକୁଟୁକୁ ହସ, ଆଉ ରାହାଧରି କାନ୍ଦ, ସର୍ବୋପରି ସହଧର୍ମିଣୀଙ୍କ କ୍ରୋଧ ଓ ଅଭିମାନଭରା ଚାହାଣି । କ'ଣ କରିବେ ସେ କିଛି ଭାବିପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଅଟକିଯାଆନ୍ତି ସମାଜର ଦୋଛକି ରାସ୍ତାରେ, ନୀରବ ଓ ନିଶ୍ଚଳ ହୋଇ । ସ୍ଥାଣୁ ପାଲଟିଯାଏ ତାଙ୍କ ପୁରୁଷତ୍ୱ କାନ ଶୁଣେ, ସାହିପଡ଼ିଶା, ସାଙ୍ଗସାଥୀଙ୍କ ବିଦ୍ରୂପ । ସହିବାକୁ ପଡ଼େ ନିନ୍ଦା, ଗାଳି, ଅପମାନ ଭର୍ତ୍ସନା ସବୁକିଛି ଠିକ୍ ବଡ଼ ଦେଉଳର ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ପରି ନିଜର ଅସହାୟତାକୁ ଦେଖେଇ । ମନକୁ ବୁଝାଇବାକୁ ହୁଏ, "କେତେଦିନକୁ ମନ ବାନ୍ଧିଛୁ ଆ□" ଗୀତ ଶୁଣାଇ ଅଶାନ୍ତ ମନକୁ ଶାନ୍ତ କରିବାକୁ ପଡ଼େ କୋଳରେ କୋଳେଇ ନେଇ.....

ହେଲେ କେତେଦିନ, କେତେଦିନ ଏଇମିତି ଅଜଣା ନାଟକର ସୂତ୍ରଧର ହେବାକୁ ହେବ ? କେତେ ଆଉ ଛାତିକୁ ପଥର କରି ଗାଳିଗୁଲଜ, ନିନ୍ଦା ଅପମାନକୁ ଚନ୍ଦନ ପରି ଦେହରେ ବୋଳି ହେବ ସେ । ଜଗନ୍ନାଥ ସିନା କାଠରେ ଗଢ଼ା, ମନ ବୋଲି ତା'ର ସିନା କିଛି ନାହିଁ, ହେଲେ ଇଏ ପରା ମଣିଷ, ଶରୀରଟା ପରା ରକତ ମାଂସରେ ତିଆରି । ପାଞ୍ଚ ମନ ପଚିଶ ପ୍ରକୃତି ପରା ତା' ଭିତରେ ବସା ବାନ୍ଧିଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କୁ କେମିତି ବଶ କରିବ । ବେଳେବେଳେ ସେ ଅସ୍ଥିର ହୋଇଉଠେ । ବୋଲମାନେନା ତା'ର ବୋଲକରା ମନଟା । ଉତ୍ତେଜିତ ମନକୁ ବୋଧ ଦେବାକୁ ଯାଇ ଉପରକୁ ଉଠି ଯାଆନ୍ତି ସୀମାହୀନ ଭାବରେ ତାର ହାତ ଦୁଇଟା । ସୃଷ୍ଟିକରି ବସନ୍ତି ବହୁ ଅଭାବନୀୟ ଘଟଣା ଅଶାନ୍ତ ବାତାବରଣ । ଶେଷରେ ପ୍ରଶମିତ ହୁଏ ମନର ବାଡ଼ବାଗ୍ନି, ଶାନ୍ତ ପଡ଼େ ବାତାବରଣ । ହେଲେ ଧୀରେ ଧୀରେ ହଜିଯାଏ ମନରୁ ମଧୁରତା, ବିଶ୍ୱାସ ବଳିପଡ଼ନ୍ତି କେତେକ ଆସବାବପତ୍ର

କିନ୍ତୁ ! ଆଜିର ଘଟଣା, ସବୁଦିନ ଠାରୁ ଥିଲା ଅଲଗା । ଆଜିର ସକାଳ ଏକ ଭିନ୍ନ ସକାଳ ଥିଲା । ଆଜିର ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟ କିରଣ ନ ଥିଲା ନରମ, କି

ସୁଖଦାୟକ, ଯଦିବା ଏହା ଥିଲା ନୂଆବର୍ଷର ନୂଆଦିନ । ଗତ ରାତିରୁ ସ୍ତ୍ରୀର ଜିଦ୍ ସେ ତାଙ୍କ ଘରକୁ ଯିବ । ହେଲେ ଭୋର୍‌ରୁ ଉଠି ଦେଖିଲାବେଳକୁ ମା'ଙ୍କର ଦେହ ଭୀଷଣ ଖରାପ । ନିଆଁରେ ପାଣି ପଡ଼ିଲା ପରି ସବୁ ସରାଗ ତାଙ୍କର ମରିଗଲା । ହସହସ ମୁହଁରେ ତାଙ୍କର ଫୁଟିଉଠିଲା ଅହେତୁକ କ୍ରୋଧ । ବଦଳିଗଲା ତାଙ୍କର ରଙ୍ଗଗୋଲାପୀ ଚେହେରା, ସତେଯେମିତି ସେ ପାଲଟିଗଲେ କରୁଣାମୟୀ ଦୁର୍ଗାରୁ ପ୍ରଳୟଙ୍କରୀ ଚଣ୍ଡୀ । ତାଙ୍କ ମୁହଁରୁ ଅନର୍ଗଳ ବାହାରିଲା ଗାଳି ଆଉ ଭର୍ତ୍ସନା । ଫୋପଡ଼ା ଚାଲିଲା ଘରକରଣା ଜିନିଷସବୁ ଯାଡେ ସ୍ୟାଡେ । କେତେ ଯେ ଭାଙ୍ଗିଲା ତା'ର କିଛି ହିସାବ ବି ରହିଲାନି । ଠିକ୍ ଏହି ସମୟରେ ଛୋଟ ଛୁଆଟା ବିଛଣାରୁ ଉଠି କାନ୍ଦିବା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲା । ଖୁବ୍ ଜୋର୍‌ରେ ରାଗ ଜର୍ଜର ହୋଇ ହାତରେ ଧରିଥିବା ନିଆଁଖୁଣ୍ଟାଟା ଧରି ଘର ଭିତରକୁ ଚାଲିଗଲେ ଘରଣୀ ଦେବୀ । କାଳେ କିଛି ଅଘଟଣ ଘଟିବ ଭାବି ତାଙ୍କ ପଛେ ପଛେ ଘର ଭିତରକୁ ପଶିଗଲେ ବାପା 'ଦେ ପିଲାଟାକୁ ମୋତେ ଦେ କହି' । କିନ୍ତୁ ଘରଣୀଙ୍କ ରାଗ ଥିଲା ପଞ୍ଚମରେ । ସେ କାହାରି କଥା ଶୁଣିବା ଅବସ୍ଥାରେ ନଥଲେ । ସେ କହି ଚାଲିଥିଲେ କାହାରି ଦରକାର ନାହିଁ । ରଖ ହୋ, ତୁମର ଶୃଙ୍ଖଳା ସୁହାଗ । ମୋ କଥା ମୁଁ ବୁଝୁଛି । ତା'ପରେ ଶ୍ୱଶୁର ଓ ବୋହୂଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବାକ୍‌ବିତଣ୍ଡା । ବାପା ଯଦିଓ ଧୀରେ ସୁସ୍ଥେ କଥା କହୁଥିଲେ, ଘରଣୀଙ୍କ ପାଟି ଥିଲା ଉଚ୍ଚମାନର ଓ ସୀମା ବାହାରର । ସେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଶୁଣାଇଲା ଭଳି କହୁଥିଲେ, ହଁ, ମୋରି ବେଳକୁ ସମସ୍ତଙ୍କର ସବୁ ରୋଗବୈରାଗ । ମୁଁ ଯେମିତି କୁଆଡ଼ୁ ଉଡ଼ିଆସିଛି । ହଁ, ତମର ଆଉ କେଉଁ ବଡ଼ ଘର କି, ମୋତେ କହିବ । ମୋ' ପିଲାକୁ ମୁଁ ମାରିଲି ବା ପିଟିଲି ତମର କ'ଣ ଗଲା ? ତୁମ ବଡ଼ପଣ ତୁମ ପାଖରେ । ରଖ ହୋ ! ବହୁତ ହୋଇଗଲା । ଏଠି ଆଉ ଚଳିହେବନି । ସମସ୍ତଙ୍କ ନାଲି ଆଖି ମୋ ଉପରେ, ମୁଁ କାହିଁକି କାହାକୁ ଡରିବି । ମୋର ବି ତ ଆତ୍ମସମ୍ମାନ ଅଛି । ଆସ ତ କିଏ ମୋ ପାଖକୁ । ମୁଁ କାହାରିକୁ ଆଜି ଛାଡ଼ିବିନି । ଏମିତି ଅନେକ ଅନେକ । ବଂଶ ପରମ୍ପରା ଠୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଶିକ୍ଷାଦୀକ୍ଷା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ.. । ଶେଷରେ ବାପା କହିଲେ, ହଉ କ'ଣ କରୁଛୁ କର । ଛୁଆଟା ଖାଲି ତମର, ଆଉ ଏ ଘରଦ୍ୱାର, ଥରେ ଭାବିକରି ଦେଖ । କ'ଣ ହେଲା ? ମୁଁ ଭାବିବି କାହିଁକି ବା ଏ ଘର ରହିଲା କେତେ ଗଲା କେତେ ? ମୁଁ କହୁଛି ମୋ ପାଖକୁ ଚାଲିଯାଅ, ନ ହେଲେ....। ନ ହେଲେ ଆଉ କ'ଣ କରିବୁ ? କ'ଣ ଆଉ ଅଛି । ଏ ଘରର ମାନ ଇଜ୍ଜତ ସବୁ ତ ଗଲା । ଆଉ ଅଛି କ'ଣ ? ଦେଖା କ'ଣ ଦେଖାଇବୁ । ମୁଁ ଏଇଠି ବସିଲି । ବୋଧହୁଏ ବାପା ପିଲାଟାକୁ ଟାଣିଆଣିଲେ କି କ'ଣ ପିଲାଟି ଜୋର୍‌ରେ କାନ୍ଦିଉଠିଲା । ବାହାରେ ଆଉ ସମ୍ଭାଳି ହୋଇ ରହିପାରିଲେନି ଦୟାନନ୍ଦବାବୁ । ଭିତରକୁ ପଶିଗଲେ । ଆଉ ଭିତରେ ଯାହା ଦେଖିଲେ ତାଙ୍କ ପାଟିରୁ କୌଣସି କଥା ପଦେ ବି ବାହାରିଲାନି । ସେ ନିର୍ବାକ୍ ପାଲଟିଗଲେ ।

ହଠାତ୍ ମୋବାଇଲ ବାଜିଉଠିଲା 'ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଗୋବିନ୍ଦ ହରେ ମୁରାରେ' । ଆଉ ତାଙ୍କ ପାଟିରୁ ବାହାରିଆସିଲା ନିରାଶ୍ରୟ ମାଂ ଜଗଦୀଶ ରକ୍ଷ ।

ତେଲେଙ୍ଗାପେଣ୍ଠ, କଟକ

ଭଙ୍ଗାମନ

ସୁଭାଷ ଚନ୍ଦ୍ର ଦାଶ

ଅଗଷ୍ଟ ୧୫ ତାରିଖ । ପୂର୍ବାହ୍ନ ଦଶଟା । ଜଣେ ଯୁବକ ଦୁଇଟି ବ୍ୟାଗ୍ ଧରି ପହଞ୍ଚିଲା ତହସିଲଦାରଙ୍କ କ୍ୱାର୍ଟରରେ। ଡାକିଲା ମାଆ । କବାଟ ଖୋଲ । ଅନୁପମା ଦେବୀ କବାଟ ଖୋଲିଲେ । ଯୁବକଟି ନମସ୍କାର ହୋଇ କହିଲା, ସାର୍ ପତାକା ଉତ୍ତୋଳନ କାର୍ଯ୍ୟସାରି ମନୋହରପୁର ଗଲେ । ସେଠାରେ ଏକ ସାହିତ୍ୟ ସଂସଦ ଉଦ୍‌ଘାଟନ କରିବେ । ଫେରିବାବେଳକୁ ରାତି ହେବ । ମୋତେ କହିଥିଲେ - ମାଛ, ପରିବା ପାଇଁ । ପୂର୍ବରୁ ଯବକଟି କେତେଥର ପରିବା ଦେଇଯାଇଛି । ଅନୁପମା ଦେବୀ ଯୁବକ ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହୋଇଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ମନରେ କେବେ ଦ୍ୱିରୁକ୍ତି ଭାବ ଆସିନାହିଁ । ହେଲେ କେଜାଣି କାହିଁକି ଆଜି ଯୁବକ ଜଣକ ତାଙ୍କୁ ନୂଆପରି ଲାଗୁଛି । ସେ ନିର୍ନିମେଷ ନୟନରେ ତା'ର ରୂପର ତୁଳନା କରୁଥାନ୍ତି । ସତରେ, ଦୁନିଆରେ ପୁଣି ଏପରି ଶାନ୍ତ, ସରଳ କମନୀୟ କାନ୍ତି ପୁରୁଷ ଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଯୁବକର ପୁନଃ ନମସ୍କାର ଶୁଣି ପ୍ରକୃତିସ୍ଥ ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ହସିଦେଇ କହିଲେ ଆରେ ନା, ନା । ମୁଁ ତ ବୟସରେ ତୁମଠାରୁ ସାନ ହେବି । ମୋତେ ମାଆ ନ ଡାକି ମ୍ୟାଡାମ୍ ଡାକିଲେ ଚଳିବ । କିନ୍ତୁ ତୁମେ.... । ଯୁବକ ଜଣକ କହିଲା, ମୁଁ ଜଣେ ଅଧସ୍ତନ କର୍ମଚାରୀ । ଓ.ଏଲ୍.ଆର୍., ସେକ୍‌ସନ୍‌ରେ କାମ କରେ । ମୋ'କାମକୁ ସାର୍, ଟିକେ ପସନ୍ଦ କରନ୍ତି ତ ସେଥିପାଇଁ ସାର୍ ମୋତେ ଟିକେ ବେଶି ଖୋଜନ୍ତି । ଅନୁପମା ଦେବୀ ପଚାରିଲେ, ତୁମ ନାମ କ'ଣ ? ଯୁବକଟି ଉତ୍ତରଦେଲା, ମୋ ନାମ ଅତନୁ । ଅତନୁ ମହାପାତ୍ର । ଅନୁପମା ଦେବୀ କହିଲେ - ଲେଖକ ଅତନୁ ମହାପାତ୍ର ନୁହେଁ ତ ? ଯିଏ 'ଭଙ୍ଗା ଆଇନା' କବିତା ବହିର ରଚୟିତା । ଯୁବକଟି

ସ୍ମିତହସି କହିଲା - ହଁ, ମ୍ୟାଡାମ୍, ମୁଁ ସେହି ହତଭାଗ୍ୟ ଲେଖକ ଅତନୁ ମହାପାତ୍ର । ନିକଟରେ ମୋର ଆଉ ଏକ ସଂକଳନ ପ୍ରକାଶ ପାଇବାକୁ ଯାଉଛି । ଅନୁପମା ଦେବୀ କହିଲେ ଯାହାହେଉ, ମୁଁ ଆଜି ଆପଣଙ୍କ ପରିଚୟ ପାଇ ବହୁତ ଖୁସି । ଆପଣଙ୍କ 'ମଉଳା ଫୁଲ' କବିତାଟି ଖୁବ୍ ହୃଦୟସ୍ପର୍ଶୀ । ସେ କବିତାଟି ମୋତେ ଭାରି ଭଲ ଲାଗେ । ତେବେ ପରେ କଥା ହେବା । ଭିତରକୁ ଆସ । ଅନୁପମା ଦେବୀ ଭିତରକୁ ଚାଲିଗଲେ । ପଛେ ପଛେ ବ୍ୟାଗ୍ ଧରି ଅତନୁବାବୁ ଗଲେ । ଅନୁପମା ଦେବୀ କହିଲେ, ତୁମେ ବସ, ମୁଁ ରୋଷେଇ କରିବି । ଖାଇସାରି ଯିବ । ବାବୁ ତ ନାହାନ୍ତି । ଏ ସବୁ ମାଛ ଖାଇବ କିଏ ? ମୁଁ କ'ଣ ଏକା ଖାଇବି ? ଅତନୁବାବୁ ଏପରି ଅଯାଚିତ ସ୍ନେହକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିପାରିଲେ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଯାହା ବି ହେଲେ ତହସିଲଦାରଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ । ତେଣୁ ମନରେ ଭୟ ରହିବା ସ୍ୱାଭାବିକ୍ । ଅନୁପମା ରୋଷେଇ କରିବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ । ଅତନୁବାବୁ ଭାବନାରେ ବ୍ୟସ୍ତ । ଅନୁପମା ଦେବୀଙ୍କ ଭୁବନମୋହିନୀ ରୂପରେ ବିହ୍ୱଳ ହୋଇ କେଉଁ ଏକ ସପନ ରାଇଜରେ ଘୂରି ବୁଲୁଥିଲେ ମନ ପକ୍ଷିରାଜ ଘୋଡ଼ା ଚଢ଼ି । ସତରେ କବିବର ରାଧାନାଥ କ'ଣ ଅନୁପମା ଦେବୀଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ଚନ୍ଦ୍ରଭାଗା କାବ୍ୟର କାବ୍ୟ ନାୟିକା ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ଜନ ଜନ ହରିରୀ ଆଖିକୁ ଗୋଲାପୀ ଓଠର ମଲ୍ଲୀଫୁଲିଆ ହସ ବେଶ୍ ମାନୁଛି ତାଙ୍କର ରୂପା ଥାଳିଆ ମୁହଁକୁ । ଚାଲିଲାବେଳେ ତାଙ୍କର ଢଳ ଢଳ ସୁଢଳ କୁଚ ଯୁଗଳର ଆକର୍ଷଣକୁ ଏକମାତ୍ର କବିସମ୍ରାଟ ଭଞ୍ଜ ଉପମା ଦେଇପାରିଥାନ୍ତେ । ପୁରାଣ ବର୍ଣ୍ଣିତ, ରମ୍ଭା, ମେନକା, ଉର୍ବଶୀଠାରୁ ଅଧିକ ସୁନ୍ଦରୀ ମଧ୍ୟ । ରୂପ ସାଙ୍ଗକୁ ନାମଟି ମଧ୍ୟ ଯୁକ୍ତିସଙ୍ଗତ । ଅତନୁବାବୁ ମନେ ମନେ ଭାବୁଥାନ୍ତି, ଏପରି ଅପରୂପା ଅନିଦ୍ୟ ସୁନ୍ଦରୀ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷିତା କୋଟିପତିର କନ୍ୟା ସାରଙ୍କୁ ପସନ୍ଦ କଲେ କେମିତି ? କାରଣ ଅମିୟବାବୁ ଥିଲେ ରଙ୍ଗରେ କଳା, ଦୁର୍ବଳ, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ବିଶେଷ ଧନୀଘର ମଧ୍ୟ ନୁହେଁ ।

ଖାଇସାରିବା ପରେ ଅନୁପମା ଦେବୀ କହିଲେ, ତୁମେ ଟିକେ ରେଷ୍ଟ୍ ନିଅ । ମୁଁ ଖାଇସାରିଲେ ତୁମକୁ କେତୋଟି କଥା ପଚାରିବି । ଖରାବେଳରେ କାହିଁକି ଯିବ ? ବାବୁଙ୍କୁ ଭୟ କରୁଛ କି ? ତୁମେ ତ କହୁଛ ବାବୁ ସନ୍ଧ୍ୟାକୁ ଆସିବେ । ତା'ପରେ ତୁମେ ସେହି ଭଙ୍ଗା ଅଇନାର ଲେଖକ ବୋଲି ଜାଣିଲେ ବାବୁ ବହୁତ ଖୁସି ହେବେ । ସେ ତୁମ କବିତାକୁ ଖୁବ୍ ପ୍ରଶଂସା କରନ୍ତି । ଅତନୁବାବୁ ବାଧ୍ୟ ଶିଶୁଟି ପରି ରହିଲେ । ଅନୁପମା ଦେବୀ ଖାଇସାରି ଅତନୁବାବୁଙ୍କ ପାଖକୁ ଗଲେ । ସେତେବେଳକୁ ଅତନୁବାବୁ ଆଖିବୁଜି କେବଳ ଅନୁପମା ଦେବୀଙ୍କ ରୂପକୁ ଭାବି ହେଉଥାନ୍ତି । ତାଙ୍କର ପୁରୁଷ ମନଟା କୁହୁଳି ଉଠୁଥାଏ । ଖଟ ଉପରେ ବସିପଡ଼ିଲେ ଅନୁପମା ଦେବୀ । ଦେଖିଲେ ଅତନୁବାବୁ ଶୋଇପଡ଼ିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଏକ ଅସମାପ୍ତ ସଦ୍ୟ ରଚିତ କବିତା ଓ କଲମଟି ପଡ଼ିଛି । ଅନୁପମା ଦେବୀ କୌତୁହଳରେ କବିତାଟି ପଢ଼ିଲେ । କବିତାଟି ଠିକ୍ ତାଙ୍କରି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଲେଖା ହେଲାପରି ଅନୁଭବ କଲେ । ସେ ହସିଦେଇ କହିଲେ - କ'ଣ ନିଦରେ ଶୋଇପଡ଼ିଛ ? ଅତନୁବାବୁ ଉଠିପଡ଼ି କହିଲେ, ହଁ, ଟିକେ ନିଦ ହୋଇଯାଇଥିଲା । କ'ଣ ପଚାରିବେ ବୋଲି କହୁଥିଲେ - ପଚାରନ୍ତୁ । ଅନୁପମା ଦେବୀ କହିଲେ, ଆପଣ କୁହନ୍ତୁ ତ - ଜଣେ ନାରୀ ତା'ର ସ୍ୱାମୀଠାରୁ ଯଦି ସ୍ତ୍ରୀର ନ୍ୟାଯ୍ୟ ଅଧିକାର ନପାଏ ତା'ହେଲେ କ'ଣ ଚୋପାଏ ସିନ୍ଦୂର, ଦିପଟ ଶଙ୍ଖାକୁ ପାଥେୟ କରି ତା'ର ନାରୀ ଜୀବନକୁ ସାର୍ଥକ କରିପାରିବ ? ବିବାହ ବାସୀରୁ ସ୍ୱାମୀ ସୁଖରୁ ବଞ୍ଚିତା ଜଣେ ନାରୀ କ'ଣ କହି ତା'ର ଯୌବନକୁ ସାନ୍ତ୍ୱନା ଦେବ । ତା'ନାରୀ

ଜୀବନର ପୂର୍ଣ୍ଣତା ଆସିବ କିପରି ? ତା'ଦେହ ଆଉ ମନର ଭୋକ ପ୍ରଶମିତ ହେବ କିପରି ? ସେ ଜଣେ କୁଆଁରୀ କନ୍ୟା ବୋଲି ଏ ସମାଜ କ'ଣ ତାକୁ ସ୍ୱୀକୃତି ଦେବ ? ଅତନୁବାବୁ ମନ୍ତ୍ରମୁଗ୍ଧ ପରି ଶୁଣୁଥାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ କଥାର କିଛି ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ବୁଝିପାରୁ ନଥାନ୍ତି । ଅନୁପମା ଦେବୀ ଲୁହପୋଛି କହିଲେ –

ସେଦିନ ଥିଲା ମୋର ବାସର ରାତି । ଯେଉଁ ରାତ୍ରିଟି ସବୁ ନାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଜୀବନରେ ଥରୁଟିଏ ପାଇଁ ଆସେ । ଯେଉଁ ରାତ୍ରିଟି ପ୍ରତ୍ୟେକ ନାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ସ୍ମୃତିର ରାତ୍ରି ହୋଇ ରହିଯାଏ - ଜୀବନର ଶେଷରାତ୍ରି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ । ଯେଉଁ ରାତ୍ରି ପାଇଁ ଯୌବନ ଆରମ୍ଭରୁ ନାରୀ ଦେଖିଥାଏ ଅନେକ ଆଶା, ଆକାଙ୍କ୍ଷାରେ ସୁନେଲି ସ୍ୱପ୍ନ । ସେହି ରାତ୍ରିର ଆଗମନକୁ ଅପେକ୍ଷା କରି ବସିଥାଏ ମୁଁ ମୋ' ଶାଶୁଘରେ ବେଡ୍ ରୁମ୍‌ରେ କେତେଜଣ ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବ ଝିଅଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ । ନଣନ୍ଦ, ଭାଉଜର ସଂପର୍କ ନେଇ ସେମାନେ କେତେ ଥଟ୍ଟାମଜ୍ଜା କରୁଥା'ନ୍ତି । ଚତୁର୍ଥୀ ପିଣ୍ଡ ପକାଇବାକୁ ଆସି ନ ଥାଏ ପୁରୋହିତ । ସମୟ ଅପରାହ୍ନ ଚାରିଟା ହେବ । ହଠାତ୍ ଦାଣ୍ଡରେ ପାଟି ଶୁଭିଲା । ଜାଣିଲି ମୋର ସ୍ୱାମୀ ବଜାରରୁ ଆସୁଥିବା ବାଟରେ ମୋଟର ସାଇକେଲ୍ ଆକ୍ସିଡେଣ୍ଟ ହୋଇଛନ୍ତି । ତାଙ୍କୁ ମେଡ଼ିକାଲ ନେଇଯାଇଛନ୍ତି । ଘର ଲୋକମାନେ କନ୍ଦାକଟା କରି ମେଡ଼ିକାଲ ଦଉଡ଼ିଲେ । ମୋ' ବାସର ରାତିଟା ବାସୀ ହୋଇଗଲା ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ମଧ୍ୟରେ । ଭଙ୍ଗାମନ ନେଇ ଅପେକ୍ଷା କରିଲି ସ୍ୱାମୀଙ୍କର ଫେରିବା ବାଟକୁ । ଇତିମଧ୍ୟରେ ବିତିଗଲା ଚାରୋଟି ଦିନ । ଅଷ୍ଟମଙ୍ଗଳା ଦିନ ମୋର ସ୍ୱାମୀ ଆରୋଗ୍ୟ ହୋଇ ଫେରିଲେ ମେଡ଼ିକାଲରୁ । ସେଦିନ ହେବ ମୋର ବାସର ରାତି । ବହୁ ଆକାଙ୍କ୍ଷାର ମନ ନେଇ ସ୍ୱାମୀଙ୍କର ଉପସ୍ଥିତି ପ୍ରତୀକ୍ଷାରେ ପଲଙ୍କରେ ବସି ନୀଳ ଜିରୋ ଲାଇଟ୍‌କୁ ଚାହିଁଥାଏ । ମନରେ ଅସରନ୍ତି ଭାବନା । ଦୁଇଟି ଦେହର ମିଳନରେ ମୋର ଭଙ୍ଗାମନଟି ଯୋଡ଼ି ହୋଇଯିବ, ଆଶା ବୈତରଣୀରେ ଖୁସିର ଉର୍ମି ଦୋଳି ଖେଳୁଥାଏ । ଘର ଭିତରକୁ ପ୍ରବେଶ କଲେ ମୋର ଇହକାଳ, ପରକାଳର ମୁକ୍ତିଦାତା ସ୍ୱାମୀ ଦେବତା ତହସିଲଦାର ଅମିୟ ପଟ୍ଟନାୟକ । ଆଖିରେ ଲୁହ, ଛାତିରେ କୋହ ଭରି ଠିଆହୋଇ ମୋତେ ଅନାଇଁ ରହିଲେ । ତାଙ୍କର ଦୁଇ ଆଖିରୁ ଟପ୍‌ଟପ୍ ଲୋତକ ଝରିପଡୁଥାଏ । ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଣାମ କରି ହାତ ଧରି ନେଇ ପଲଙ୍କରେ ବସାଇଲି । ମନରେ ଅନେକ ପ୍ରଶ୍ନ । ସେ କିନ୍ତୁ ମୋ' ହାତଧରି ପିଲାଙ୍କ ପରି କଇଁ କଇଁ ହୋଇ କାନ୍ଦିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଅନେକ ସାନ୍ତ୍ୱନା ଦେବାପରେ ତାଙ୍କ କଥାରୁ ଜାଣିଲି ଯେ, ଦୁର୍ଘଟଣାରେ ସେ ବାପା ହେବାର କ୍ଷମତା ହରାଇଛନ୍ତି । ସତରେ ଅତନୁବାବୁ ! ମୋର ଭଙ୍ଗାମନଟି ପୁଣି ଭାଙ୍ଗି ଟୁକୁରା ଟୁକୁରା ହୋଇଗଲା । ବାସର ରତିଟି ପାହିଗଲା କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ଦୁଇଜଣଙ୍କର । ଇତିମଧ୍ୟରେ ଦୁଇ ବର୍ଷ ବିତିଗଲାଣି । ଆମେ କେବଳ ସାନ୍ତ୍ୱନା ଦେଇ ବଞ୍ଚିରହିଛୁ । ତାଙ୍କୁ ଡିଭୋର୍ସ ଦେବାକୁ ସେ ମୋତେ ଅନେକବାର ବୁଝାଇଛନ୍ତି । ମୁଁ କିନ୍ତୁ ରାଜି ହୋଇନାହିଁ । ଅନୁପମା ଦେବୀ ଲୁହ ପୋଛିଲେ । ଅତନୁବାବୁ କହିଲେ, ମ୍ୟାଡାମ୍ ! କ'ଣ କହି ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ସାନ୍ତ୍ୱନା ଦେବି, କ'ଣ କଲେ ଆପଣଙ୍କ ଦୁଃଖ ଲାଘବ ହେବ, ମୁଁ କିଛି ଭାବିପାରୁନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଏତିକି କହିବି – ଦୃଢ଼ ମନୋବଳ ନେଇ ଆପଣ ବଞ୍ଚି ରୁହନ୍ତୁ । ସମୟ ବଳବାନ୍ । ଈଶ୍ୱର ଚାହିଁଲେ ଆପଣଙ୍କ ଭଙ୍ଗାମନ ପୁଣି ଯୋଡ଼ି ହୋଇଯିବ । ସବୁକିଛି ସମୟ ହାତରେ ଛାଡ଼ିଦିଅନ୍ତୁ । ଏବେ ମୁଁ ଆସୁଛି ମ୍ୟାଡାମ୍ । କ୍ଷମା କରିବେ । ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ କିଛି ସାହାଯ୍ୟ

କରିପାରୁନି । ନମସ୍କାର । ଅତନୁବାବୁ ଚାଲିଗଲେ । ତାଙ୍କର ଯିବା ପଥକୁ ଚାହିଁ ରହିଥାନ୍ତି ଅନୁପମା ଦେବୀ । କିଛି ଭାବୁଥିଲେ ମନରେ ।

ସେହି ଦିନଠାରୁ ଅତନୁବାବୁ ସମୟେ ସମୟେ କୌଣସି କାମରେ ଆଳ ଦେଖାଇ ଅନୁପମା ଦେବୀଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଆନ୍ତି । ବେଶ୍ କିଛି ସମୟ ହସଖୁସିରେ ବିତିଯାଏ । କିନ୍ତୁ ଅତନୁବାବୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରନ୍ତି, ଅନୁପମା ଦେବୀ ଦିନକୁଦିନ ତାଙ୍କର ନିକଟତମ ହେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛନ୍ତି । ହଠାତ୍ ଦିନେ ଛୁଟି ନେଇ ଅତନୁବାବୁ ଗାଁ'କୁ ଚାଲିଗଲେ । ଆଉ ଫେରିଲେ ନାହିଁ । କିଛିଦିନ ପରେ ଅନୁପମା ଦେବୀ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ, ଅତନୁବାବୁ ଚାକିରିରୁ ଇସ୍ତଫା ଦେଇଛନ୍ତି । ଦୁଃଖ ମନରେ ଭାବିବାକୁ ଲାଗିଲେ – ଅତନୁବାବୁ ଚାକିରି ଛାଡ଼ିବାର କାରଣ ସେ ନୁହଁନ୍ତି ତ ?

ମନୋହରପୁର ତହସିଲ । ଆଜି ସମସ୍ତ ବିଭାଗର କର୍ମଚାରୀମାନେ ଚଳଚଞ୍ଚଳ, ଅସ୍ତବ୍ୟସ୍ତ । ନୂଆ ତହସିଲଦାର ଜଏନ୍ କରିବେ । ସେ ପୁଣି ଜଣେ ମହିଳା । ଅପରାହ୍ନ ଚାରିଟା । ଗେଟ୍ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲା ତହସିଲଦାରଙ୍କ ଗାଡ଼ି । ସମସ୍ତ କର୍ମଚାରୀ ଉଠିଆସି ଅଭିବାଦନ ଜଣାଇଲେ ନୂଆ ତହସିଲଦାରଙ୍କୁ । ତା'ପରେ ବୃଦ୍ଧ ହେଡ୍ କିରାଣି (ବଡ଼ବାବୁ) ତାଙ୍କୁ ସଙ୍ଗରେ ନେଇଗଲେ କ୍ୱାର୍ଟରକୁ । ଅଫିସ୍ ପିଅନ ଜିନିଷପତ୍ର ରଖିଦେଇ ଚାଲିଗଲା । ଅଫିସ୍‌ଛୁଟି ପରେ ହେଡ୍ କିରାଣି ବୃଦ୍ଧ ଅନିମେଶ ବାବୁ ଯାଇ ତହସିଲଦାର ଅନୁପମା ଦେବୀଙ୍କୁ କହିଲେ, ସାର୍ ! ଆପଣ ମୋର ଉପର ଅଫିସର ହେଲେ ବି ମୋ' ଝିଅ ବୟସର । ମାଉସୀ କହିଛି, ଆପଣ ଆଜି ଆମ ବସାରେ ଗଣ୍ଡେ ଖାଇଦେବେ । କାଲିଠାରୁ ଆପଣ ଆପଣଙ୍କ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବେ । ଅନୁପମା ଦେବୀ କହିଲେ – ମଉସା ! ଆଜି କାହିଁକି, ମୁଁ ସବୁଦିନ ଆପଣଙ୍କ ବସାରେ ଖାଇବି । ମୁଁ ମଧ ମାଉସୀଙ୍କୁ ରୋଷେଇରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବି । ରାତି ଦଶଟା । ଅନିମେଶବାବୁ ଓ ଅନୁପମା ଦେବୀ ଖାଇସାରି ବାରଣ୍ଡାରେ ବସି କଥା ଆରମ୍ଭ କଲେ । ଅନିମେଶବାବୁ ପଚାରିଲେ, ମାଆ ! ତୁମର ଶାଶୂଘର ଆଉ ବାପଘର କଥା କିଛି କହିଲନି ତ ? ଏହାଶୁଣି ଅନୁପମା ଦେବୀ କହିଲେ, ମଉସା ! ଏ ଦୁନିଆରେ ମୋର ନିଜର ବୋଲି କେହି ନାହିଁ । ବାପା ବୋଉ ଦୁଇବର୍ଷ ହେଲା ଆରପାରିକୁ ଗଲେଣି । ଭାଇଭାଉଜ ଆମେରିକାରେ ସ୍ଥାୟୀ ବାସିନ୍ଦା ହୋଇ ରହିଗଲେ । ଘରଦ୍ୱାର, ଜମିବାଡ଼ି ସବୁ ବାପା-ସାନବାପାଙ୍କୁ ଦେଇଯାଇଛନ୍ତି । ଆଉ ରହିଲା ଶାଶୂଘର କଥା । ମୋର ସ୍ୱାମୀ ଥିଲେ ଜଣେ ତହସିଲଦାର । ମୁଁ ଓ.ଏ.ଏସ୍ ପାଇଥିଲେ ବି ବିବାହ ପରେ ଚାକିରି କରିବି ବୋଲି ଆଶାଥିଲା । ମୋ' ବିଭାଘରର ଚାରିଦିନ ଅର୍ଥାତ୍ ଚତୁର୍ଥୀ ଦିନରେ ଚତୁର୍ଥୀ ପିଣ୍ଡ ନ ପଡୁଣୁ ଅପରାହ୍ନରେ ମୋ' ସ୍ୱାମୀ ଏକ ମୋଟର ସାଇକେଲ ଦୁର୍ଘଟଣାରେ ସବୁଦିନ ପାଇଁ ବାପା ହେବାର କ୍ଷମତା ହରାଇଲେ । ତାଙ୍କୁ ଛାଡ଼ପତ୍ର ଦେବାକୁ ମୋତେ ବହୁତ ବୁଝାଇଲେ । ମୁଁ କିନ୍ତୁ ରାଜି ହେଲି ନାହିଁ । ମନକୁ ବୁଝାଇ ନିଃସଙ୍ଗ ଜୀବନ କଟାଇଲି । ଦୁଇଟି ବରଷ ବିତିଗଲା ।

ସେଦିନ ଥିଲା ରବିବାର । ସେ ବସାରେ ବସି କିଛି ଅଫିସ୍ କାମ କରୁଥିଲେ । ମୁଁ ବାରଣ୍ଡାରେ ବସି ମୋ ଜୀବନର ଅତୀତ, ଭବିଷ୍ୟତର ପୃଷ୍ଠା ଲେଉଟାଉଥିଲି । ହଠାତ୍ ସେ ଯାଇ ମୋ ପାଖରେ ଠିଆହେଲେ । ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଅନାଇଲି । ମୋ' ଆଖିରୁ ଦୁଇଟୋପା ଲୁହ ଝରିପଡ଼ିଲା । ସେ ଦେଖିଲେ କିନ୍ତୁ କିଛି କହିଲେ ନାହିଁ । ପୁଣି ଯାଇ ତାଙ୍କ କାମରେ ଲାଗିଲେ । ରାତି ଦଶଟା ହେବ । ଖାଇପିଇ

ଶୋଇଲୁ । ରାତି ଦୁଇଟା ହେବ ମୋ' ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ଜାଣିଲି, ମୋ ପାଖରେ ସେ ନାହାନ୍ତି । ଲାଇଟ୍ ଜାଳି ଦେଖିଲି ସେ ଫ୍ୟାନ୍‌ରେ ଫାଶୀ ଦେଇ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିଛନ୍ତି । ପୁଲିସକୁ ଖବର ଦେଲି । ପୁଲିସ୍ ଆସି ଶବ ଉଦ୍ଧାର କଲା । ତାଙ୍କ ପାଖରୁ ଖଣ୍ଡେ ଚିଠି ପାଇଲା ପୁଲିସ । ସେଥିରେ ଲେଖାଥିଲା -

ସ୍ନେହର ଅନୁ,

ତୁମ ନିଃସଙ୍ଗ ଜୀବନର ଦୁଃଖକୁ ମୁଁ ସହ୍ୟ କରି ନ ପାରି ବହୁତ ଚିନ୍ତାକରି ଶେଷରେ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କଲି । ମୋର ତ ଦୁନିଆରେ କେହି ନାହାନ୍ତି କି ମୋ'ଜୀବନର ମଧ୍ୟ କିଛି ମୂଲ୍ୟ ନାହିଁ । ମୁଁ ରୋଜଗାର କରୁଥିବା ଧନ କ'ଣ ହେବ ? ପରନ୍ତୁ ମୋ' ଲାଗି ତୁମର ମୂଲ୍ୟବାନ୍ ଜୀବନଟି ନଷ୍ଟ ହେଉଛି । ଏଣୁ ମୋର ଆତ୍ମହତ୍ୟା ପାଇଁ କେହି ଦାୟୀ ନୁହଁନ୍ତି । ମୋର ଶେଷ ଅନୁରୋଧ ରକ୍ଷାକରି ତୁମେ ଆଉଥରେ ବିବାହ କରି ତୁମର କୁଆଁରୀ ଜୀବନକୁ ସାର୍ଥକ କଲେ ମୋର ଅମର ଆତ୍ମା ସେପାରିରେ ଶାନ୍ତି ପାଇବ । ମୋର ମୃତ୍ୟୁ ଖବର ପାଇ ପୁଲିସ ଆସିବ । ତୁମକୁ କେତେ କଥା ପଚାରିବ । ଏଣୁ ମୁଁ ଉକ୍ତ ପତ୍ରରେ ସବୁକଥା ଲେଖିଦେଇ ଯାଉଅଛି । ଆଉମଧ୍ୟ ମୋର ବିଭାଗୀୟ ଉଚ୍ଚ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରି ଏହି ଘୋଷଣାନାମା ଲେଖିଦେଇଯାଉଛି ଯେ ଘୋଷଣା ପତ୍ର -

ମୁଁ ତହସିଲଦାର ଅମିୟ ପଟ୍ଟନାୟକ କହୁଛି । ଆଜି ତା ୧୮.୧୦.୧୯୮୯ ରିଖ ରବିବାର ରାତ୍ରି ଘ.୧.୩୦ ମିନିଟ୍ ସମୟରେ ସ୍ୱଇଛାରେ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରୁଅଛି । ମୋ' ମୃତ୍ୟୁ ପାଇଁ ମୋ'ସ୍ତ୍ରୀ କିମ୍ୱା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଦାୟୀ ନୁହନ୍ତି । ବିଭାଗୀୟ ଉଚ୍ଚ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ତଥା ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛି – ମୋ' ଚାକିରୀ ପରିବର୍ତ୍ତେ ମୋ' ସ୍ତ୍ରୀ ଅନୁପମା ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କୁ ଉକ୍ତ ଚାକିରି ଦିଆଯାଉ ।

॥ ଇତି ॥

ଅମିୟ ପଟ୍ଟନାୟକ

ତହସିଲଦାର, ବଳଙ୍ଗା

ତା ୧୮.୧୦.୮୯ (ରବିବାର)

ଅନୁପମା ଦେବୀ ଲୁହ ପୋଛିଲେ । କହିଲେ - ମୋ କଥା ତ ଶୁଣିଲେ । ଆପଣଙ୍କ କଥା ତ କିଛି କହିଲେନି ? ଅନିମେଶବାବୁ କହିଲେ ହଁ ମା' ମୋର ଗୋଟିଏ ବୋଲି ପୁଅ ଅତନୁ । ଅତନୁ ମହାପାତ୍ର । ଏହି ବ୍ଲକ୍‌ରେ ବି.ଡି.ଓ ହୋଇଛି । ଆଗରୁ ତହସିଲରେ ଚାକିରୀ କରୁଥିଲା ଓ.ଏ.ଏସ୍. ପାଇବା ପରେ ସେ ଚାକିରି ଛାଡ଼ିଦେଲା । ହଉ, ରାତି ଅନେକ ହେଲାଣି । ଶୋଇବ ଯାଅ । ପରେ ସବୁକଥା କହିବି । ମୋ' ମତରେ ତୁମ ସ୍ୱାମୀଙ୍କର ଅନ୍ତିମ ଅଭିଳାଷ ପୂରଣ କରିବା ତୁମର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଓ ଉଚିତ୍ ମଧ୍ୟ । ଯାହାଦ୍ୱାରା ଏ ସମାଜ ତୁମଠାରୁ କିଛି ଶିକ୍ଷା ପାଇବ ଓ ସମାଜରୁ କିଛିଟା କୁସଂସ୍କାର ସହିତ ହୀନମନ୍ୟତା ଦୂର ହେବ।

ଆଜି ମନୋହରପୁର ତହସିଲ ଉତ୍ସବ ମୁଖର । ସମସ୍ତ କର୍ମଚାରୀ କାର୍ଯ୍ୟରତ । ଚାରିଦିନ ପୂର୍ବରୁ ଅନୁପମା ଦେବୀଙ୍କର ବି.ଡି.ଓ. ଅତନୁ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ସହିତ କୋର୍ଟ ଏବଂ ମନ୍ଦିରରେ ବିବାହ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇଯାଇଛି । ଆଜି ଚତୁର୍ଥୀ । ପୁଣି ଆଉ ଏକ ନୂଆ ମନ ସହିତ ଯୋଡ଼ି ହେବାକୁ ଯାଉଛି ଅନୁପମା ଦେବୀଙ୍କର ପୂର୍ବର ସେ ଅତୃପ୍ତ ଭଗ୍ନମନଟି ।

ଶୁଭଦିଆ, ଭଦ୍ରକ

ସମ୍ପାଦକ : ଡ. ବିଭୁଦତ୍ତ ଖଣ୍ଡାୟତରାୟ